

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

B. Nihan Eren

Hayal Otel

Öykü

YKY

YAPI KREDİ YAYINLARI

HAYAL OTEL

B. Nihan Eren 1981'de Tekirdağ'da doğdu. Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema-TV Bölümünü bitirdi. Yeditepe Üniversitesi'nde Karşılaştırmalı Edebiyat alanında yüksek lisans yaptı.

Kitapları:

Öykü: *Yavaş* (YKY, 2008), *Kör Pencerede Uyuyan* (YKY, 2015), *Hayal Otel* (YKY, 2020).

B. Nihan Eren'in
YKY'deki kitapları:

Yavaş (2008)
Kör Pencerede Uyuyan (2015)
Hayal Otel (2020)

B. NİHAN EREN

Hayal Otel

Öykü

YAPI KREDİ YAYINLARI

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Yapı Kredi Yayınları - 5569
Edebiyat - 1601

Hayal Otel / B. Nihan Eren

Kitap editörü: **Murat Yalçın**
Düzeltili: **Filiz Özkan**

Kapak tasarımı: **Nahide Dikel**
Sayfa tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **Akgül Yıldız**

Baskı: Sena Ofset Ambalaj, Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Litros Yolu Sk. 2. Matbaacılar Sitesi B Blok
Kat: 6 No: 4NB 7-9-11 Topkapı - Zeytinburnu / İstanbul
Telefon: (0 212) 613 38 46
Sertifika No: 45030

1. baskı: İstanbul, Şubat 2020
2. baskı: İstanbul, Ağustos 2020
ISBN 978-975-08-4687-8

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2019
Sertifika No: 44719

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
[facebook.com/yapikrediyayinlari](https://www.facebook.com/yapikrediyayinlari)
twitter.com/YKYHaber
[instagram.com/yapikrediyayinlari](https://www.instagram.com/yapikrediyayinlari)

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

Kaktüs • 7
Ardıç • 13
Begonvil • 21
Kızılağaç • 27
Şimşir • 33
Lavanta • 41
Menekşe • 51
Funda • 59
Çınar • 63
Limon • 71
Okaliptüs • 77
Papatya • 85

Kaktüs

Yamaçlardan rüzgârın kayarak gelmesi ancak sabahı buldu. Bu geçen rüzgâr yazın olacaklara dair bir ses taşıyordu içinde. Katmanlı bir uğultu. Çok geçmeden pek çok kişiden esirgenecek nice duygu ve pek çok kişinin başına musallat olacak nice olayın işareti rüzgâr, şimdi fundalıklara doğru akıyordu. Orman içlerindeki ardıcılardan, yamaçlardaki zeytinlere, oradan da kıyıdaki kayalıklara çarpan bu falı okumak, dolunay altındaki yataklarında uyuyanlar için pek kolay değildi. Şimdilik. Belki belli belirsiz bir ürperti. Henüz anlaşılamamış bir ayrıntı. Rüzgâr, evlerin ahşap panjurlarını duvara bir iki çarpıp çekildi. Ardında devrilmiş tenekelerle kırılmış dallar ve köşelere sinmiş kediler bıraktı. Bir de tabii, korkuyu.

Kasabanın damlarında uzun süre kalkmayacak bir endişe vardı artık. Duvarlardan kayarak hissedilmesi yakındı. İsmet, yatağında şöylece bir döndü, aşağılara sıyrılmış yorganını uykulu elleriyle arandı. Omuzlarına çekti. Bir ürperti şakaklarından başlayıp ayak parmağına kadar gelip geçti. Panjurun vuruşunu, ağaçların hışırtısını duyar gibi oldu. Birileri adını sesleniyordu. Uykusuna bile giriyordu gerçeğe dönmekte epey gecikmiş hayali. Şimdi koridordaydı. Sekiz oda, uzun denilemeyecek bir koridor boyunca rüyasında da uzanıyordu. Kapılara isimler çakılmış, begonvil, lavanta, menekşe, şimşir, ardıc, funda, çınar, kaktüs. Kaktüs? Feryal ne kızmıştı ama. Olsun, çaktırmayı başardı. Kim dikenli bir yerde kalmak ister, diye diye ne tepinmişti. O inatla bastırdı. Çünkü bu oda, koridorun en ucunda, karanlığa düşüyor, nem alacak gibi yüzü kuzeye dönük, rüzgârlara açık, yağmura korunaksız. Batıyor insana. Nasıl yazdırdı ama. Nasıl etine batırdı kaktüsü Feryal'in.

Feryal tilki uykusundan bir sesle uyanıp da dönüp İsmet'e baktığında onun minik bir kahkaha attığını gördü. Uyuyup uyumadığını anlamak için yaklaşıp baktı. İsmet'in akşam attığı teki duyunca çekildi. İsmet mırıldandı. Kaktüs. Kocasının aşağı kıvrık alaylı dudaklarına bakarak bir sabır çekti.

İsmet koridor boyunca kayarak yürüyordu şimdi, sanırsın ayak-sız. Kapıları izledi, üstündeki çiçek adlarına baktı. Kapıların ardını dolduracaklardı elbet. Yaz bir gelsin de bereketiyle. İçi aydınlık yürüyordu. Begonvili açtı, içeri girdi. İki kişilik bir yatak, yatağın başında beyaz duvarın üzerinde gerim gerim gerinen pembe bir begonvil. Buradaki tutunamamış ressama çizdirdiler. Komodinler beyaz, üzerindeki abajurun üstü kanaviçe, begonvil. Feryal işledi. Perdeyi açtı, yaz güneşi yüzünü yaladı. Balkon kapısını araladı. Dışarı çıkınca gülümsedi. Meğer yaz gelmiş. Yamaçtan ne de güzel görünüyor şimdi koy, üzerinde sükûnetle parlayan güneş, misafirler buraya inmiş. Işık parçalarının içinde gamsız yüzüyorlar. Sevinçli. Hepsi zaman dursun istiyor. Yamaçtaki otelinden gururla saldığı o bakışla bir süre, kurduklarını izledi. Yeniden koridora çıktığında yaz güneşini ardında bırakmıştı. Yüzerek yürüdü. Koridorun sonuna gelirken yine güldü. İşte inadı. Kaktüs'ün önünde durdu. Tam kapıyı açacaktı. Yürek ferahlatan o güneş bir kopuşla çekildi. Kumlar bir şüpheyile savruldu. Şimşek çaktı. Görülenler rüyayken kâbus oldu.

İsmet yatağında korkulu kesik bir hırıltıyla dönerken Feryal onu tahammülsüz izliyordu. Onu orada rüyasında çaresiz bırakıp kalktı. Üzerine bir hırka alıp odadan çıktı. Boya kovalarının yanından geçip yukarı yöneldi. Üç kış önce aldıkları arsaya kondurdukları oteli, kış başında İstanbul'u bırakıp da geleli beri, bu yaza yetiştirmeye uğraşıyorlardı. Tırabzandan elini geçirdi. Sallanıyor mu diye yine sarstı. Ferforje bu zorlanışı umursamadan yerinde sağlam duruyordu. Feryal, emindi. Usta iyi.

Üst kata geldiğinde odalar koridordaki vitraylı camdan yansıyan renkli alacakaranlıkta uzanıyordu. Işığı yaktı. Boya kovaları ve fırçaların arasındaki hayaline bir süre şaşkınlıkla baktı. Sahiden yapmışlar mıydı? Buralara fırlatılıp gelerek. Olan malı mülkü bir otel için buralara yığarak. Geçmişte olanlardan kaçarak. Gelmişlerdi. Üstünü çizdikleri hayatı hiç yaşanmamış sayarak. Baştan başlayarak. Zihnine dalgaların anısı vurunca omzunu silkti. Hayır! Hayır! An. Şu an. Dün yok. Şimdi! Burada! Olanlar unutuldu. Unuttu. Yaşanmadı. Dün yok. Dalgalar buna aldırmadan kopup geldiler. Vurdular. Var dediler. Dün burada dediler. Elini yüzünden geçirdi. Gözlerini yumdu. Sabah ektiği fidanları, saksının içine

dolan can suyunu, yuvasını kuran kırlangıçları ve içinde hayat olan bazı başka güzellikleri düşünmeye çalıştı. Yaprakta kalan son damlaya bakışı. Mart güneşinin parıldayışı. Cemrelerin düşmesi. Toprağın ıslak ve nemli uzanması. Bereketle hazır. Çoğalmaya muktedir. Bereketli. Ve her şey unutulacak. Tabii ki geçecek. Bir nokta koydular onlar. Büyük harfle yeniden başladılar. Dalgaların içindeki o çaresizce çırpınan kol, yaşamak için debelenen yüz... Yeniden görüldü. Başından atmak için bir ufak savaş daha verdi. Başladılar onlar a canım, baştan başladılar. Kimi ölür. Kimi yaşar. Onlar hayatta kaldılar. Silkindi. Geçmişti. Değil mi geçmişti. Dalgaların arasında nefessiz kalan kendisiymiş gibi kesik hırıltıydı. Göğsü inip kalktı. Kanın aktığını, nefes aldığını duymak. Yaşamak. Bunu hissedince biraz sakinledi. Begonvilden içeri girdi, yakasından düşmeyen anısını dışarıda bırakmış mıydı? Lambayı açtı. Kapıya yaslandı. Kesik kesik soludu. Yatak başındaki begonvil de, bir şeyleri örterek uzanıyordu. Ona bakmak iyi geldi. Yatağa oturdu. El şimdi denizin içinde kaybolup gitti. Dalgalar çekildi. Her şey geçmişte kalmıştı. Hatırlanmayacaktı. Sabaha martılar, bir şey olmamış gibi bağrışacaktı. Öyle değil mi? Öyle. Bir fidan sürecekti daldan. Toprak kabaracaktı. Oğlaklar doğacaktı. Devam... Bir tay ayaklanacaktı. Toprak uyanacaktı. Devam... Güneş dağın ardından havalanacaktı. Sürüp gitmeye devam. Kirazlar çiçeklenecekti. Açmaya devam. Soluğu sakinledi. Yüreği yatıştı. Balkona çıktı. Yarattığı dirliği bulacağını sanarak bakındı. Ama sabah ektiği ortanca saksılarını devrilmiş yatarken gördü. Şaşırdı. Canlılığı arandı. Hayatı. Bahçedeki talana bir süre kayıtsızlıkla baktı. Demek fırtına çıkmış. Geride kalan serinlikten mi yoksa hatırladıklarının ağırlığından mı anlayamadan ürperince, hırkasına sarındı. Çarçabuk içeri girdi.

İsmet Kaktüs'ü açar açmaz odadan dışarı koca bir deniz boşaldı. Odalar ve kapılar, döşemeler ve kartonpiyerler yer değiştirerek alabora oldular. Ufak vitray camdan yansıyan ışıla su önce kırmızıya sonra mora kesildi. Sular hızla yükseldi. Koridordaki saksılar ve duvardaki tablolar da ayaklandılar. Bütün bunlar bir çırpıda olmuştu. Dünyanın bir göz açıp kapamayla değişebileceğini İsmet iyi bilirdi. Bu yüzden hiç şaşırmadı, yaşamakta randımanlı, kaçmakta becerikliydi. Hızlı kararların, bencil manevraların insanı. Hemen bir

kulaç. Bir tane daha. Ama suya battı. Sonra daha büyük bir iştahla çıkardı başını. Doğar gibi alınmış bir nefes. Bir koca soluk. Geliyordu. Sudaki kırmızı ışık şimdi tavanla su arasında kalan yüzünde, dehşetle yanıyordu. Yaşayacağım diyordu. Koridor boyunca yüzdü. Ama su tavana gelmişti bile. Bir soluk daha. Ciğerini biraz havayla doldurabilmek için, hayatta olmaya devam edebilmek için, dirim onu bırakmasın diye çıkmak, buralardan çıkmak için. Kurtulmak. Yaşamak diyordu yaşamak. Neden her şey hızla yükselmiş tavana ermiş? Tavanı açsa. Bir boşluk bulsa. Oradan doğsa. Göğе doğru çıksa.

Var gücüyle ittirdi.

Nefesi iyice sıklaşmışken uyandığında tavanın yarıldığında emindi. Canhıraş abajuru arandı. Ortalık aydınlandı. Tavan sağlamdı. Üstü kuru. Kalbi atıyor. Bir derin ürpermeyle yatağa yığıldı.

Feryal dış kapıyı çekip çıktı. Duvar boyunca dolanırken ayın on dördü tepede ayna olmuş yansiyordu. Fırtınanın zayıyatını böylece daha net gördü. Dallar kırılmış. Limon eğrilmiş. Begonvil açmadan vurgun yemiş. Beyaz saksılar yuvarlanmış. Ah hepsini kendi elleriyle boyamıştı. Hayıflanırken ayaklarının altında bir şey çakıldadı. Şöylece bir dürttü, anlamayınca eğilip aldı. Dolunay kırk mavi cama düşünce dönüp kapının üzerine baktı. Girişe astıkları nazarlığın çivisi boş duruyordu. Yutkundu. İşte şimdi ürpermişti. Oteline nazar degecek. Bu kırıklar kim bilir hangi kenafir gözlerden. Eğilip camları topladı. Yarın şehre iner. Yenisini alır. Asar yerine. Haydi yine öyle kem bakın. Haydi bakın. Camları kapının yanındaki çöp tenekesine gümbürtüyle attı. Vazgeçmeyecek Feryal. Bunu artık anlayın. Karaltının içinde öbeklenmiş yasemin dallarının arasından bir hışırtı duydu. Dönüp bakınca şaşırdı. Bahçe kapısı açıktı. Şaşırmış halde kapatmaya gidiyordu ki o geçince yanan bahçe ışığında bir kedi fırlayarak kaçtı. Karşılıklı korkmalar. “Hay Allah iyiliğini” deyip göğsünü bastırdı. Sonra birden bire durdu Feryal. Sağlı sollu iki kaktüsün arasındaki aralık demir bahçe kapısının ardından bir çift göz, kendisini izliyordu. Ürperdi. Gözlerini kısıp iyice görmeye çalıştı. Bir karaltı. Orada. Şimdi Feryal fırtınanın az önce yıkıp geçtiği dağınık bahçesinin içinde giderek giderek giderek küçülüyordu. Dolunayın altında titrek bekliyordu. Neyi? Kefaretini.

İsmet Feryal'i yanında göremeyince şaşırmadı. O gecedен sonra onda bu türden gece gezintileri peyda olmuştu. Kendinde ise nefes alamayışlar. Sağlı sollu komodinlere bakarak su arandı. Yoktu. Kalktı, pencereden baktı. Ufak tefek karısı Mart soğuşunun içinde öylece duruyordu. Pencereyi açıp seslenmesi lazımdı. Yapmadı. Dışarı çıkıp kolundan tutup içeri getirmesi lazımdı. Onu da yapmayacaktı. Onun kırklarındaki güzelliğini, her şeyi somut bir eşyaymış gibi gören akılcı başını uzun uzun seyretti. Etrafındaki koyu kestane saç tellerinin inip kalkmasını. Hırkasının altındaki ince geceliğini, baldırlarını saran ufak çiçek desenlerini. Bir eselekli gibi orada öylece durmasını. Karısını. Onun baktığı yöne baktığında gördüğü ise, iki büyük kaktüs yığınının arasındaki örtülü demir kapıydı. Kapının ardında başlayıp denize kadar uzanan patika. Patikada gerinen bir iki çalılık. Ve tüm bunların üzerini gölgeli aydınlatan dolunay. İşte kaçarak geldiği toprak. Yuva. Ve onun etrafını saran bu boşluk. Feryal mum gibi kalmış bunlara mı bakıyordu yani? Birini mi bekliyordu? Kimi? Karısının halini içi acıyarak izledi. Feryal... Her şeyin mantıklı bir açıklamasını şıp diye bulan, yoksa da olduran, kötülüğe gerekçeyi bulup vicdanından azade olmayı ustalıklı başaran Feryal. Şimdi gecenin ortasında böyle çıplak mı duruyordu? Aynı hatıranın dikeninin ona da battığını işte böylece gördü. Şaşırdı.

İstanbul'dan uzaklardaki bir toprakta dikilen bu otel nasıl belirdi? Bu odalar nasıl yükseldi? Bunlardan hiç söz edilmeyecek. Edilmeyince geçecek. Geçince unutulacak. Feryal kendisini izleyen gözlere bir iki ufak adım atmak istedi ve yapamadı.

İsmet pencereyi açınca dışarının soğuşu yüzüne doldu ve seslendi. "Feryal!" Feryal dönüp baktı. İsmet bastırdı. "Ne yapıyorsunuz orada?" Feryal'den ses gelmedi. Tek yapabildiği eliyle kapıyı gösterebilmek. İsmet karanlığın ortasındaki bahçe kapısına baktı, omuz silkti. "Kapalı" dedi. Feryal inanmayı isteyen biri gibi sevinçle dönüp yeniden umutla baktı. İzlendiğini tekrar görünce bitti. Soran gözler. Endişeyi yüreğe salan gözler. İsmet karısının yalnızlığından ürkünce bastırdı. "Korkma. Gel hadi." Son korku, oluklardan akarak geçti. Kapının üzerindeki boş çividen, yeni boyanmış verandadan geçti. Karı kocanın bu sırrı, devrilmiş sardunya tenekelerinin arkasındaki boşluktan başlayarak oteli çepeçevre sarmıştı artık.

Feryal hırkasına sarındı. Pencereden kendisine şaşkınlıkla bakan kocasına “Biri” dedi. “Biri bizi izliyor.”

İsmet yeniden demir kapıya ve kapının iki yanında görkemle dikilen iki kaktüs öbeğine baktı.

Kimse yoktu.

Ardıç

Tepelerin ardında güneş belirlediğinde o da yokuşun sonuna gelmiş sayılırdı. Uzaklardaki fundalıkları, dünyaya düşmüş biri gibi, bir süre şaşkınlıkla izledi. Yükseklerde sığla dalları kıpırdanıyordu. Beri sıra ardıçlar. Sesleri dinledi. Dallar çıtırtıyla eğiliyor, aşağılarda köpekler uluyor, sessizlik denilen ürkütücü gürültü yokuşu çepeçevre sarıyordu. Soluk soluğa çıkmaya devam etti. Güneş yükseldikçe yolunu daha fazla aydınlattı, gölgesini büyüttü. Yerdeki kendine baktı. Hızlı hareket eden uzun ince bacaklar, ona eşlik eden kollar. Asfalt bir ayna olsa, ona tedirgin yüzünü de gösterirdi.

Çok geçmeden dağlar aralandı ve kasaba aşağıda birdenbire beliriverdi. Denizin yay biçimli kavisine sere serpe yatmış, kaygısız uzanıyordu. Böylece kendini unutabildi. Bir sigara yaktı ve bulunduğu tepeden, hiç kimseyi şimdilik beklemeyen kasabaya merakla baktı. Üzerine güneşin donuk pırlıtısı dökülmüş dalgaları gördü. Evlerin sırtlarını. Dar sokakları. İçine, dünya döndükçe canlılığın dolacağı bahçeleri. Boy boy yükselmiş, yaşamı çevrelemiş ağaçları, kaktüs öbeklerini. Sessizliği. Bu resimleri uzun uzun izledi ve kaçtığı her şeyden uzak olduğuna iyice emin oldu. Son dumanı salıp izmariti ezdi. Güldü. Olmuştu. Ayaklarında yükselip kasaba tabelasına şöylece bir vurdu. Demek burasıydı. Aşağıdaki kasabaya doğru kıvrımlanan yola sapıp sevinçe inmeye başladı.

Kasaba meydanına vardığında her şeyi uyur bulmuştu. Mart toprağında bekleyerek. Dalları tomurcuklanarak. Ne kış ne yaz, işte öylesi bir arafta durarak. Evlerin pervazları örtülü, bahçeleri çapasız. Mangal demirleri kuru. Yaza önüne şıpmışı can simitler, terlikler asılacak dükkânlar şimdilik kepenkli. Yani her şey bekleyerek. Duruyordu. Erikler belirmemiş, hava kırılmamış, sabahı nemli. Bir nokta koyup büyük harfle yeniden başlayacağı bu yeri alıcı gözlerle izleyerek yürümeye devam etti.

Gece yağmur yağdığı belliydi. Bu temizlik onu rahatlatmıştı. Meydandaki dört yolda kendi etrafında şöyle bir döndü ve dedi ki,

çocuk yok. Buranın çocuğu yok. Ferahlayınca sapaklardan en bayırını kendine yol diye seçip yürümeye başladı. Çocuk yok. Derin bir nefes aldı. Bir süredir kararlarını işte böylece alıveriyordu. Bu yokuştan bir çocuk çıkamaz, bebek arabaları bu yokuшта ittirilmez. Buralarda aileler barınmaz. Öyleyse çıkmaya devam. Akıllı olduğuna kanaat getirerek gülümsedi. Onu bugüne dek bazı çıkarımlar, bazı yanlış yerlere evet sürüklemişti. Bazı yanlış kararlar alınmış, evet buralardan çıkılamamıştı. Ama şimdi hepsinin geride kalmasını istiyordu. Kepenkli birkaç dükkân bitip evler başladığında pervazları örtülü pencerelere, kendi kendilerine yeşerecek olan bahçelere, dalları pıtraklanacak ağaçlara baktı. Ses yoktu. Bahçelerde bisiklet, ağaç dallarına kurulmuş salıncaklar yoktu. İçi rahatladı. Giderek yükselmekte olan güneşe doğru yürürken, ardına düşen yalnızca gölgesi değil, aynı zamanda hikâyesiydi.

İsmet uyuyamamıştı. Yanında uyuyan Feryal'e bir acımayla baktı. Doğan güneşin vurduğu yüzünde gözbebekleri yuvalarında dönüyor, şakağından burnuna inen koyu kestane saçları nefesiyle inip kalkıyordu. Rüyasında yeni bir şey görmediğine emindi. Karısını gece yarısı bahçede bulduğunda iyiden iyiye ürkmüş, bir de başlarına bu gece gezintileri çıktı diye bu kez hayıflanmaktan öteye gitmişti. Çünkü olmayan bir şeyleri olmuş gibi, görülmeyen bir şeyleri görmüş gibi anlatıyordu artık. Onu bahçeden zorla çekip alıp, yatağa yatırdığında Feryal hep aynı şeyi tekrarlıyordu. “Biri bizi izliyor.” Onu kimsenin olmadığına ikna edemeyeceğini anlayınca geriye teselli ve teskin kalmıştı. İnanmış gibi yapmış, yabancının gittiğini söylemiş ve onu bir çocuğu uyutur gibi uyutmuştu. Alnındaki terleri görünce battaniyeyi üzerinden hafifçe çekti. Dertop olmuş uyuyan ufak tefek bir beden buldu yatağın içinde, ayakları ufarak. Seneler sahiden birlikte mi geçmişti? İnce ayak bileklerine tutundu. Feryal derin uyuyordu, kocasının ellerini duymadı. İsmet derin bir nefes aldı ve doğan güne baktı. Kalkıp perdeyi örttü. Kadının yüzüne düşen güneş çekildi. Oysa gölge yaratmak, üzerlerine çatı germek, zor kararları almak, yola düşmek, bir şeyleri başlatmak, bitirmek, çekip çevirmek şimdiye dek hep Feryal'in işi olmuştu. İsmet gelecekte korktuğunu hissediyordu. Değişen rollere ayak uyduramayacağını seziyor, kocalık görevi tam on sekiz yılın sonunda kendisine kaldığı için tedirgin oluyordu.

Halbuki hep Feryal'in kendine bir yer bırakmamasından yakınmıştı. Şu ufak tefek kadının bütün hayatlarını olanca ağırlığıyla boyunca boyunca kaplamasından. Kalktı. Aşağı indi. Uzun koridor boyunca yürüyüp mutfağa geldi. Yaza gelecek müşteriler için yaptırdıkları büyük mutfağa, sanayi tipi ocağa, makinelere baktı. Hepsini Feryal seçmişti. Bir otel açacağız diyen de oydu. İkisini buralara getiren de o. Uzaklardaki köpek havlamalarını dinledi. Şimdiye dek karar vermesi gerekmemiş bir adam gibi etrafa bakınıp mutfağa neden girdiğini hatırlamaya çalıştı.

Tepedeki oteli karşısında gördüğünde dönüp arkasına baktı. Soluk soluğaydı. Ardında uzun bir yol bırakmıştı. Biraz dinlenecekti ki bir iki köpek havlamasıyla tedirgin oldu. Birdenbire köşedeki sapaktan çıkıp karşısına dikildiler. İşte burada ilk gördüğü gözler. Nemli tüylerinin ardından ikisi de ona keskince bakıyordu. Sahiden de bir yabancıyı önce köpekler tanıyordu. Ne yapacağını bilemeyerek onlara baktı. Şimdi burada aniden bayılırverse koldan, ilk önce kendisi, kendisinin öldüğünü zannederdi. Evlerin pencerelerine, balkonlarına baktı. Erken uyanan birileri yok muydu burada? Birdenbire şuracıkta köpekler saldırırsa ona, ısırma ve kanının ılık ılık aktığını hissederken tatlı bir uyku bastırma, ölmekte olduğunu bile kimseyle duyuramayacaktı. Yazlık yere kışın habersiz gelmek, kör vakitte teklifsiz inmek iyi miydi? İyi miydi? İlk defa, Gülnur'u bütün benliğiyle anladığını hissetti. Saatine baktı, uzaklardaki genç karısının alarminin çalmasına, işe gitmek için her sabahki bıkkınlıkla uyanmasına ve terk edildiğini anlamasına yalnızca yirmi iki dakikası kalmıştı. Belki de önce uyanmıştır. Artık çoktan biliyordur. Onu odalarda aranmıştır, kızınca geveleyip durduğu gidişi sonunda gerçekleştirdiğini, dolaptan eksilmiş kazaklarıyla görmüştür. Sonra koltuğa kıvrılmıştır. Belki ağlamıştır. Belki üzerine onun gömleğini giymiş, kokluyordur. Kendi kendine güldü. Gülnur'u üzerinde kendi gömleğiyle hiç görmemişti ki. Acıların resimlerinin bile filmlerde belletilenlerin bir sonucu olduğunu... Acı çekmenin ve aşkın öğrenilmiş birtakım edimler... Birtakım edimler. Düşüncelerini toparlayamıyordu. Gülnur'un, işte şimdi tamamen kaybettiği çekirdek aile hayallerinin de aslında hayatın sonsuz tekrarının bir getirisi olduğunu... Köpeklerden biri havlayınca bölük pörçük düşünceler de dağıldılar. Köpeklerle-

rin ikisi de ona hem şüphe hem de meydan okumayla bakıyordu. Gülnur da son zamanlarda böyle bakıyordu değil mi? Ona güvenmiyordu. Belki gerçekten bunu yapacağını içten içe sezmiş, uzun zamandır kendini buna hazırlamıştır. Belki ağlamak yerine bu endişenin sonunda bittiğini görüp rahatlamıştır. Gülnur'u iki yıl önceki sonbaharda kurdukları evin odalarında hayal etmeye çalışırken köpekler çabuk caydılar. Çaresizliğe kapılmasına fırsat vermeden iki köpek de onu bırakıp yürüdüler, kendi yollarına baktılar. Derin bir nefes aldı. Tüm tehditler kabulleniliyordu, bunu gelmeden önce de görmüştü. Korkulardan geçiliyordu. Gülnur da bunu öğrenecekti. Değil mi? Öğrenecekti. Belki de çoktan öğrenmişti. Yokuştan aşağı seğirten iki köpeğe uzun uzun baktı ve sonra onların çıktığı sapağa döndü. Otel, tepede heybetiyle dikiliyordu. Burada artık yol bitiyor otele kadar uzanan bir patika başlıyordu. Sağlı sollu kaktüs öbeklerini geçerek burayı da tırmandı. Demir kapıya vardığında otelin tabelasının henüz asılmamış olduğunu gördü. Hayal Otel yerde, duvara yaslanmış duruyor, belli ki kimseyi beklemiyordu. Henüz.

İsmet kahve makinesine su koyarken bahçe kapısında dikilen genç adamı pencereden gördü. Şaşırdı. Demliği bir kenara koydu. Nemli ellerini üzerine sildi. Yani Feryal... Doğru mu söylemişti? Gerçekten gece bahçede birisi var mıydı? Onları izlemiş miydi? Pencereye yaklaşıp genç adama uzun uzun baktı. İnce uzun, gençten bir adam, kendinden emin davranmaya çalışan ama aslında işkilli biri. Yüzünde yabancılamanın verdiği tedirginlik ve bedeninde tüm bunları ustaca örtmeye çalışan birinin yalancı kayıtsızlığı vardı. Huzursuz olmuştu. Bahçeye çıkarken, içinden, otelin henüz açılmamış olduğunu nasıl söyleyeceğinin pratiğini yapıyordu.

Bahçede yürüdükçe yağmurun burayı da vurduğunu anlamakta gecikmedi. Devrik saksılara bakınca içeride kimse olmadığını düşünmeye başlamıştı bile. Yol boyu bu sahil kasabasına neden yaz gelmeden geldiği, ne kadar kalacağı, kim olduğu hakkında yazdığı metni tekrar edip durmuştu ama şimdi bu replikleri burada söylemesine gerek kalmayacağını düşünecek kadar fazlaca boya tenekesi vardı etrafta. Tabelası bile asılmamış diye düşündü. Hayal kırıklığına uğramıştı. Oysa bulutlar tutulacak gibi yakın ve dolu geçiyor, aşağıdaki sessizliğin tersine burada bahçedeki ağaçlar

rüzgârla kıpırdanıyordu. Dönüp bahçe duvarına gitti. Aşağı baktı. Yollar kasabanın kalbine doğru dört bir yandan iniyor, tüm evler ve insanlar aşağıda birikiyordu. Ama burası? Bir şeylerden, bir türlü paylaşılammış bazı hayallerden kaçmaya ne de uygundu. Sapa. Rüzgârlı. Bir başına. Kibirli. Camı sıkılmıştı. Tam çıkacak ve kendisi için bir başka yer arayacaktı ki, bir sesle irkildi.

— Hâlâ burada mısınız siz?

Döndüğünde karşısında ufak tefek bir kadın gördü. Hesap sormaktan ziyade anlamak isteyen ama tedirginliğini örtmekte başarsız, ikircikli gözlerle bakıyordu. Bir cevap aranıp bulamayınca kadın tekrarladı. “Burada mısınız hâlâ?” Bu soru onu şaşırtmıştı.

“Buyurun”u beklerdi belki. “Kimi aradınız?” “Ne istemiştiniz?”i de... Ne cevap vermesi gerektiğinden çok kadının ne demek istediğini düşündüğünden, öylece dikiliyordu. Kadın hırkasına sarınmış, bir cevap için bekliyordu. Boğazını temizledi. “Ben az önce geldim” diyebilirdi. Kadın onun varlığını bir tehdit gördüğünü öylesine açık ediyordu ki, bu onu tedirgin etti. Eliyle kaktüslerin arasındaki demir kapıyı işaret ederek tekrarladı. “Şimdi girdim.” Kadının kısıp şüpheyle baktığı gözleri karşısında, dik bedeni eğilmişti. Fark ettirmemek için bastırdı. “Az önce.” Fakat Feryal ikna olmak istemeyerek bahçede işkilli dikiliyor, ikisi arasında huysuz ama teslim olmak isteyen, tedirgin edici ama cesur olmaya çabalaayan bir ağırlık birikiyordu. Cam kapının örtülmesiyle ikisi de bu ağırlıktan kurtuldu. İsmet’in “Buyurun?” diyen sesine döndüler. Adeta yüzü aydınlandı çünkü İsmet’in sesinde yola getirilmesi kolay adamlara has bir yumuşaklık vardı. Böylece o da, adamın kadından daha makul olduğuna inanarak meramını anlatmak için cesaret buldu. Boğazını temizledi. Evet ilk ne diyecekti? “Ben” diyecekti. “Yazarım” diyecekti.

İsmet camlı kapıya vardığında Feryal’i bahçede bulmayı beklemiyordu. İlk müşterilerine karşı gösterdiği bu yabani tutum, yazın başlarına gelecekler konusunda ya izler taşıyorsa? Buna yorulmayı sonraya bırakarak sordu: “Buyurun?” Karşısındaki genç adam, yazar olduğunu ve sessiz olduğu için tepedeki bu oteli seçtiğini söylüyordu. Feryal kapalı olduklarını söylerken, İsmet adamı boydan boya süzmüş, söylediklerini aslında hoş bulmuştu. Henüz açmadıkları otelleri için gelen ilk müşterinin bir yazar olması, İsmet

gibi birine oldukça romantik göründü. Onun gelişyle bu tepede Feryal'le kalmanın zorluklarının azalacağına çarçabuk inandı. Bir üçüncü, her zaman işleri kolaylaştırır.

Gülnur'la çıktıkları ilk tatil... Kanyonda yüzlerce metre yükseklikte korkmadan yürürken, binlerce metrede paraşütle uçarken evlenmeye karar vermişlerdi. Bütün bunlardan ne kadar zor olabiliyordu ki. Güneş önemli kararları bir çırpıda almayı kolaylaştıracak kadar parlak ve içleri geleceğe dair inançlıydı. Sonbaharda evlendiler. Mutluydu. Fakat bir sonraki yaza kalmadan kendini yalnızca mutlu hissetmeye çabaladığını anladı. Gülnur kadar bağışlayıcı değildi. Gülnur gibi iyimser değildi. Gülnur kadar adil değildi. İçinde sevmeye becerisi eksikti. Evliliğini, gerçekte kim olduğunu ortaya çıkaran bir büyük afet olarak izlemişti, üstelik yükseğe çıkmasına lüzum kalmadan.

Merhametle gülümseyen İsmet, “Evden çok uzaksınız sanırım” dedi, bunun sorudan ziyade üçlü arasındaki şu tuhaf tedirginliğin dağıtılması için iyimser bir çaba olduğunu anladığından gülümsemekle yetindi. Bu çabaların dik bakan Feryal'i ikna etmekte yetersiz kalacağını gerçekte ikisi de farkındaydı. İsmet Feryal'in öfkeli bakışları altında gence yaklaştı ve elini uzattı. “Ben İsmet.” Hiç düşünmeden öylesine cevap verdi; “Doruk.” Ne yapmış olduğunu İsmet'in “Memnun oldum Doruk Bey” demesiyle fark etti. Bu, Gülnur'un eğer oğulları olursa koymayı istediği isimdi. Biteviye sürüp giden bir konunun içinden çıkabilmek için kilometrelerce uzağa gitmiş ama yine içine düşmüştü. Gülnur'un onu her ne olursa olsun kendi etki alanına geri çekmesi her zaman asabını bozuyordu. Artık ismi değiştirmenin çok geç olduğunu düşünerek hayıflandı. Pek çok şeyi... Olduğu kişiyi değiştirebilmek için de, hep geçti.

Feryal, Doruk mudur nedir işte onu almamak için artık geç kaldığını biliyordu. Bir süredir harap olan sinirlerini acilen toparlaması gerektiğini, ilk defa ipleri alan İsmet'in saçma sapan duygusal hareketlerini gördükçe daha çok anlıyordu. Eskiden olduğu kişiyi gerilerden bir yerlerden, çağırmaya zorlayarak kendini, İsmet'e sertçe şöyle dedi, “Gelir misin biraz?” İsmet ve Feryal camlı kapının ardına geçip tartışmaya başladılar. Doruk'a bahçenin ortasında uzun bir beklemek düşmüştü.

İsmet gülerek geldi. Ona bir şeyler söyledi ve içeri girerek uzun koridor boyunca birlikte yürüdüler. “Sesler sizi rahatsız edebilir” diyerek bitmemiş otelin mazeretini sunuyordu İsmet, sanki vaktinden önce gelerek planları altüst eden Doruk değilmiş gibi. Henüz ruhsat işleri bitmediği için kendisinin kimlik ibraz etmesine lüzum yoktu. Doruk’un canına minnet. İsmet’in bütün iyimser kibarlıklarına sessizlikle cevap verdi. İsmet’se bu sessizliği onun yazarlığına vermeye çoktan başlamıştı. İsmet’in onu mutfak penceresinden gördüğündeki yargısı çoktan uçmuş, bu ilk müşteriye bazı manevi anlamlar bile yüklemişti. Hayatı boyunca kaldıkları nice otellerde karşılaştıkları soruları zihninden geçirerek müşteriyle yakınlığın nasıl kurulacağını bulmaya çalışıyordu şimdi. Mesela mesafeli yakınlıklar... Kapısında *Ardıç* yazan odaya geldiklerinde İsmet ona evli olup olmadığını sordu. Doruk yutkundu. “Hayır.” Sonra ekledi. “Hiç evlenmedim.” İsmet kapıyı açıp içeri girdi, aydınlık bir oda açılmıştı önlerinde. *Ardıç*, otelin en üst katındaki iki odadan biriydi. İsmet, nazik birkaç şey daha arandı ve yazarlık ve evlilikle ilgili bazı basmakalıp cümleler söyledi. Doruk kendini cevap vermeye zorlasa da başarılı olamadı. İsmet’in ardıcın yükseklerde yetişen bir ağaç olduğunu ve meyvesinin kanı temizlemeye yaradığını söylediğini duyunca balkona çıktı. Demek kanı... Aşağıdaki kasabayı bir kibirle tepeden gördü. Uzaklardan dalgaların uğultusu işitiliyordu.

“İsmet, gelir misin biraz?” Feryal yine seslenmişti. İsmet gülümseyerek kollarını çaresizce açtı. Gülüşünde karısının kim olduğunu çoktan çözen ve hem onu, hem kendini olduğu haliyle kabul edebilmeyi başarmış adamların iyimser uyumu vardı. “İyi tatiller” dileyerek çıktı.

Kapı kapandı. Gelir misin biraz. İşte bir evliliğin kilit cümlesi. Gülnur da ne çok söylerdi. Şimdi de söylüyor muydu acaba? Onu çağırıyor muydu? Gülnur’un ne durumda olduğunu hayal etmeye çalıştı. Odalarda? Mutfak masasında? Banyoda? Saatine baktı. Alarm çoktan çalmış olmalıydı. En son nasıl görmüştü onu? Tekrar balkona çıktı. Bahçedeki çiçeklenen erik dallarına baktı. Havada uyanan zerrelere duymaya çalıştı. Bir şeyler canlanıyordu. Yerdeki *Hayal Otel* tabelasının harflerini uzun uzun inceledi. Yeniydi ve yerini bulamamıştı.

Yazar olduğunu ve adının Doruk olduğunu içinden tekrarlayarak, sürüp giden yamaçları ve aşağıda dövünen denizi izledi. Belki de dedi, Gülnur belki yerededir. Sehpanın ayağının ucunda. Ardiç belki orada da bir şeyleri temizliyordur. Halının çektiğı bir şeyleri. Belki alarm uzaklardaki o evde çalışıyordur ve kimse duymuyordur.

Begonvil

Pembeli yeşilli dalları gözleri acıyana kadar takip etti ve kandırılmış olduğunu görerek sinirlendi. Ressam, yatak başının hemen üzerindeki son dalı başladığı gibi bitirememiş, hatasını sonradan eklediği yaprakların arasına acemice gizlemeye çalışmıştı. Ayakları sızlarken yatağa yığıldı. İşte hayatının biricik korkusu. Her şey alttan çıkacaktı. İlla ki. Arkada kalan her şey. Geride bırakılan her şey. Kasabalı bu duvar ressamına gidip külyutmaz işveren rolünü oynamayı düşündüyse de pek çabuk caydı. Kendini bir desen için tüm yokuşu inip onun kıytırık atölyesinden içeri girerken gördü. Tepeden bakıyor ve onunla başka biriymişçesine konuşuyordu. Sinirli ve tatminsiz biri gibi. Her şeyin çoğunu isteyen, buyuran biri gibi. Yüzünü balkona doğru döndü. Yatağın ortasına kıvrılarak iyice yerine yerleşti. Korkusunun içinde dolandığını hissetmekten ince bir zevk duyduğunu kendine itiraf edene dek, yatağın içinde sessiz bekledi.

Rüzgâr pencere pervazlarında uğuldarken, İsmet yumurtayı suda ne kadar bekletmesi gerektiğini düşünüyordu. Şimdi evet Feryal seneler boyunca yumurtayı rafadan yemişti. Bazı ufak şeylere kolayca parlayıp çabucak sinmeyi hep ikisinin arasında da, evet, inatla tutmuştu. Sevemediği insanlarla konuşmayı hep reddetmiş, ola ki mecbur kaldıysa bunu herkesin burnundan mutlaka getirmişti. İstemediği yerlerde durmamıştı ve yumurta fazla katı olursa elbette yememişti. Onda hayatın kimi zaman sevmeden de hasbelkader, vakit öldürürcesine de harcanabileceği bilgisi eksikti. İsmet derin bir nefes aldı. Bahçedeki begonvil dalları rüzgârla dalgalanıyordu. Açmalarına daha vardı. Yazı böylesine beklediği hiç olmuş muydu? Hayır. Ateşin altını açtı. O gün. Onu tabldotunu iterken gördüğü gün. Kendi kendine gülümsedi. Otel mutfağından yıllar öncesinin üniversite kantinine seneleri yarıp gitti. Feryal'in koyu kestane saçlarına Ankara'nın sonbahar güneşi vuruyor ve herkesin dünyaya hazırlıksız ve çelimsiz olduğu bu yaşta güzelliğini

bilerek ve bunu kullanmıyormuş gibi yaparak kayıtsız oturuyordu. Önündeki kılçıklı taze fasulyeyi papalarken, ne de güzeldi. Çünkü onda tüm tahammülleri olanaksız kılan bir şahsiyet fazlalığı vardı. İsmet kendi tabldotuna bakmış bakmış bakmış ve ekmekle sıyırdığı metalin boşluğunu önünde çırılçıplak görmüştü. İşte onu tam o gün sevdi. Dünyaya bir armağanmış gibi sere serpe oturuyordu sandalyesinde, varlığını bu bilinçle yaşıyor, herkesin de buna uymasını istiyordu. Bekliyor bile değildi. İstiyordu. Ve alıyordu. Feryal... Kendini dünyaya hep aynı kayıtsızlıkla bastırır. Dı. Yumurta suyun içinde fokurdayınca daldığı yerden çıktı. Ateşi söndürdü. Yumurtayı sudan aldı. Bir zamanlar... Bir zamanlar Feryal böyle biriydi. Yumurtanın katı olup olmadığını açmadan anlamayı isterdi. Kızarmış ekmekleri aldı ve dolaptan çıkarıp beklettiği tereyağını da tezgâhtan alıp tepsiye koydu. İki çay doldurdu. Ardic odadaki Doruk Bey'i düşündü. Feryal'in, onu otele kabul edişine niye bu kadar kızdığına, bir türlü anlam veremiyordu. Zaten buralara bu işi yapmak için gelmemişler miydi? Ha otelin açılışından önce, ha sonra bir müşteri kabul edilmiş. Ne vardı yani bunda bu kadar. Gideceğiz demişti, gitmişlerdi. Arsa alacağız demişti, almışlardı. Bir otel açacağız. Ona da tamam. Derin bir nefes aldı. Feryal... Menzile varılınca iyiden iyiye içine dönmüş, vesveseleriyle ikisini de yorar olmuştu. Neredeydi o kararlı kız. Kendini dünyaya öylece bastıran, kendinden sonuna kadar emin Feryal, şimdi nerelerdeydi?

Suç ortaklıklarında.

Feryal'in içine korkunun kaçtığı ve onu başka birine hoyratça çeviriveren o geceyi, onu orada hâlâ çaresiz ve zavallı, tedirgin bekleten o geceyi hatırlamamaya çalışarak elinde tepsiyle odaya doğru yollandı. Çünkü İsmet'te sorunları çözme sorumluluğundan pek bulunmuyordu. Onda görmezden gelme ustalığı vardı. Feryal güzel bir kahvaltıya asla hayır demeyecekti, çaylara bakınca bu kırmızılığın aralarını ısıtacağına iyimserce inanmıştı bile, karakterindeki aynı gedikten ötürü. Gececekti. Geçmiş. Adı üstünde. Böyle düşünmek onu ferahlattı. Yüzüne sevecen bir adamın alışıldık gülümsemesini taktı ve içeri girdi. Yoktu. Feryal'in çiçekli geceliği yatağın üzerinde kıvrılmış yatıyordu. Demek yine saklanmış. Artık Feryal'in nereye kapandığını iyi bildiğinden tepsiyi bir kenara bırakıp doğruca *Begonvil* odaya gitti. Kapıyı açınca açık balkon cereyan

yaptı. Balkon kapısı sertçe kapandı ve cam şangırtıyla yere indi. Bu onu ürküttü. Feryal yoktu. Kırık camların üzerine basarak balkon kapısına doğru gidince Feryal'i yokuştan aşağı bir hışımla inerken gördü. Onun eselekli, rüzgârlı gidişini uzun uzun seyretti. Yokuşta giderek küçülen bu kadınla kendisi arasında belki de hiç kapanmamış bir yabancılık vardı. Bunu yeniden hissetmek içini acıttı.

Fazlaca pişip sarısı toplanan yumurta, odalarında yavaş yavaş soğuyordu.

Feryal patikadan aşağı inerken Mart başının sabahı yüzüne vuruyor ama o önemsemiyordu. Kaktüslerin yanından, ardıcılardan altından geçerken aslında yürümediğinin farkındaydı. Peki ne yapıyordu? Devam etmek. Bacak kaslarında, koşmakta olan bir hayvanın öfkeli acısını hissettikçe yalnızca yaptığına devam etmesi gerektiğini anlamıştı. O kadar. Bacaklarını kaldırıyor ve indiriyordu. Basıyordu. Kan akıyor. Baldırlarındaki sertlik. Uzun zamandır kulanılmamış etinin nazlı şaşkınlığı... Bedenini duymazlıktan geldi. Biraz da o şaşırınsın bakalım. Kendi kendine güldü. Toz kalktı ve ayaklarındaki ev terlikleri yaşadıkları onca günün sonunda kendilerine ne olduğunu anlamaya fırsat bulamadan toprakta ezildiler. Ezilsinler. O geceden beri yeterince yumuşak olmuştu. Yeterince suskun kalmıştı. Yeterince tedirgin. Değil mi? İsmet'in ortalık sütlimanken zarafet zannedip ona kızdığında hemen kibirlisin diye yapıştırdığı o şey... Ney? Sessizliği. Yüzüne değen uzun saçlarını bir öfkeyle geriye attı. Keçe olsunlar. Dünyaya batsınlar. Demir olsunlar. Ve düzen bozsunlar. İpek saçlarının onu kendisine yeterince benzettiğini düşününce hayrete düştü. Yumuşaklık. Uyum. Tarağın kayarak inmesi. Bedenini saran kumaşların hışırtısı. Bıçağın sebzelerin üzerinde çıkardığı pütürlü ses. Ve intizam. Denge. Yetmişti. Onu korkusundan ta buralara kadar fırlatıp atan, bir otel işine hiç uzun uzadıya düşünmeden bırakıveren o günler, geride kalmış mıydı? Uzaktaki dağların tepelerini bir sisin örttüğünü görünce irkildi. Bu korkunun bitip bitmediğini anlamak isterken, iyiden iyiye pısrık birine dönüştüğünün bile şimdi farkına varıyordu. Derin bir nefes aldı. Gidecekti ressamın önüne. Diyecekti işini düzgün yap. Buyuracaktı. Bastıracaktı. Patıkayı hızla indi, ayaklarının altında taşlar yuvarlandı. Susuz bir hayvan gibi ressama koşmasında, yaşayabilmek için kendi kişiliğini ortaya çıkarmaya muhtaç birinin

kanlı açlığı vardı. Hayat içinde bir yerlerde düşürdüğü, kendine olan kusursuz güvenini yerden alıp kaldırmasına yardımcı olacak birileri, sonra üzerine bastırarak kendini büyütebileceği birileri. Bazı olayların sonunda susarak ve bekleyerek törpülenen karakterinde açılmış gedikleri, sayesinde yeniden sivriltebileceği birileri. Lazımdı. Ressamın yüzünde kendi eşsiz benliğini izleyecekti. Bir aynaya bakar gibi bakarak söyle diyecekti. Söyle. Var mı benden daha öfkeli. Söyle bana aynam söyle! Evler boş. Kapılar kilitli. Sokaklar ıssız. Kasabanın kimsesizliğinin içine doldurduğu tekinsiz esenliğe durup bakacaktı ki bunun ancak hızını kesmesine neden olacağını düşünerek yürümeye devam etti. Artık ne yapacaktı? Korkup korkmadığını düşünmeyecekti. İndirdi bacıklarını. Kaldırdı. Tekrar sertçe bastı. Dalağını hissetti. Eti sert. Yaşıyordu. Evet yaşıyordu. Kan akıyor. Öfke birikmiş. Patlıyor. Evler, pervazları örtülü bir sessizliğin içinde yazı bekliyordu. Bu onu kızdırdı. Soluk soluğa yürürken, beklemeyeceğim, dedi. Yazı beklemeye devam etmeyeceğim. Otelci bile olsam. Yazın bizi çekip çevirmesini, kendimizi unutturarak kumların içine bizi gömmesini ve suların içinde kıpırtısız teslim oluşlarımızı. Unutacağım. Hayattan her şeyi alacağım. Ve kullanacağım. Sertliği. Kayıtsızlığı. Düşündü. Bir tepeden bakarak, insanlara sahte gülümsediği seneler. Öfkeyle dolduğu günler. Yalnızca yürüyecek ve bulacak. Kaybettiği sesi bulacak. Bulacak ve diyecek... Durdu.

Ne diyecekti?

İsmet, peşinden soluk soluğa yokuşu inerken durdu. Karısının ince bedenine baktı. Ardında bir savaş bırakarak yürümesinde, karısında sevdiği bazı inatlar görüyordu. Peşini bıraktı. O istememişti ki. Ondan değişmesini beklememişti. Değil mi? Geçen on sekiz yılı, rüzgârla eğilen ardıçların altında hatırlamaya çalışarak durdu. İstemiş miydi? Dağların tepelerine inen sisi görünce yutkundü. İnatçıydı evet. Feryal'in ince ayak bileklerine, yürüdükçe havalanan eselekli koyu kestane saç tutamlarına baktı, baktı. Erken gelen baharın güneşini kesen koyu renkli bulut Feryal'in üzerine düşmüştü. Birlikte geçirdikleri yıllardan ona kalan. Neydi? O ne istediye yapmıştı. Yapmıştı. Kötülük yapmaya cesaret edemediğinden, nasibine iyi bir adam olmanın kaldığını bile, belki de ondan önce Feryal fark etmiş ve bu yüzden ondan uzaklaşmıştı. Öyle değil mi? Öyle.

Kesik gülümsedi. Oysa daha bu sabaha kadar haklılığına nasıl da sonsuz inanıyordu. Döndü ardına baktı, otelleri tepede heybetle dikiliyordu. Ne istediye. Yapmıştı. Feryal'in patikayı hızlı hızlı inip köşeyi dönmesini sakince izledi. Ceplerini arandı. Bir sigara. Bir sigara. Yoktu. Altı sene önce Feryal'in hastalığı meydana çıkınca bıraktığını hatırladı. Dönüp yokuşu çıkmaya başladı.

Begonviller yanılttı. Yanlış çizilmişler. Ressama gidecek. Bacaklarındaki ince sızıyı biraz daha hissedecek. Dalağındaki şişme, etindeki kızgınlık, nefesindeki öfke. Saçlarını geriye itti. Kasaba meydanını geçip atölyeye vardığında tek başınalığını hissetmek onu mutlu etmeye yetti. Kapıyı açtığında tepesindeki rüzgâr gülü çın çın çınladı. İçerisi boya ve eter kokuyordu. Karşı duvar rengârenk yuvarlak bir desenle çevriliydi. Desenin beceriksizliği bile adamın zavallı yeteneksizliğini kusuyordu. Bu duvarın önündeki koltukta, kısa boyuyla kıvrılmış uyuyan o adamı gördü. Gerisingeri dönse, yokuşu çıksa, otele girse ve odasına kapansa belki kaderde bir sapma olabilirdi. Olmadı. Renkli duvarları izleyerek ilerlediğinde ressam uyanmış, kendine gelmeye uğraşıyordu. Adam silkinerek kalktı. Bedenini arzudan çok öfkenin dirilttiği Feryal, neler olacağını sezerek ressama gülümsedi.

Dışarıda bir gemi, koyun açıklarından kararlılıkla geçiyor, kapının önündeki erik çiçeği sakince meyveye çatlıyordu. Bulutlar toplanıyor, sis birikiyordu.

“Buyurun” dedi adam şaşkınlığını örtmeye çalışarak, Feryal'de ressamlığının sökmediğini zaten biliyor, kasabalılar üzerinde rahatça oynadığı ressam pozunu bu şehirli kadının önünde kesemiyordu. Çaresizdi. Boğazını temizledi. Ellerini cebine sokarak rahat görünmeye çalıştı ve devam etti. “Buyurun Feryal Hanım?”

Feryal ona kibirle baktı. Atölyenin dünya üzerindeki boşunalığı bile, Feryal'in sabahın köründe canhıraş ve soluk soluğa gelişinin ressam bozuntusunda yarattığı şaşkınlığı gizleyememişti. Bu onu rahatlatmıştı. Güldü. Feryal, altdudağının incelikle kıvrılışının yansımasını, ressamın ona doğru akan varlığında memnuniyetle izlemeye başladı. Olmuştu. Ressama doğru yaklaştı.

İsmet bir şey düşünmemeye çalışarak bahçeye girdi. Dönüp patikaya baktı. Nereye gitmişti? Kime? Derin bir nefes alarak, yüzünü yeniden otele verdi, bahçeyi yarıp geçti. Karısının dün diktği

sardunyalardan önünden geçerken aklında yine aynı soru vardı? Onu bulsa mıydım? Hayal Otel tabelası yerde yarınları bekleyerek yatıyordu. Bunu da astırmalı. Dosdoğru aşağı indi. Boya kutularını geçerek geçen hafta yığıldığı nemli odunların önünde durdu. En kocamanlarını ayırdı. Kucağında odunlarla tekrar bahçeye çıktı. En büyüğüne baltayı tüm gücüyle indirdi. Odun hışım gibi yarıldı. Bir tane daha. Ve tekrar aynı görkemli yarılma. İsmet'in kollarının baltayla inip kalkmasında, inip kalkmasında, inip kalkmasında Feryal'le ressamın birdenbire yapmaya başlayıverdikleri o şeyin şiddetli yankısı vardı. Sonunda İsmet durdu. Ressam da. Feryal kendini sıyrarak bunun nasıl birdenbire, hiç beklenmedik bir şekilde oluverdiğini, soluk soluğa kalmış şaşkın ressamı baktığında anladı. Saçlarını arkaya atarak derin bir nefes aldı. Üstünü başını topladı. Hiç konuşmadan geri döndü, kapıyı çarpıp çıktığında ardında rüzgâr çanının şıkırtısıyla, kanepede yarı çıplak ve şaşkın yatan ressamı bırakmıştı. Uzaklarda bir şimşek çaktı. Kasaba kısa bir yağmura hazırlandı.

Feryal bahçenin nemli toprağına bastığında, öğlen güneşi bulutların arasından çıkmış, dağın tepelerine yumuşakça inmişti. Tatlı bir ılıklik, açmaya teşne begonvilleri okşuyordu. Feryal ev terliklerine baktığında ikisinde de yeni bir yüz gördü, öfkesi yatışmış bir hayvanın çamurlu yaramazlığı... Hızlı hızlı yürüyerek ıslak bahçeyi yardı. Kırmızı alevlerin şavkı pencereden yüzüne vurunca şaşırdı. İsmet resepsiyondaki şömineyi yakmıştı.

Pencereye doğru eğildi. Kocasını ateşin önünde oturmuş, alevlere bakarken gördü. Yanındaki tekli koltuk boştu.

Kendisinden geriye kalan bu boşluğu ve orada oynayan kızılığın uzun uzun izledi. İçeride sessiz dolanan ekabir Feryal'i arandı.

Artık oradaydı.

Kızılağaç

Resepsiyondaki saatin gongunun vurması, Ahmet'in sahilde söylediklerine gayet uyuyordu. "Film gibi" demişti Ahmet. O karşı kıyılara, sakın denize bakmıştı, "doğru" demişti, "tam film gibi kaçtık." Gülmüşlerdi. Bu bir film olduğu için şimdi gongun yeniden vurması gerekiyordu. Bekledi. Ama Ahmet'in dirseğiyle, bekleyişi bitti. Karşılarındaki adam onlara şaşkınlık ve şüpheyile bakıyor, daha önce nerelerde çalıştıklarını belli ki bir kere daha soruyordu. Ne diyeceklerdi? Bir an bocaladı. Ahmet sazi aldı. "Karımla yeni evlendik. Ama ben daha önce de hep otellerde çalıştım. Bahçe işlerinden anlarım, karım da işte oda işlerine bakar..." Konuşma sürüp giderken, gongun bir daha vurmayaacağını anlamıştı. Bu gerçektir. Filmler yok. Hikâyeleri kesildi. Bir yerden bir yere fırlatılır gibi gelmeleri, gizlenmek zorunda bırakılmaları, bir şeylerin ellerinden alınması. Bunları Ahmet de şimdi düşünüyor muydu? Onun, iş görüşmesinin sıkıntısıyla kara saçlı başını ovuşturduğunu görünce, muhtemel ki başından hepsini defetmeye uğraştığını anladı. Unutacaklardı. Yeniden başlayacaklardı. Ahmet bunu deniyordu. Öyle değil mi? Öyle. Bu bir film değil. Bu bir gerçek. Dünyanın görünür bir düzeninin olmadığı bir gerçek. Muktedirlerin elinde, muktedirlerin elinde, muktedirlerin elinde. Bu cümleyi ne çok tekrarlamışlardı. Düzenin defalarca bozulabileceğini ve kimileri için acımasızca yeniden yazılabildiğini elbet bilirlerdi. Peki nasıl kavramışlardı? Yaşayarak. Ahmet hâlâ bir otelin düzeninden mesul olduklarında neler yapabilecekleri konusunda ders verir gibi konuşuyordu. Ahmet. Ahmet. Ahmet. Yeni adını sürekli tekrarlayarak diline zihnine yerleştirmeye çalıştığının elbet kendisi de farkındaydı. Keşke Ahmet de biraz daha ikna edici olabilseydi şu otelcilere. Niye? Çünkü sıyrılmıyordu rasyonalizmden. Hani başka birileri olunacaktı artık. Bu gerçektir. Öylece kalakaldıklarının, varsa bile bir düzen, oradan yaka paça atıldıklarının, kendilerine yeni bir hikâye yaratmaya çalıştıklarının... Ahmet ne demişti? Kendimize bir yer bulacağız. Bize

de bir yer var. Açacağız. İşte şimdi burada birer oyun kahramanı olarak, kendilerine bir hikâye başlatmak için, bir yer açabilmek için Ahmet'in kendine uymasa da nasıl didinip durduğunu izliyordu. İçi acıdı. Ahmet. Ahmet. Ahmet. Adını iyice bir bellesin. Kendi adı neydi? Karşısındaki ufak tefek kadının, ikisini de ama bilhassa onu süzdüğünü gördüğünden, tırnak etleriyle oynamayı bıraktı. Düşünmeyi de. Artık sadece kendini bu oluşa bırakması lazımdı. Okudukları kitaplar, anlattıkları dersler. Bunlar unutulacak. Artık onlar bu oteli temizleyecekler. Tuvaletleri temizleyecekler. Çimleri budayacaklar. Çarşafaları değiştirecekler. Yaz sonuna kadar. Hiç düşünmeden. Karşısındaki kadın gülümsüyordu. Ona doğru hafifçe eğildi, "Ben Feryal" dedi. "Senin adın ne?" Düşündü. Ne diyecekti? Şimdiye kadar neyi nasıl yapacaklarını, kime ne söyleyeceklerini kaç defa tekrarlamışlardı? Bir romana başlar gibi yazdıkları her satır için kim bilir kaç tekmil geçmişlerdi. Peki şimdi? Peki şimdi? Temsil sırası gelince bocalamak, memlekette dışarıklı bırakılmanın ağırlığından, belli ki daha fazlaydı. Boğazı karıncalandı. Adım ne? Feryal gözlerini kaçırmadan tekrarladi. "Hı? Adın?"

Ahmet dönüp "Meryem" dedi. O da "Meryem" diye tekrarladi. Meryem'im ben. Artık. Ahmet çaresizce gülümsedi Feryal'e. Güç vermek için Meryem'in koluna dokunurken, "Karım" dedi, "Biraz çekingendir." Feryal anlayışla gülümserken İsmet tek kaşı kalkmış şüpheyle ikisine bakıyordu. Bu bakışlara bir süredir aşına olduklarından ikisi de şaşırmamıştı. Meryem sufle verilince rahatlamış, repiliğini hatırlamış gibi devam etti. "Ben odalara bakarım, temizlerim, yemek de yapıyorum." Feryal gülümsedi. Onun tedirginliğinde tanıdık bir şeyler bulduğunu belli eder gibi eliyle tamam, dedi. Meryem sustu. Karşılıklı gülümsediler. Ben Meryem'im. Meryem'im. Acaba olmuş muydu? Feryal devam etti, "Bu da kocam İsmet." Meryem aklından, kocam demenin pek çok şeyi derli toplu anlatmaya nasıl böyle yaradığı geçti. Olasılıklar hakkında, hayatta verilmiş kararlar ve vazgeçilmiş seçenekler hakkında kısa bir özet gibiydi. İsmet, tam da kocalara uyan bir tarzla, kendi kocasını, güya kocasını, darlıyordu. "Kaç sene çalıştınız? Sigortanız hep yattı mı? Hanım çalışmamış ki hiç, halledebilecek mi?" Memnuniyetsizlik rolünü oynayarak ve kendini büyütme fırsatını sonunda ele geçirmiş birinin şımarıklığıyla, "Bir sürü oda var canım burada. Kolay iş değil

ki” Feryal İsmet’e “yeter” dercesine gözlerini devirerek bakınca, Meryem bunun da alışıldık bir oyun olduğunu düşündü. Bunun hemen ardından diğerlerine bakıp gülümsemek gelirdi. Başkalarının gözleri önünde ters düşüp hatta didişince, hemen peşi sıra başkalarına doğru gülmeyi alışkanlık haline getirmek. Kurallardan biri de bu olmalıydı. Evli olmayı öğrenmeliydi. Tutkulu olmayan bir şekilde Ahmet’e baktı. İşe alınmak için ümitsizce uğraşıyordu. Bir çocuğu sever gibi onu göğsüne bastırma arzusuyla doluverdi. Demek ki diye düşündü, bir toprağın ortasına büyükçe bir oteli dikecek kadar, içine sere serpe yerleşip de kaygısızca yaşayacak kadar bir yere ait olsan da, yine de oyundan ve rolden azade olmuyorsun. Bu içini rahatlatmasa da, yaşananlara anlayış göstermeye kendini yakın hissetti. Ama anlamak istemiyordu. Ele gelir bir ur gibi öfkesini içinde taşımaya devam etmek istiyordu. Ama bunun için bile yorgundu.

Feryal kocasının, birini işe alma fırsatı ilk kez eline geçtiğinde neye dönüştüğünü şaşkınlıkla izliyordu. Cevabı tam dinlenmeden tekrar tekrar sorulan sorular, tek kaşı havada bir beğenmemelik, yeniden incelenen evraklar ve üstünden bir kere daha geçilen bütün ıvır zıvırın sahibi İsmet. Yıllarını narin bir tevazuyla geçirmiş İsmet’in nezaketi, demek şimdiye dek bir iktidar fırsatının olmasındandı. Feryal bunu görünce derin bir nefes aldı. Meryem’le karşılıklı gülümsediler. İkisi de kocalarından doğan boşluğu kapatmak için bakışarak anlaşıyor gibiydiler.

İsmet onların ellerine bakıyordu. Çapa tutmamış, bulaşık suyunu fazlaca dalmamış narin eller. Meryem ümidini kaybetmiş, artık bunun olmayacağına ikna olmuştu ki Feryal araya girip şöyle dedi, “Bence uygun. Birkaç hafta deneme süresi olur. Karşılıklı bakarız, olacak mı, birbirimize alışabilecek miyiz.” Meryem’in yüzünde güller açtı bir anda. Ahmet ilk anda fark edememişti bile, ikna etmek için son bir can havliyle kurduğu cümlelerin sonu, Feryal’in “bence uygun”un üzerine düşmüştü. Ahmet, geç idrakinin şaşkın sevinçiyi elini alnından geçirdi. Meryem’le birbirlerine baktılar. Yeni bir hayatın, İsmet’le Feryal’in zannettiğinden de yeni bir hayatın önlerinde böylece açılıvermesi, ikisine de gizli bir keder vermişti.

Feryal’in arkasından yürüdüler. Koridorlardan geçtiler, merdivenden indiler. Ayaklar. Ayaklar. Bir yere basmaktan men edilmiş

ayaklar. Üniversite koridorlarından alınmış, girme denmiş, sökül-müş, atılmış ayaklar. Meryem Ahmet'in de sakin kalmaya çabalayan bir tedirginlikle yürüdüğünü biliyordu. Bodrum kata indiler.

Feryal, görevli odasının kapısını açtığı anda üçünün de burnuna sert bir boya kokusu geldi. Duvarları beyaza boyatmış, karı koca görevli istediklerinin kararını daha en başından vermiş olduklarından çift kişilik yatak koymuşlardı. Oda yeterince ışık almıyordu. Feryal, yatağı gören Ahmet ve Meryem'in bu loşluğa üzülmeyi sonraya bırakarak, birbirlerine kaçamak bakıp sevinmeye çabaladıklarını fark etmeden anlatmaya başladı. Oda arka bahçeye açılıyordu, bahçe akşamüzerleri sulanacaktı, onun dışında bu kapıyı kullanmaya, sezon açıldığında diye özellikle bastırdı, lüzum yoktu. Kapılar açılmayacak. Bunu artık en iyi ikisi bilir. Kapılar örtüldü. Yüzlerine. Kahvaltı hazırlığı altıda başlasa iyi olurdu çünkü servis sekizde başlayacaktı, tabii ki sezonda diye yineledi. Otelde tek müşteri, konuk diye düzeltti, vardı, en üst kattaki Ardiç odada kalıyordu. Her odaya numara değil isim vermişlerdi ve bu isimleri ezberleseler iyi olurdu. Ardiç'teki konuk için açık büfeye gerek yoktu kahvaltıya indiğinde bir servis açılsa yeterdi. Zaten o da yeni girmişti. Kaç gün kalacağı meçhuldü. Feryal devam etti. Konukların onları göremeyecekleri yerde olmalıydılar ama onlara ne zaman ihtiyaç olduğunu görebilmeliydiler. İkisi de bunu kemiklerinde hissederek anladılar.

Feryal düzgün kurduğu bu cümleye şaşırdı. Demek artık oluyordu. İnsanları yönetmek. Mesafeli yakınlıklar, serin içtenlikler kurarak istediklerini ustalıkla yaptırmak. Bunu ne uzun seneler yapmıştı. Boğazını temizleyerek devam etti. Bir otelde müşteriler, boğazını temizledi, konuklar, en çok hijyene dikkat ederdi. Bunu hiç unutmamalıydı. Hoş geldiniz tekrarlandı. Hayırlı olsunlar söylendi. Feryal çıktı.

İşte artık buradaydılar. Bir yer açıldı. Bir tepenin bodrumunda bir yer. Yeni hayat. Yeni hayat değil. Kayıp hayat. Ahmet kendini yatağa bırakmadı, sinirleri boşalıncasına yığıldı. Meryem kendi titreyen ellerini tuttu. Elini göğsüne bastırdı. "Film gibi." Ahmet kendini gülmeye zorladı. "İyi oyuncuyduk ikimiz de." Gülümsediler. Ahmet sağa doğru kaydı. "Gelsene yanıma." Meryem çok istediği bir şeyi kendi tutukluğundan yapamayan insanlara mahsus bir ikircikle dikilmeye devam ediyordu. Ahmet onu kendine doğru çekti. "Artık"

dedi. “Bir yerimiz oldu.” Bir yerleri vardı. Ama isimleri alınmıştı. Bunu düşünmemeye çalışarak loş odayı tanımaya çalıştılar. Hepsı geçecekti. Yaz bir gelip geçsin de. Biraz para biriksin. Buradan bir motora atlansın. Gelecek, müphem bir karanlıkla uzanıyor, ikisini de yoruyordu. Ahmet, “Eylem her zaman iyi gelir” dedi. “İyi gelecek. Bedenen öyle yorulacağız ki... Bize ne yapıldığını düşünemeyecek kadar.” Meryem eski kendini düşündü. Sabahlardan gecelere, gecelerden sabahlara dönen düşünmelerini ve yazmasını. Oradaki adını? Neydi?

Feryal resepsiyonda görüldüğünde İsmet sinirli dönemiyordu. Evlilikleri karşılıklı misillemelerle ilerlemişti, bu yüzden İsmet’in Doruk olayından sonra Feryal’in bir karşı atak yapacağını kestirebilmesi lazımdı. Evet. İsmet uzatırsa böyle der konuyu kapatır, İsmet’e bir sonraki atağı için soğuk bir alan açardı. Bunları düşünmek Feryal’i rahatlatı. Koltuğa geçip oturdu ve kitabını açıp okuyamadan bakmaya başladı. Böyle küçük zaferler kazandığında düşüncelerini kontrol altına alması kolaylaşıyordu. Bu yüzden, bu kayıtsızlığım diye berrakça düşünebildi Feryal, senelerdir onu nasıl da çileden çıkarıyor. İçten içe güldü. İsmet’e baktığında birdenbire ressamı hatırlayıverdi. Kocasına, onun içindekileri belli etmeyen mat gözlerine, alayla kıvrılmış alt dudaklarına, öfkelerini bile dile getiremeyeşindeki çaresizliğine baktı, uzun uzun. İsmet ne bakıyorsun der gibi yüzünü salladı. Ressamın ekşi peynir kokusunu duyar gibi oldu. Hiçbir suçluluk duymadan şu koltukta oturup kitap okumaya çalışmasından duyduğu ince rahatsızlığı, birikmiş öfkelerin her şeydeki payını düşünerek bastırmaya çalıştı.

Meryem Ahmet’e sıkıca sarılmış, elbisesinin altında güm güm vuran göğsünün az olsun hafiflemesini bekliyordu. Ahmet biraz daha bir şeyler söylesin diye bekledi. Bir şeyler desin. Onu rahatlat-sın. Oldu desin. Yaptık desin. Eylem demeye devam etsin. Olayların gidişatının onların tümüyle dışında ilerlediğini ve kendilerinin bu memleketin, bu okulların, bu evlerin, bu sokak ve isimlerin dışına dışına ta dışına... Ahmet susuyordu. Artık sonuçları düşünüyordu. Kimliklerini. Sahte oldukları ortaya çıkmadan, yaz sonunda karşıya geçmeyi başarabilmeyi. Çözüm eylemden geçer. Önlerinde uzun bir baharla, çalışıp yorulmakla geçeceği besbelli olan uzun bir yaz vardı. Bir de Meryem tabii. İşte yanındaydı. Ona dönüp yorgun bir

aşkla gülümsedi. Meryem Ahmet'in avuç içini öptü. Hâlâ benzin kokuyordu. Demek yıkamakla geçmiyordu. Zaten fazla güneş almayan Meryem'le Ahmet'in odalarını, aceleci bir bulut gelip örtüverdi. Ahmet'e baktı. Uyumuştu. Ahmet. Kocam. Otelde çalışıyoruz. Geleceği belirsiz olan bu yeni hikâyenin, bir geçmişinin olmayışı Meryem'i hareketsiz bırakmıştı. Öylece yattı.

İsmet Feryal'le tartışmanın boşunalığını yıllar evvel anlamış ve bırakmıştı. Feryal'in sakinlik zannettiği bu halinin altında aslında kendi kayıtsızlığının yattığını, karısının bir türlü fark edemediğinden İsmet epeydir emindi. Feryal'in, aralarında büyükçe bir yarık açan o geceden kaçıp eskiye dönmek için çabaladığının da, yeniden karar mekanizmasının sahibi olmayı istediğinin, korkak ve yumuşak haline bir son vermek istediğinin, eselekli yanlarını yeniden ortaya çıkarmak için uğraştığının... Hepsinin farkındaydı. İşe alırken sırf biraz fazlaca soru sordu diye onu patronluğa yakıştıramamasının sebebi de buydu demek. Halbuki elleri iş görmemişti ikisinin de, bunu anlamak zor değildi ki. Sözü'nün önemsenmemesi İsmet'i yine incitti. Feryal işte... Hızlıca manevrasını almış, iki yabancıyı alt kata yerleştirmişti. Feryal'in kendini onun yanındayken yalnız hissettiğinin ve geldikleri bu yerde kendine hem yandaş hem de üzerlerinde iktidar kurabileceği yeni birilerini istediğinin farkına şimdi varıyordu. Bu yüzden konuyu açmayarak kavga çıkarmadı.

Ben Meryem'im. Ahmet'in yanından sıyrılıp kalktı. Pencereden baktı. Bulutların gökyüzünü örtmesinde, Ahmet'in uyurken soluğunun ağırlaşmasında, evliliğin ne olduğunu bilmeden evliymiş gibi davranmalarında ve daha pek çok şeyde acınası bir yan vardı. Bundan hiç kurtulamayacaklardı. Şu toprak üzerinde neyi budarlarsa budasınlar, ne kadar bulaşık yıkayıp, müşteriler, Feryal gibi düzeltti konuklar, nasıl kahvaltı isterlerse istesinler, bir vatandaşlıktan men edilmelerinde çok çok çok kırıncı bir yan vardı. Haksızlığın bile ötesinde. Ahmet'e baktı. Artık ezberlemişti. Ahmet. Ahmet. Ahmet. Peki gerçeği neydi? Bahçe kapısını açmak istedi. Kilitliydi.

Feryal'in ve İsmet'in kendi sessizlikleri ikisini de yorunca, İsmet televizyonun sesinden medet umdu. Haberler. Çatalca'da yanmış halde bulunan arabanın epeydir kayıp olan Deniz Yılmaz üzerine kayıtlı olduğunun... Ve Deniz Yılmaz'ın iki yıl önce görevinden...

Şimşir

Doruk'un, aşağıda delirerek kabaran denize bakınca, iyiden iyiye bir yazar olmaya başladığından artık bir kuşkusu kalmamış gibiydi. Kendi kendine güldü. Halbuki, diye düşündü. Hiç böyle dertlerim yoktu. Kendinde bile bir şüpheyi yer bırakmayacak kadar, yeni biri olmuştu. Tekrar bilgisayara döndü ve yine aynı cümleyi yazdı; "Bugün tepelerden gelen yeni bir esintiyle dolduk." Bundan başka bir cümle kuramıyor ama hissetmenin olmak için yeterli olacağına inancı yine de pekişiyordu. Dağdan otelin, otelin en üst katının, en üst kattaki balkonun, balkonun içindeki masanın, masanın üzerindeki bilgisayarın ve onun önündeki kendisinin nasıl görünebileceğini düşünmeye çalıştı. Görülmek. Yetiyordu. Daha önce de bunun üzerine düşünmüşlüğü çoktu ama böylesine güçlü bir kavrayış ilk kez oluyordu. Şimdi tam bu anda, bir yürüyüş yapmasının, başkaları için fazlasıyla inandırıcı olacağına inanarak yerinden fırladı. İçeriden üstüne bir şey alarak aşağı indi. İsmet'i yine şöminenin başında oturmuş, ateşe bakarken gördü. İsmet'in gözlerinin ona kapalı olması ve etrafta, onun yazarlığını tasdik edecek kimsenin olmayışı sevimsiz bir hayal kırıklığı yaratsa da önemsememeye çalışarak dışarı çıktı. Başka gözlerle ihtiyacı olduğunun içten içe farkında olmak, ona yürüyüşü için bir kararlılık veriyordu. Bu yeterdi.

Bahçede Feryal'le karşılaşınca canı sıkıldı. Feryal kuru dalların önünde bahçe makasıyla dikiliyordu. Onu görünce sertçe döndü. Makasın, ikisi arasında keskin bir şeylerin, öfkeli bir şeylerin, tedirgin eden bir şeylerin cismi gibi belirivermesinde bile yazarlığa uygun düşecek bir yan aradı. Romanında takıldığını, biraz yürümenin yaratıcılığı için iyi gelebileceğine inandığını söyledi. Feryal bir şey sormamıştı. Cevap da vermedi. Kadının sessizliği gerçekten de asabını bozuyordu.

Feryal onu bahçe kapısından çıkıp gidene dek izledi. Makası dallara hınçla vurdu. Kuru begonvil dalları, yeni filizler sü-

rebilsin diye Feryal'in acımasız elleri altında eksiliyordu. Hepsini bittiğinde bile Feryal'in öfkeye dönmüş tedirginliği yatışmamış, onu bahçede makaslanacak başka dallar aramaktan alamamıştı. Duvara sarılmış şimşir dallarını gözüne kestirince, duvar dibine yürüdü. Doruk yokuşun dibinde ufacık kalmış, kibirli bir burnu havadalıkla yürümeye devam ediyordu. Bu adamın, diye düşündü, budanarak atılamayacak bir ur var içinde. Bir kötülük. Böyle keskin düşünemediğine şaşıtı. O gece bahçe kapısından kendisini izleyen o olduğuna adı gibi emindi. Bundan bir türlü kurtulamıyor, şüphesini büyüten belirgin bir sezginin ardından inatla yürümeye devam ediyordu.

Doruk meydana indiğinde bünyesinin her zerresiyle yazı bekleyen bir kasaba gördü. Tadilatı süren mekânlar, boyanan evler, budanan bahçeler ve burada kendisinden başka dışarıklı birinin henüz olmadığını ona hatırlatan her şey. Meydandaki çınarın altındaki tek tük masada soluklanan yaşlılara başıyla selam vermenin uygun olacağını düşündü ve yaptı. Yeni kendini sahiden de sevmişti. Kendimde diye düşündü, en eksik olan, sanırım buymuş. Dünyaya dair eksiksiz bir kavrayışın çabası. Ara sokaktan kumsala çıktığında çalkalanıp duran deniz onu korkuttu. Boylu boyunca uzanan kumsalda yürümeye başladı. Çatak altlarına istiflenmiş şezlongların, tadilatı süren plaj barlarının önünden bir çalımla geçti. Uzaklarda köpekler havlıyor, eski bir evin kumsala inen aralık kapısından Tanju Okan, "Öyle Sarhoş Olsam ki" diyordu. Olsam, diye düşünüp güldü. Uzakta, kumsalın bittiği kayalıkların üzerinde iki kadının oturduğunu görünce şaşırdı. Oraya doğru yürümeye devam etti. Yalnızlık da bir yere kadardı.

Kadınlara yaklaşırken hangisinin silüetinin daha güzel olduğunu anlamaya çalışıyordu. Ellerini cebine sokarak yürüyüşüne bir hava verdi. Deniz kabarak coşunca kadınlardan biri çığlık atarak deniz kıyısından koşarak uzaklaştı. Diğeri hâlâ kayanın üstündeydi. Güneşin kararttığı kadınlar... Güzel cümleydi. Bunu döndüğünde yazacağını düşünecekti ki yalnızlığının verdiği can sıkıntısına çabuk yenildi ve kayanın üzerinde oturan kadına doğru, keskin bir içgüdüyle yürüdü. Yüzündeki gülümseme kasıklarına doğru yayıldı. Yaklaştıkça, yine diye düşündü, yine doğru seçim yapmışım. Kadın dalga vuran ayaklarına dalgın bakıyor, dünya üzerinde kendisinden

başka kimse kalmamışçasına kaygısız oturuyordu. Gülnur'u ilk gördüğü an, zihnine geliverdi, ah bu hatırlayışlar. Gecenin içinde paytak ve kendi halinde yürüyüşü... Unutmaya çalıştı. Bütün kadınlar Gülnur'da birleşmek zorunda mıydı? Güzellik diyerek genellemeye çalıştı, bunun farkında olmamanın görkemindedir. Vay diye düşündü, bunu da dönünce kesin yazacağım. Ama yine çarçabuk unuttu. Hayatın canlılığı onu çoktan ele geçirmiş, kadına “merhaba” demişti bile. Kadın duymadı ama kumsaldaki diğer kadının gülümseyerek ona doğru geldi. Cevap veren o oldu. “Merhaba.” Kısa tanışmalar, flörtöz bakışlar... Kayadaki kadın nihayet döndü, ikisini de hiç umursamadan, bakışlarını yeniden denize çevirdiğinde, Doruk güzelliğinin mesafede olduğunu yeniden hatırlamıştı.

Feryal bahçe makasıyla içeri girdiğinde İsmet'i ateş başında uyur buldu. Otel büyük bir kendiliğindenlikle, içindekileri de alıvermiş, toprağa saplanmış oturuyordu. Ateşin çıtırtısı resepsiyonu sarmıştı. Fundalıklardan içeriye kadar gelen sesi işitti. Bu gürültülü sessizlik Feryal'i ürküttü. Neyin korkusu bu? Yolunda giden bir şeylerin tek fiskeyle değişebileceği korkusu. İsmet'e doğru yavaşça ilerledi. Maddenin değişmesine ramak kalmasının sessiz bekleyişi. Durmak. Hareketin hemen öncesi. Ve sonsuz bir devinim. Saplanış. Makasa bakarak öylece dikildi. İçerideki ılık kanın dışarıya süzülmesinin hiç zor olmaması. Kolay. Saatin ilerleyişinde bile en az İsmet kadar, acınası bir yan vardı. Meryem yer kovasıyla görününce kendi zihninden sıyrıldı. Ve hareket gerçekleşmedi. Madde var olmaya devam etti. İsmet'in soluğu resepsiyonu sararak büyüdü. Kan içride dolanmaya devam etti. Meryem'e baktı. Onun yerleri silişinde acemi bir yan olduğu belliydi. Kararlarının arkasında olmayı sevdiğinden bunu görmezden gelecekti. Karşılıklı gülümsediler. Meryem ardında ıslak hareler bırakarak yavaşça ilerledi. Makası götürüp dışarıya, merdivene bırakmaktan başka bir çaresi olmadığını anlamıştı. Kapıyı açtığında rüzgâr yüzüne vurdu, saçlarını havalandırdı. Uzaklarda fundalıklar öbek öbek dalgalanıyordu. Hareket ancak bu olabilirdi. Dışarıda kalan. Ve sürdürülen. İçeri girdi. Kapıyı kapadı.

Birkaç sıradan soruya rağmen, Doruk henüz, kadınların hafta sonu için burada olduklarını öğrenebilmişti. Bir de isimlerini. Güzeli olan ve olmayan. Leyla ve öteki. Eğer diye düşünüyordu Leyla'ya bakarken, onu yazıyor olsaydım, adını ben de Leyla koyardım. Ak-

şamüzeri görkemiyle geliyor, güneş yavaş yavaş çekilerek Leyla'yı ortaya çıkarıyordu. Gelen biraları tokuşturdular. Kendisinden yalnızca birkaç gün sonra da olsa gelen birilerine hoş geldiniz demek, Doruk'u buralı hissettirmeye yetmişti. Sandalyesine iyice bir yerleşti. Kumsaldaki sallapati kafelerden birine oturmuşlar, birbirilerini tanıma telaşına düşmüşlerdi. Leyla, çenesinde biten açık kumral saçlarıyla masada bile kayıtsız oturmayı sürdürüyor, sohbetin tümüyle dışında kalmasa bile, içine girmediğini kibirle belli etmekten hoşlanıyordu. Kumsalda içilen biranın diye düşündü, yaratıcılığa bir katkısı olduğu muhakkak, bir de Leylaları daha da güzelleştirdiği. Bunu da dönünce yazacaktı. Eğer Leyla, Doruk'a buraya ilk gelişi olup olmadığını sorarak onun düşüncelerini bölmeseydi. Doruk birasından büyükçe bir yudum aldı. Demek, sandığı kadar buralı gözükememişti. Etkileyici bir kelime arandı. "Yazarım" dedi. Leyla cevap bu değil dercesine güldü. Doruk uyandırmayı başaramadığı etkiyle kalakalmıştı. Yazardı oysa. Çabuk toparlamayı denedi. "Bir süredir yazmak için buradayım." Leyla cevap vermedi. Birasından bir yudum aldı ve batmaya hazırlanan kızıl güneşi izlemeye başladı. Öteki heyecan ve merakla sordu; "Ne hakkında yazıyorsun?" Doruk bundan böyle duymaktan hiç hoşlanmayacağı o soruyla işte ilk kez böylece karşılaşmıştı.

Ahmet'in makası merdivende bulduğunda işi gereği kendisine bir mesaj verilmiş olabileceğini düşünmesinde, rasyonel yanının ve netlik karşısında bocalayan dolaylı düşünme tarzının karmaşık bileşimi vardı. Makası alarak yeni işine doğru yürüdü ve bahçede neyin budanması gerekebileceğini uzun uzun anlamaya çalıştı. Görüp görebildiği yalnızca kuru dallarla, bahçe duvarını sarmış şimşir öbekleriydi. Bütün çalı çırpı ve yeşillik arasında yalnız onu tanıyordu. Şimşirin zaten budanmış olduğunu bile anlayamayarak üstün körü kesmeye başladı. Yeni işime hoş geldim, deyip kendi kendine güldü. Fakültedeki ilk dersi; asistanlığı boyunca bir hoca olmak ve bir hoca gibi görünebilmek için ne sağlam tedrisatlardan geçmişti. Neden sonuç bağıyla düşünmeye çabalamak, olgular arasında bir nedensellik aramak, kavramların... Kavramların. Kavramların. Artık hiçbirinin bir anlamı kalmadığını anlamamakta diretmesi, yalnızca bahçe işinden hiç anlamamasıyla açıklanamazdı. Onun kavrayışında eksik olan, gündelik olana hep hazırlıksız olduğunu

bir türlü görememesiydi. Şimşirlerin bir tarafını fazlaca budadığını görünce yan tarafı da ona uygun olarak kısaltmaya çalışıyordu şimdi. Sonra bu yanı, diğer yana uydurmaya çalıştı... Derken berikini, öbürüne. Kerteriz alınacak tek bir şimşir dalının olmaması kafasını karıştırmıştı. Feryal pencereden onun günbatımı ortasındaki bu acemi çabalayışını şaşkınlıkla izliyor, zaten halihazırda budadığı şimşirlerin geride neredeyse şimşir kalmayacak kadar azalmasıyla, Ahmet'in biçimli elleri arasında mantıklı bir bağ arıyordu. Sezgisi onu, pişman olacağı yerlere götürceğinden, düşünmemeyi uygun buldu. Ama bu yine de şaşkınlığının üzerini örtememişti. Uyuyan İsmet'e baktı. Onun Meryem ve Ahmet hakkındaki şüphelerinde haklı olabileceği gerçeği, şimdiye dek onu anlayıp dinlemeyi hep reddetmiş kendisi için yakıcılığı yüksek bir vicdan azabı doğuruyordu içinde.

Bir tanışmada olabilecek bütün konuşmalar yapılmış, söylenecekler söylenmiş, üstünkörü iyi anlaşabileceklerde olacak türden bir yakınlık şöyle böyle kuruluvermişti. Güneşin batışındaki görkemli güzellik hakkında birkaç cümle etmişti ki, Leyla'nın yüzünde bunların beylik laflar olduğunu okudu ve sustu. Şu kasaba üzerinde belki de rolünün sökmediği tek insanın Leyla oluşu, onu oynadığı oyunu acınası bir çabayla sürdürmeye itiyordu. Kumsala iyiden iyiye serinlik inerken, kendisinin uzaktan nasıl görüldüğünü yine düşündü. Koca gökyüzünde morlarla bezeli bir kızılılık, onun altında uzanan dalgalı bir deniz, o denizin kenarına boylu boyunca yatmış sarı yansımali geniş kumsal, kumsalın üzerindeki birkaç masasıyla açık tek yer ve bu masalardan birinde oturan kadınlara caka satan kendisi. Bu güzelliği bozan tek şeyin kendisi olduğunu göremeyecek kadar, kendiyle meşguldü. Sert bir rüzgâr esti ve kumlar uzaklarda yavaşça ayaklandılar. Ardından tekrar. Ve tam yatışmışken tekrar. Köpekler uzaklarda havladılar ve Leyla ani bir kalkışla havanın iyice soğuduğunu söyleyerek müsaade istedi. Ötekini de yanına alarak hoşça kal dedi. Kadınlar uzaklaşıırken Doruk, havalanan kumların arasında bir süre sessiz bekledi.

Ahmet, makası aldığı yere bırakarak içeri girdi. Şimşir öbeklerinden kaçmak istercesine hızlı hızlı bodrum kata indi. Meryem'i içeride ağrıyan beliyle uzanmış yatarken buldu. Perdeyi araladı ve duvara yaslanmış şimşirlerden geriye kalana baktı. Tıraşlanmış bir

çocuk başı kadar keldi. Perdeyi örttü. Meryem'in yanına uzanarak kendilerinden alınanları düşünmekten başka bir çaresi olmadığını anladı. Gözlerini kapadığında bile şimşire acemi vuruşlarını görüyordu. Eylemin, düşünsel kavrayıştan bu denli uzak oluşunu görmek, onun anlam dünyasında ilk kez bu kadar canlı bir karşılık bulmuştu.

Doruk patikayı tırmanıp bahçeye girdiğinde bahçe lambaları çoktan yanmıştı. İçeride İsmet'i uyanık bulmayı o kadar çok istiyordu ki, otele bu yüzden fazla oyalanmadan döndüğünü bile kendine itiraf edemedi. Onun yazarlığını tasdikleyecek bir çift göz. Muhtaçtı. Muhtaçtı. Az evvel gururunda gedikler açılmıştı. Doruk merdiven basamağındaki makasla göz göze gelince Feryal'i görmüş gibi ürperdi. Kapıyı açıp girdiğinde İsmet elinde kahve tepsisiyle resepsiyonda görünüyordu. Büyükçe gülümsedi. "Hoş geldiniz Doruk Bey! Nasıl gidiyor kitap?" Oh! Ne iyi geldi. İlgi karşısında Doruk'un açlığı bir nebze yatışmıştı. "Uzun uzun yürüdüm" dedi İsmet'e. İsmet önemli bulduğu kişileri yakından tanımak istediğinde hep aynı gülümsemeyle bakardı. Yine öyle yaptı. "Demek böyle kurguluyorsunuz." Doruk da tam bunu bekliyordu işte. Anlaşılmak öyle iyi geldi ki, İsmet'in bir yandan Feryal'e "Kahveler hazır canım" diye seslenmesi bile asabını bozmadı. Hatta anlaşılmayı beklemek için ortada ilk önce gerçekten yazacağı bir kitaba ihtiyacı olduğunu bile unuttu. İsmet bir süre kahvelerle dikilip Feryal'e bakınmaya devam etti. Feryal ortalarda yoktu. Doruk'un fırsattan istifade konuyu uzatması, İsmet gibi biri için kahvenin birini Doruk'a teklif etmesi için yetmiş artmıştı bile. Doruk şaşırmış gibi yaptı ve gülümseyerek kabul etti. Yazarlık ve yürümek hakkında, gerçeklerin kurgulanması hakkında, çocukluğu da dahil kendini hep yabancı hissettiği hayat hakkında uzun uzadıya bir söylev çekti. İsmet'in gözleri önünde oynadığı oyuna aldığı görünmeyen alkışlarla, incinmiş gururunu tamir etmeyi başarmıştı. İsmet'se gerçekliğinin olmadığını bile görmediği bir temsilin, kendisine sunulmasından duyduğu gururla Doruk'u imrenerek dinliyordu. Sürüp giden oyunun ortasına gelip onları uzaktan sessizce dinleyen Feryal'i bile göremeyecek kadar içlerine gömülmüşlerdi. Feryal Doruk'un büyük hareketlerini ve buna hayran olmuş zavallı kocasının ilgisini bir gölge gibi izledi. Ve daha fazla dayanamayarak koridorda süzülerek kayboldu. Az

evvel Ahmet ve Meryem konusunda ona karşı hissettiği vicdanı bile susturmayı yine başarmıştı İsmet. Haklılığının içini yatıştırmasıyla odasına çekildi.

Doruk tamamlanmış ve eksiksiz bir benlik olarak yeniden balkon masasındaki bilgisayarına döndüğünde bir yazar olduğundan emin bile değildi. Bir yazardı. Gün içinde kendisinde açılan gedikleri yeniden kapatan hayata müteşekkik kalarak boğazını temizledi. Yeni bir cümleye başladı. “Bugün tepelerden gelen yeni bir esintiyle dolduk.” Serinliğin artık iyiden iyiye soğuğa döndüğü bu saatlerde, balkonunda büzülerek uzaklara gamlı bakınmaya hazırlanıyordu ki Leyla ve ötekinin patikayı büyük valizlerini çeke çeke tırmandıklarını gördü. Onlar mıydı sahiden? Gece karanlığında yanılmış olabileceğini düşünüp, yaklaşan bedenlerin onlar olduğundan emin olana dek kıpırtısız bekledi. Evet onlar. Hemen kalkıp, balkonun lambasını yakıp yerine kurumla yerleşti. Leyla ve öteki, kaktüsleri geçip demir kapıdan girdiler. Leyla’nın çenesinde kesilmiş açık kumral saçları bahçe lambasının altında pırıldıyordu. Görülmek için adeta ölerек yazmaya devam etti. “Bugün tepelerden gelen yeni bir esintiyle dolduk.” Kadınların bahçeye alıcı gözle bakınmalarını yan gözle izledi. “Bugün tepelerden gelen yeni bir esintiyle dolduk.” Biraz konuşup içeri girdiler. Görmüşler miydi? Görmüşler miydi? “Bugün tepelerden gelen yeni bir esintiyle dolduk.” Resepsiyona inerek karşılaşmış gibi yapmayı istese de kendini kaptırmıştı. “Bugün tepelerden gelen yeni bir esintiyle dolduk. Bugün tepelerden gelen yeni bir esintiyle dolduk. Bugün tepelerden gelen yeni bir esintiyle dolduk.”

Bahçeye çıkma bahanesiyle merdivenlerden inerken, Şimşir odanın kapısının örtüldüğünü gördü.

Leyla ve Deniz odalarına şöylece bir baktılar. İki tek kişilik yatağı birleştiren duvarda şimşir dalı çalı olmuş uzanıyordu. Birbirilerine hasretle sarıldıklarında kapının önünden merak ve ilgiyle geçen ayak sesini duyamayacak kadar arzuyla doluydular.

Lavanta

Meryem uyandığında, Ahmet'i göğsünde kitapla uyur buldu. Kitabı ellerinin altından çekip aldı. Kaldığı yere koyacağı bir şey arandı. Komodinin üzerindeki peçeteyi alıp arasına koyarken sayfanın son cümlesine baktı. "Çok net olan bir şey var ki; şu an buradayız. İnsan hayatına dair bir bütünlüğün veya bir mananın peşindeyssek ve yaşamak rüyası her an bizi kuşatıyorsa, bu çok ötemizde bizi belirleyen bir şeylerden değil, tam da insana dair deneyimin gerçekliğinden başka bir şey değildir; oralarda aramalıyız yaşamımızı." Ahmet'i öptü. Kendi nefesi bir elma filizine durmuş tatlı bir tazelikmişçesine, bir daha öptü, nemli, ılık. Nefesi çağla badem. Kütürdeyen bir yaşlık. Ahmet'in soluğu ağır, bedeni külçe uyuşunda, onu kendi göğsünü boydan boya yarıp da içine kadar sokup orada saklamak isteyeceği kadar mutlak bir kıyamamazlık görüyor ve buna kahroluyordu. Sevgi neydi? Ahmet kıpırtısız ve sakin yatıyordu. Birden aklından günün birinde o öldüğünde ne yapacağı geçti. Karanlık bir tünel. Işıksız. Ahmet derin bir soluk alınca rahatladı. Sevgi buydu. Bir soluğun varlığına minnet, şükran, sevinç... Dünya üzerindeki şu koca tek başınlığı dağıtan o varlığa sonsuz sarılma, ölse bile toprağına kıvrılma isteği. Esirgenmişliği bile paylaşıp, oradan gelen kıyıcılığı azaltarak bölüşme arzusu. Ahmet'in alnındaki teri avuç içiyle sildi. Yorganını hafifçe araladı. Ahmet'in kendine kordonla bağlı bir bebek olduğu ve onu kendi karanlık suları içinde, rahminde uyuttuğu düşüncesini aklından atamadan, yataktan kalktı. Kopuş. Acı bir sıyrılma. Bir baltanın göbek kordonunu tak diye kesmesi. Bir makasın keten kumaşı boydan boya yırtması. Bir ağacın geride cansız bir kütük bırakarak acılı, pütürlü bir sesle gövdesinden görkemle ayrılması. İşte vatansız olmak buydu. Ahmet diye düşündü, benim vatanım. Yarı karanlık odalarına çaresizce bakındı. Gölgelelerin dolap köşelerinde gezinmesini izledi. Uzaklarda köpeklerin havlaması ona tanıdık bir güveni hatırlatsa bile kendini yerinde yurdunda hissetmeyi başa-

ramıyordu. Ahmet'in koyunu hariç. Pencereden baktı. Gün nazdan niyazdan eser olmayan bir kararlılıkla doğuyor, ağaçlar kıpırtısız bir bekleyişle uzanıyor ve gördüğü her şey Meryem'in yüreğine belirsizliğin ince tedirginliğini veriyordu. Önce diye düşündü, kazana çay suyunu dolduracağım. Çay dördüncü kapağın ardında, buzdolabından kahvaltılıkları çıkaracağım. Ne yapacağının belli olmasında çarçabuk bulmayı beklediği bir güven arandı. Ahmet'e baktı. O güven dolap kapaklarının altında ve peynir kutusunda yoktu. Yoktu. Giyindi ve Ahmet'in uyuyuşunu ardında bırakarak çıktı. Koridordaki boya kovalarını geçip yukarı yöneldi. Sevgi diye düşünüyordu. Kopuşun acısındadır.

Feryal'i bu saatte resepsiyonda televizyon izlerken bulmayı beklemiyordu. Çoktan sönmüş ateşin önünde battaniyeye sarılmış dertop olmuş oturuyor, dehşet içinde televizyona bakıyordu. Meryem, kadının bu halinde patron Feryal Hanım'ın giyilmediği çıplaklığı gördü ve ona doğru içinde bir sevginin yeşerebileceğini hissetti. Meryem'i görünce dehşetle irkilen Feryal; "Ne kadar sessiz geliyorsun! Hâlâ alışamadım şu yürüyüşüne" dedi korkuyla. Meryem azarlandığını mı yoksa varlığına şaşırdığını mı anlayamadan dikildi bir süre ve uygun bir karşılık arandı. Yoktu. İçindeki cansız filiz de can suyunu alamamış olarak kurudu. O Feryal Hanım'dı işte. Tam geri dönüp mutfığa gidecekti ki, Feryal elinde sıkı sıkı tuttuğu kumandayı televizyona tedirginlikle göstererek, "Bak" dedi. "Geliyor." Meryem televizyona yanaştı ve orada bir harita gördü. Deniz boyunca uzanan kıvrımlı uzun bir hat ve hattın üzerinde rüzgâr hesaplamaları. Koordinatlar. Deniz üstünde toplanmakta olan bir tehlike. Kuvvetli bir kasırganın geliyordu bu. Canhıraş bir ses, bu gece üç yüz kilometrelik bir kıyı hattı boyunca kasırganın her yeri yıkıp geçeceğini söylüyordu. Yıkıp geçeceğini mi? Hesaplamalara göre ise en fazla zarar göreceği olan yer. Meryem televizyona daha da yaklaştı. Kırmızıyla yuvarlak içine alınmış bir yer. Dağların arasında, saklandıkları kasaba ve çevresi, haritada kıvrımlı kıyıların arasında oturmuş, bu kuvvetli toplanmayı bekliyordu. Yuvarlağın içinde. Yıkılıp geçecek. Dağılma. Feryal'le birbirilerine baktılar. İki kadın arasında korku büyüyerek top oldu ve onları birbirilerine yaklaştırdı. Meryem'in içindeki filiz yeniden can suyunu almış, Feryal'e doğru yürüyordu. Televizyondaki ses büyürken, yeniden

kırmızı bir hat içinde olduklarını düşünüyordu. Çevrilmiş. Seçilmiş ve yıkılarak atılmış. Ahmet'le listeden adlarını bulup okudukları gece. Kırmızı çizgiyle üstlerinden geçilmiş. Tarumar. Toprağın-dan sökülmiş devrilmiş ağaçlar, şimdiye dek güvenle oturmuş bir dağın yarılarak yerinden ayrılması. Kopuş. Demek bunu tabiat da yapıyordu.

Otel, tepede kaya gibi saplanmış güvenle oturuyor, odalarının içinde sakın soluklarla uyuyanları ve bir haberi paylaşıp onu yaşamayla korkuyla bekleyenleri içine almış koruyordu. Haritada gösterilenlerin tersine yokuş, yokuştaki kaktüsler, tepelerdeki fundalıklar, uzaklardaki sığıllar ve oteli çepeçevre saran yaşam dolu bahçe ve bahçeyi çeviren sert duvar kıpırtısızdı. Aşağıda deniz, fotoğrafı çekilmişçesine dümdüzdü. Güneşin kararlı aydınlığı. Gökyüzünün tertemiz açıklığı. Pencerenin önünde çiçeğe duran limonun bile her yaprağıyla sakın ve kımıltısız bir teslimiyette olduğunu gördü. Köpekler de susmuştu. Bu hareketsizlik Meryem'i daha da tedirgin etti. Uzaklarda, açık denizlerin üzerinde toplanarak kendilerine doğru gelecek olanın ağırlığını ve doğuracağı tahribatı böylece apaçık görebildi. Çünkü bekleyiş kımıldamamaktır.

Feryal battaniyeyi üzerinden atıp ayaklandı. Televizyonun sesini kısıtı. "Aşağı çarşıya ineceğiz" dedi. "Bolca ekmek alalım. Ve on damacana su söyleriz dönünce." Meryem başını salladı. Feryal "Gel benle" dedi ve bunu söylerken çoktan koridorda kaybolmuştu bile, Meryem sessiz adımlarla onu takip etti. Mutfağa girdiğinde Feryal'i büyük buzdolabının önünde güçlü olmaya alışmış birinin kararlılığı içinde gördü. "Çekmecede kâğıt kalem var. Onu al." Meryem'e söylenenleri yapmak o kadar iyi gelmişti ki, düşünmesine fırsat vermeyen bu eylemlilik onu pek çok şeyden korudu. Ahmet'in söylediği bu olmalıydı. "Yaz, peynir. Domates, soğan, patates, iki otuzlu yumurta" Her birini hızlı hızlı yazdı. Feryal erzak dolabını kurcalıyordu şimdi. "Makarna. Pirinç. Hepsini yazıyorsun, değil mi?" Meryem başını sallayarak yazmaya devam etti ve ekledi "Elektirikler kesilecektir." Feryal'in ince yutkunuşunu görünce onun gücünün giyilmiş bir elbise olduğunu çoktan anlamıştı. Feryal cevap vermedi. Pencereden bahçeye baktı. "Üstüne bir şey al, çıkalım." Feryal çevik adımlarıyla yine kayboluvermişti. Mutfaktan koşar adım çıktığında tek düşündüğü Ahmet'ti. Sarsıntı. Kopuş. Korku.

Telaşla kapıyı açtığında Ahmet'i yine aynı ağır uyuyuşuyla buldu ve ağlamasını bastırmaya çalışarak yanına sokuldu. Burnunu ensesine dayayıp bir milim bile uzağına gittiğinde çaresizce çırpınmasına neden olan o kokuyu içine ta derinlerine çekti. Hayat bulmuştu. Ahmet kıpırdanarak uyandı. "N'oldu?" Gözlerini tedirginlikle ona dikti. "Anladılar mı? Hı?" Yatağın içinde dertop oturuverdi. "Anladılar mı kim olduğumuzu?" Meryem başını salladı. "Hayır... Hâlâ Ahmet'le Meryem'iz." Ahmet sevdiği kadına bu derin korkuyu verenin ne olduğunu anlamaya çalışıyordu, ellerini tuttu. Meryem ağır ağır, konuştu; "Kasırğa geliyor." Ahmet gülümsedi, kasılmış bütün kasları tek cümleyle gevşemişti. "Ne kadar" dedi. "Bizim depremimizden ne kadar korkunç olabilir ki?" Meryem ona sarılarak uzun uzun ağladı ve yatıştı.

Feryal'in odaya girdiğinde hissettiği tek şey, İsmet'e karşı bitmek tükenmek bilmeyen öfkesiydi. Jeneratör diye düşünerek kesik kesik ve hiddetle soluyordu. Jeneratörü bir an önce taktır demiştim. Demiştim. Evliliğin demiştim, söylemiştimler ve karşılanamayan beklentilerden örülü bir fasit daire olduğunu anlayıp kabul edemeyecek kadar kendi öfkesiyle doluydu. "İsmet! Kalk!" Feryal dolaptan bir pantolon çekip aldı ve hızlıca giyinmeye başladı. İsmet yatağın içinde şöylece bir döndü, uykusunun en tatlı yerinde olduğunu Feryal'e farkında olmadan gösterdikçe Feryal'in hiddeti katlanıyordu. "İsmet dedim!" İsmet gözlerini yavaş yavaş açtı. Böyle hoyratça uyandırılmak için acaba ne yaptım diye düşünebilmişti bile çünkü yılların yılların yılların suçluluk duygularına çok aşinaydı. Düşüncenin kavrayışına bile gerek kalmadan aynı hızla Feryal'in istediği yere geçebiliyordu. İsmet toparlandı, "N'oldu?" Feryal haberi verdi. İsmet uyku sersemi anlayamamıştı. "Ne kasırgası şimdi?" Feryal gözlerini devirdi ve cevap vermedi. Çantasını aldı. Kapıyı çarpıp çıkarken İsmet arkasından seslendi; "Nereye gidiyorsun sabahın köründe?" Feryal hızlı hızlı yürürken dönünce neleri ortadan kaldırması gerektiğini, bahçede neleri içeri alabileceğini düşünüyordu. Bahçeye çıktı arabayı çalıştırdı. Meryem geldiğini belli etmeden ve bir anda kapıyı açtığında Feryal irkilmmişti. Bu kız diye düşündü; bedensiz gibi yaşıyor. Büyük demir kapıyı açtılar ve toprak yolda sarsılarak yokuşu inmeye başladılar.

Uykusundan feragat edip de haberi erken almışların çabası büyüktü. Sandalyeleri, saksıları çekeleyerek toparlayanlar, ekmeksiz kalırsa ölecekmiş gibi fırına yollananlar, sere serpe olmaya alışmış yaz evlerinin her bir açıklığını kapamaya çalışanlar, çatıya çıkıp antenlerini sökmeye uğraşanlar. Meryem'le Feryal hepsini gizli bir kader ortaklığıyla izlediler yol boyu. Hiç konuşmadılar. Feryal arabasını marketin önüne çektiğinde kepenklerin kapalı olduğunu gördüler. Saat sekize geliyordu. Kasabanın sırtını dayadığı dağın bile onları koruyamayacak olması Feryal gibi biri için inanılması güç bir şeydi. Meryem ne yapacağız der gibi ona baktığında Feryal varlığını ve gücünü ancak güçsüzlere borçlu olduğunu sezmeden arabasını yeniden çalıştırdı. Bir çalımla döndü ve ilerledi. Meryem'e beklemesini söyledi ve telaşlı olmayan bir çeviklikle fırına girdi. Televizyon açıldı ve hem içerideki tek tük müşteri hem de fırıncı şaşkınlıkla televizyona bakıyordu. İçinde oturdukları kasabalarının bir harita olup da kendilerine gösteriliyor olması bile bu sessiz topluluğu dalgalandırmaya yetmişti. Feryal'in değişen durumlara ayak uydurmaktaki hızı, buradakilerin de şaşkınlığını dağıttı. İki simit alıp çıkarken, dönüşte on buğday ekmeğinin hazır olmasını istedi. Dükkândakiler onun ardında bıraktığı cesur havaya bakakaldılar.

Meryem arabanın içinden, uyanmakta ve haberi almakta olan kasabayı sessizce izliyordu. Sevilecek bir yan vardı. Her şeyde ve her yerde sevilecek bir yan olabilirdi. Bu insanlarla kendi yalnızlığı arasında, bu kasabayla kendi yabancılığı arasında bir bağın kurulabildiğini görüyordu. Herkesi büyük bir kasırgada ve onun beklentisinde birleştirip her birini birbirinden farksız ve tüm kılan bir yan vardı. Bunu sevmiştii. Koşulların birleştiriciliği ve aidiyet. Kurulabilirdi. Her yerde baştan başlanabilirdi. Ahmet'i özleyerek koltukta oturmaya devam ederken Feryal geldi. "Acıktık değil mi?" Meryem biz dedirtenin kasırğa olduğundan emindi işte. "Acıktık" dedi. Feryal direksiyonu kumsala doğru kırdı.

Deniz gümüşü yansımalarla sakin bekliyordu. Bağlı olduğu açıklarının şimdilerde yuvarlanarak, açılarak ve kapanarak kendisini büyük bir çekilmeye hazırladığını biliyor olmalıydı. Denizin yüzeyinde hiç ama hiç hareketin olmaması önce ikisini de korkuttu. Bu gece şu düzlüğün, kıpırtısız dümdüzlüğün bir girdapla çalkalanacağına inanmak gerçekten çok güçtü. Gökyüzünün apaçık uzanmasında

ve içinden tek bir kuşun geçmemesinde bile, bu sonsuz bekleyişte, büyülu bir güzellik vardı. Buna bakarak, sessizce yürüdüler. Tadilatı yapılan plaj barlarının önündeki kalasların havalanması, kumların tozarak yükselmesi, palmyelerin sökülmesi, sandalyelerin uçması, masaların ters dönmesi. Yeryüzünde bir çalkalanma. Her şeyin ama her şeyin ayaklanması nasıl böyle kolayca olabilecekti ki? Kapalı çaycının gece kumsalda masanın üzerinde çevrili bıraktığı sandalyelerini açıp oturdular. Meryem rahatlamıştı. Gülümsedi. “Demek ki çaycı hâlâ gelecek olandan habersiz.” Feryal önce karşılık vererek gülümsedi. Sonra Meryem’e büyük bir şüpheyile baktı. Sessiz gözlerinde, düzgün ve biçimli ellerinde Ahmet’in kinde aradığı türden bir sır aradı. “Demek ki” derken Meryem’in yanlış saksıda büyüyen bir çiçek olup bunu gizlediğine dair derin bir kavrayışla dolmuştu bile. Peki kim? Meryem gerçekte kim? Çaycı uykulu ve etrafına kör, paytak paytak yürürken görününce uzaktan, Feryal Meryem’in kim olabileceğini düşünmeyi sonraya bıraktı. Gülümsedi. “Dünyadan haberi yok.” Adamın sarsak gelişinde ikisi de aynı habersizliği görmüştu. Gülüştüler. Aynı fikirde olmak güzeldi, sırlara rağmen. Hem kimin bir sırrı yoktu ki? Feryal Meryem’i eşelerse kendi suçunun da ortaya çıkacak olmasından duyduğu tedirginlikle yeniden kıpırtısız denize baktı. Denizin yavaş yavaş çekildiğini ve kıyıda öbek öbek açılmalar olduğunu görüp Meryem’e gösterdi. Meryem elindeki simidi tutamayacak kadar şaşkıındı. Ne zaman olmuştu ki? Böyle sessiz, böyle kıpırtısızken bile fark ettirmeden gerçekleştirebilmiş bir çekilme. Doğanın bu kendiliğindenliğinde yakıcı, çok yakıcı bir şeyler görüp sustu. Denizin altındaki kumlar dolay dolay beliriyordu, geniş yuvarlak kum tümsekleri halinde. Feryal yine o geceye gidip geldi. Denizin altından çıkıp beni tutun diye kendi canı ve bundan sonra alacağı nefesler için canhıraş yalvaran bir kol ve İsmet ve ikisinin bu kolu... Derin bir nefes aldı. Neyse ki çaycı gelmiş ve düşüncelerini bölmüştu. İkisini de sevimlice güneydınladı. “Hemen çayı koyuyorum.” İkisini de bir kahkaha aldı. Her kum zerresinde bile olan sonsuz bekleyiş bir tek çaycıda yoktu.

Çaylarını içtiler ve simitlerini çaycının ikram ettiği tulum peyniriyle yediler. İki kadının uzaktan iyi anlaşılan kız kardeşler gibi mutlu ve keyifli görünmesine aldırış etmeyen çekilme, denizin içinde sakince sürmeye devam etti. Açılma büyüyordu ve deniz

bir bataklığı andırmaya başlamıştı bile. Yavaşça değişen ve eksilen güzelliğe bakarken Meryem, mutluydu. Gelecek olandan, gelecek olanın korkulu bekleyişinden, ıslak ıslak beliren kum tepelerinden, hepsinden razıydı.

Feryal masaya bozuklukları bıraktı ve ayaklandılar. Çaycı çipil gözlerini aç aça kendilerine doğru koşturdu. Göbeğinin sallantısıyla haykırdı, “Kasırğa geliyor.” İkisi de umursamazca güldüler. Ve kıpırtısız yatan ince kum tanelerine basarak uzaklaştılar.

Çarşıya girdiklerinde belediyenin anonsunu duydular. Dışarıda hiçbir şey bırakmayarak, içeriye girilmesini, sokakta kimsenin kal-mamasını ve elektrik kesintilerinin yaşanabileceğini. Kasabalarının bu geceyi hasarsız atlatması için belediyenin hizmetlerini sürdür-receğini ve bu konuda kasabalıların kendilerine yardımcı olmasını beklediklerini, can ve mal kaybı olmaması adına... Bekleyişin dertop ediciliği kasabanın üzerini serin bir yorgan gibi örterken, Feryal ressamı gördü. Acemi bir korkuyla tabelasını aceleyle söküyordu. Feryal’in arabasını fark etmemişti. Feryal gaza bastı ve bu zavallılıktan, ardında toz bulutu bırakarak uzaklaştı. Tekrar markete gel-mişlerdi. İkisi de konuşmayarak içeri girdiler. Haberi alan markete koşmuştu. Herkes sadece bunu konuşuyordu. Daha önce burada hiç olmadı ki. Biz kapalı deniziz. Bu işler Amerikalarda olmaz mı canım. Okyanus muyuz biz?

Feryal Meryem’den listeyi istedi. Aldığında, kumsaldaki şüphesi tekrar belirdi. “El yazın ne kadar düzgün.” Meryem nereye bakacağına şaşırarak kalakaldı. “Mektedir görmüş biri gibi” diye bastırdı Feryal. Bu kızda bir şey vardı. Emindi. İki kadın birbirlerine baktıklarında, üzeri örtülmüş bir şeylerin alttaki kıpırtısını ikisi de ağırlığınca duydular. Meryem içinden hayata yalvarıyordu. Yalvarıyordu. Yaz sonuna kadar. Yaz sonuna kadar kalabilseler. Para birikse biraz. Sonra kendileri gibi sürülmüş kalabalıkla dolu bir tekneye atlayıp, kasırganın toplandığı açıklara kadar gitseler, karşı kıyıda yeniden doğup Ahmet’le, yaşamayı sürdürseler. Var olsalar. Feryal uzun uzun düşündü ve önemli bir konuşma yapmaya hazırlandı gibi, boğazını temizledi. Ama ağzından Meryem’i bulgur ve pirinç reyonuna göndermek çıkıverdi. Meryem’in aldığı ince tedirgin nefesi bile gören Feryal yine bir şey demedi ve el feneri bulmak için, reyonlar arasında uzaklaştı. Feryal emindi. Ama onu

tutan da tam olarak, işte bu emin olma haliydi. Şüphenin içerideki kısıcılığı. Bunu en iyi Feryal bilirdi. Fenerleri buldu. Denemek için rafa bırakılmış pilleri takıp düğmesine bastı. Fener yandı. Fener, o gece İsmet'in elindeydi. Tutukluk yaparak kesik yanmasında bile birazdan denize düşerek kaybolacak olan ortaklarının ve onu gecenin ortasında karanlık denizde bırakarak botla kıyıya kadar gelmelerinin acı bir... Hayır. Hayır. Düşünmeyi bıraktı. Raftaki bütün fenerleri sepete koyarak uzaklaştı. Her şey geride kalmıştı. Karanlıkta. Ve artık bunu kabul etmesi lazımdı. Tepede yükselttiği büyük bir otel vardı. Onundu. Onun.

Meryem kendilerine pirinç alan kalabalığın arasında rafa uzanmaya çalışıyordu. Çocukluğunda kiraz ağacına dalan çocukların arasında kendisi, babasının aldığı bisiklete binmek isteyen başkalarının önünde kendisi, sınıfta dağıtılan Fiskobirlik fındıklarına üşüşen arkadaşlarının arasında kendisi. Değişen bir şey yoktu. Hayat, almak için uzanamayan el için hep aynı yeknesaklıkla uzanıyordu. Yine arsızların alıp doymasını beklemek zorunda olduğunu, kendisini bildiği gibi bilerek bekledi. Neden sonra, rafta kalan bulgur ve pirinçlere uzandı. Sepeti doldurdu. Feryal'i bulmak için reyonlar arasında dönmeye başladı. Kendime, diye düşünüyordu, hep bir yaver aramak zorundayım. Çünkü ben, çünkü ben... Ahmet'i özleyerek Feryal'i arandı. Onu biriyle güvenle, kendinden emin sohbet ederken gördüğünde rahatladı. Yanına doğru gitti.

Feryal ve Meryem büyük demir kapıdan girdiler. Meryem inmiş, demir kapıyı örterken Feryal arabada onu bekliyordu. İki yabancı arasında bu türden bir uyumun böylesi bir hızla kurulabilmesinden duydukları sevinç, ikisini de kaplamış gibiydi. Ön bahçede Ahmet'i gördüler. Sardunya saksılarını çekeleyerek içeri alıyordu. Meryem elinde poşetlerle koşar adım yanına gitti. "Deniz" dedi, "denizin nasıl çekildiğini gördüm. İçindeki kumlar çamur gibi meydana çıkıverdi bir anda. Deniz kabukları bile gözüksü." Ahmet korkmamasını söylemek istediğinde hep yaptığı gibi, sıcak gülümsedi. Meryem'in içi rahatlamıştı. Çekilsin deniz.

Feryal önde Ahmet ve Meryem arkada, içeri girdiklerinde İsmet ve diğerlerini resepsiyonda korkuyla televizyona bakarken buldular. Doruk, Leyla'ya eğilmiş bir şeyler anlatıyor, Deniz tırnaklarını kemiriyordu. Bir de bir yabancı daha. O kim? Bekleyişin sirayet

ettiği her köşeye ince bir tedirginlik sinmişti. Feryal İsmet'i yanında yabancı bir kadınla otururken bulunca, soran gözlerle baktı. İsmet sorulmadan cevap verdi, "Yeni konuğumuz. Bu geceyi burada geçirecek." Feryal, "Hoş geldiniz" demekle yetindi ve Ahmet'le birlikte ellerinde poşetlerle mutfağa yollandılar. İsmet, kadının yanından kalkıp Feryal'e yardım etmek için mutfağa gitmekle, kadının mekşe kokusunu duymak arasında kararsız kaldı ve kokuyu seçti. Kadın, ensesindeki siyah saçlarını kulağının arkasına atarak, televizyona bakmaya devam etti.

Ahmet ve Meryem mutfak penceresinden, açık gökyüzünde birdenbire beliriveren ve yağmur toplayan bulutlara kederle baktılar. Feryal onların yalnızlığına ilişmeden çıktı. Bahçeye geldi ve neyi koruması gerektiğini anlayamadan bomboş gözlerle, bu gece cehenneme çevrilecek tatlı cennetine bakmaya başladı. Kendi elleriyle diktiği bütün fidanlar toprakta güvenle yatarak başlarına gelecekleri bekliyordu. Yasemin ve lavanta öbekleri, limon ağacı ve köşedeki mandalina fidanı. Hepsi yok olacaktı. Peki en zayıfı hangisiydi? İlk nefeste çekilip koparılacak olan hangisi? Lavanta öbeklerine derin bir acımayla baktı. Nazarlığın çivisi tepesinde boş duruyordu. Fırtınada düşüp kırılmış ve bir türlü şehre gidip yenisini alıp asmayı becerememişti. İyi ki ne zaman öleceğimizi bilmiyoruz diye düşündü. Hayal Otel tabelası yaslandığı duvarda yatıyordu. Astıramadık. Astıramadık. Ahmet'e tabelayı içeri aldırması gerektiğini düşünerek içeri girdi. Başkaca yapılacak bir şey yoktu. Hiçbir şey.

Ahmet el fenerlerini kontrol ederken Meryem ona içten bir sevecenlikle baktı. Ahmet'le kendisi arasındaki göbek kordonunu yeniden hissederek kasıklarında ince bir sızı duydu. Sevgi, diyor-du? Sevgi neydi? Sevgi, yaşamakta randımansız Ahmet'in bir oğlan çocuğu olup el fenerlerini kurcalamasındaydı. Kasırganın dönerek gelip tavanı açtığını ve Ahmet'i yukarılara çekip aldığını gördü. Kendisinden söküp aldığını. Koşarak Ahmet'e sarıldı.

Hayal Otel, yerleştiği tepeden, yamaçlara büyük bir küstahlıkla bakıyor ve içindekileri kaderlerine teslim almış, kibirle göğe bakıyordu.

Menekşe

Leyla gözlerini açtığında güneş perdeyi sertçe kırmış, Deniz'in saydam memesine incelikle düşmüştü. Bambaşka bir toprakta bile olsa ilk kez birlikte sere serpe uzanabilmiş ve birlikte bir sabaha ermiş olmalarında, kavrayışına çok geç varılarak sonunda cesaretle bitirilmiş bir görmezden gelmenin buruk yankısı vardı. Sahi şimdi kendisi, burada mıydı? Kendisi. O. Bu odanın içindeki şu iki şaşkın bacak, bacakların ucunda duruveren ve yolları tepmiş de gelmiş bu ojeli, kıvrımlı, kemikli ayaklar. Onun muydu? Onun. Bu terli kuyruk sokumu ve ensesinde biriken bir yorgun dökülme ona mı ait? Ona.

Leyla kim? Elini göğsünden geçirip nemli elini burnuna çekti. Kendi kokusu. Bir şeylerle karışmış. Deniz'le. Parmaklarını dudaklarına götürdü. Ekşi ama limon değil, tatlı ama çikolata değil. Aşk nedir? Her ne ise ve onun namına yaşadığı ne varsa hepsini sevmiştii. İnsanı kendine, yıllardır taşıdığı şu kalıba bile yabancı kılan ve o yabancılığı sonradan sonraya sevdiren bir tamlik, bu sabah ışığında kucağına düşmüş, uyanıyordu. Deniz'e bakıp gü-lümsedi. Bu şaşkınlık ona ne kadar yeterdi? Şu sabahtan öğleye? Ömrünün geri kalanına? Bedeninin içinde dolay dolay akan kan ve çıkan ter, soluklar, ete geçmiş tırnaklar, iki tekli yatağın alelacele birleştirilirken, zeminde kayışı ve parkede bıraktığı o kıyıcı ses. Açılan düğmeler ve öğrenildikçe sevince karan yeni bir bilgi, es-kiyi silip baştan başlanan yeni bir hayat. Bir doğum. O doğmuştu. Çılgılık çılgılığa doğmuştu. Bugünü, bu yeni insan soluyor. Bunu duy-
yun. Duydular. Köpekler havlamayı bıraktı. Deniz dalgalanmaktan caydı. Ağaçların yaprakları kımıldamaktan âciz. Aşına olunmayan bir gerçeklik dünya üzerindeki tüm resimlere sirayet etmiş, ona merhaba diyordu. Görüyor mu insanlık? Tarih bunu yazıyor mu?

Gel demişti Deniz. Yetmişti. Ait olduğu odaların aşına eşik-
lerinden alelacele girip çıkmış, öteberisini dertop edip Deniz'e olan kuvvetli çekilmesine bir kez daha şaşıarak onun uzaklardaki

acımtırak kokusuna doğru yürümüştü. Uçaklara bindiler. Uçaklardan indiler. Onun, Deniz'in dediği her yere, dağların ardına deniz boylarına, hesapsız kitapsız gelmesinin nedeninde, en çok, yaşam boyu neyi özlediğini neyi beklediğini bilmeden, içinde biteviye uyuyup durmuş, eksikliği yatıyordu. Bunu bilmek bile, bu durum, bu nedensellik, tenlerin kamaşmasının büyüleyiciliğini, akılcı bir gerçekliğe taşıyamamıştı. Bu uyku neyin uyanması? Anlayamıyordu. Anlamasın.

Teninden yükselen ince bir ter, tütün ve çocukluğun hatırasından gelen bir ekmek kokusu, yaşam enerjisiyle harmanlanmış Deniz'in boynundan tütüyordu. Tütsün. Hiç bitmesin. Deniz'in Leyla'nın istekli bedenini derin uykusunda bile sezerek, onun nefesine doğru dönmesinde arının bala gelmesi, kelebeğin ışığa pervane olması, inananın Kâbe'sine dönmesi vardı. Bunu hayretle gören Leyla bilmediği bir sevinçle sarsıldı. Sözcükler diye geçirdi. Sözcükler yersiz. Sevgi sözcükleri, itimat yeminleri, verilmiş sözler. Hepsi yersiz. Bu dönüş dedi. Bu varlık. Bu beden. Bu yeter. Deniz, varlığının yarattığı etkiden muaf, uyumaya devam ediyordu. Leyla bu bir içgüdü dedi. Beni onun peşinden hiç bilmediğim yerlere getirip bırakan işte bu içgüdü. Deniz'in uyuyuşunu yılların sonunda kavuşulmuş bir hevesle izlemeye devam etti. An dursun, dedi. Dünya dönüşünü bitirsin. Yeter döndüğü.

Dışarıda bir iki köpek öfkeyle dalaştı. Bahçede toprak nemli nemli uzanmış, sabahın serininde, akşama olacakları sakince bekliyor, gecedен her bir yaprağın üzerine düşmüş çiy, ıslak bir dirimle yatıyordu. Leyla aniden geliveren coşku dolu ağlamasını bastırmaya uğraşarak kıpırtısız yattı. Aman Deniz uyanmasındı.

Güneş, Deniz'den kayarak odanın içinde neşeyle dolandı, Leyla'nın saçlarından geçti, ayak uçlarında dertop olmuş yorgandan kaydı, dolap köşelerini sertçe çizdi ve doyurulduğu için yeniden iştahla belirmiş arzu yumağının ortasında pırıldayarak büyüdü. Dünya eksiksiz bir tamlığa ulaşmıştı. Artık ne gelse tamamdı. Yer yerinden mi oynayacak? Oynasın. Kâinat içine doğru mu çekilecek? Çekilsin. Denizler mi kayacak? Kaysın.

Saate baktı. Servisin gelmesine tam on dakika vardı. Oğlu uyanmıştır. Ama bedeninin her zerresi hâlâ uyuyordur. Babası diyor ki, hadi. Oğlu uykulu uykulu çorabının tekini giymeye uğraşıyor-

dur. Babası defterleri kitapları çantasına dolduruyordur. Çünkü kendisi yok. Çünkü bunlar geceden yapıldı. Senelerce. Hem de kendi öğrenciliğinden beri. Gidilmiş güzel okullar. Saçlara bağlanmış beyaz kurdeleler, diz altına çekilmiş beyaz çoraplar. Hepsini o yaptı. İftihar edilen talebe, sevgiyle kuşatıldıkça daha iyisini vermeye zorlanmış evlat, sene sektirmeden diplomaları dizmiş sorunsuz ergen, hepsi oydu. Zamanında başlanıp bitirilmiş işlerin, bir bir dönülmüş virajların, meslekte aşılmış merhalelerin gurur tablosu. Araya sıkıştırılmış gıpta uyandıran bir evlilik, bir bıçak kesigiyle doğurulmuş sevimli bir oğlan. Oğlanın koleji. Salondaki konsolun üstüne dizilmiş fotoğraflar. Ve alttan alta kendini gösterip duran, tüm düzeni şöyle bir yoklayarak sarsan bir güdü. Yani kendisi. Korku. Bastırma. Ve yok sayma. İşte Leyla.

Feryal'in alelacele çıkışının verdiği huzursuzlukla bir daha kıymetli uykusuna dönemeyen İsmet, yatağından sıyrılarak kalktı. Pencereden baktı. Dünya kıpırtısız bir teslimiyetle uzanıyor, başına gelecek felaketi huzurla bekliyordu. Bu İsmet gibi birini korkutmaya yetmişti. Çarçabuk giyinip odadan çıktı. Hâlâ tamamlanamayan otelinin zeminindeki boya kutularına suçluluk duygusuyla bakarak aşağı indi. Kasırğa mı? Hemen jeneratörü bağlatması gerektiğini, yapılacaklar listesini her daim unutmuş bir adam gibi, bedeninin her zerresinde duydu. Yine geç kalmıştı. Her şeye geç. Çekmecede telefon defterini bulup elektrikçiye aramadan önce televizyonun sesini açtı. Ekranda gördüğü. Ekranda gördüğü. Ekranda gördüğü. Nereye kaçacaklarına karar vermek için Feryal'le gözleri kapalı bir şekilde haritada ellerini gezdirdikleri ve buldukları bu yerd. Hani bundan sonra her şey sakın ve kıpırtısız olacaktı. Telefonu eline alıp elektrikçi Salih'i S harfinden bulduğunda, Feryal'in şehirden pürneşeyle alıp da İsmet'e astırdığı, kapı üstü çanı çın çın öttü. İsmet bakakaldı. Esmer, kısa saçlı bir kadın, elinden tuttuğu küçümen bir oğlanla ona bakıyordu. "Boş odanız var mı?"

Deniz'in uyanmasında, bulutun yağmuru toplaması, güneşin dağların ötesinden belirmesi vardı. Ağzını araladığında, çocukken ağaçtan toplayıp yediği çağla bademlerin pütürlü tazeliği bir soluk olup yükseldi. Tam mevsimi. İlkbaharın başı. Deniz gözlerini aralayıp, Leyla'yı bulunca ikisi birbirlerine, birdenbire, sebepsiz, yalnızca varlıklarından doğan bir teslimiyetle sarıldı. Âşıkların dünyayı en

çok kendilerinin sanmasından ötürü, dışarıdaki mutlak sessizliği kendi depremlerinin yarattığına çoktan inanmışlardı. Çünkü bu birlikte ilk sabahlarıydı.

İsmet bu ilk karşılaşma için, sık, afili bir cevap arandıysa da kadının, yaklaştıkça bedeninden yükselen ve havayı kendi varlığıyla dolduran mor menekşe kokusu buna engel oluyordu. Düşüncelerini toparlayamadı. Bazı şeyler birbirine karışmıştı. Kasırganın gelişi, yalnız ve yalnız kendi unutkanlığı sebebiyle, koca otelin akşama elektriksiz kalacak olması, Feryal'in gidişi. Kadının gelişi.

Kadın uyandırdığı etkinin farkındaydı. Belli belirsiz gülümseyerek tekrarlardı. "Odanız... Yok mu?" İsmet telefonu bıraktı. Kendisine, otelciliğe uyacak meşgul bir hava katarak biraz zaman kazanmak istedi ve önünde açık duran bilgisayara baktı. Bunda biraz da olsa karizmatik gözükebileceğine dair bir inancın payı, bilinçsiz de olsa, elbet vardı. Ama topu topu sekiz odalı bir otelin boş odası olup olmadığını birdenbire söyleyememek, üstelik de bu mevsimde, kadın için elbette komik olmalıydı. Ama kadın, karşısında bu türden biçare çabalar görmeye alışık olduğundan gülmedi ve sakince bekledi. İsmet güya başını bilgisayardan kaldırmadan ama önünde açık sayfaya dair zerre bilgi edinmeden, dudaklarını büzerek, başını hafif hafif salladı. Boş oda vardı. Kadın bu gece kalmak istediğini söyledi. Daha fazla kalıp kalmayacağını yarın söyleyecekti. İsmet bir şaka yapmanın ikili arasındaki yabancı havayı çarçabuk ısıtabileceğine maalesef zavallı bir şekilde inandı, "Bu akşam uçmayıp sağ kalırsak..." Kadın gülmedi. Ne demek istediğini anlayamamıştı. "Bu akşam" dedi. İsmet, "kasırğa olacak." Kadın şaşırdı ama yüzünde korkmanın esamisi yoktu. Bunu bile göremeyen İsmet devam etti. "Korkmayın. Çok da önemli değil. Fırtına işte..." Kadın ne meraka bir soru ne de bir soruya cevap olabilecek bu yersiz teselliye cevap vermedi. İsmet önemli bir iş yapar görünme çabasını sürdürüyordu. Kadının kimliğini istedi. Henüz ruhsat çıkmadığı için resmi açılış yapılamadığını ve bu yüzden kalan kimseye kayıt açılmadığını, diğerlerinin ona söyleyip söylemeyeceğini düşünmemişti bile. Yeter ki, kadınla ilgili bazı bilgilere bir çırpıda erişebilsin. Kadının medeni halini, adını ve yaşını bilmenin onu tanımak için yeterli olacağına inanmak bile, ancak İsmet gibi birine yakışırdı.

Kimliği şöyle bir salladı. “Nilüfer Hanım... Ne güzel bir isminiz var.” Kadın nazikçe teşekkür etti. İsmet sıranın çocuğa geldiğini düşünerek; “Hoş geldin yakışıklı.” Çocuk cevap vermedi. İsmet karşılık alamayınca hafifçe bozulduysa da üzerinde durmamaya çalışarak devam etti. “Çocuk için ilave yatak koydurmamı...” Kadın kestirip attı. Gerek yoktu. İsmet, bir yabancıya, oğluyla birlikte uyuduğunu dile getirmenin uygun olmayacağını düşünmüş olmalı, diye düşünecek kadar kendi ilgisiyle doluydu. İsmet’in ağırdan almasıyla kayıt işi iyiden iyiye uzarken, zaman hem içeride hem de dışarıda genleşiyor ve ne bahçedeki kıpırtısız sessizlik ne de resepsiyonu dolduran canhıraş kasırğa haberi, zamanı hareket ettirmeye yetmiyordu.

Deniz, doğumundan beri kendisiyle yaşayan, bitmek bilmemiş bir hayat sevgisi ve törpülenememiş bir başına buyrukluğa yataktan kalktı. Perdeyi açıp pencereden cırlıçıplak baktığında Leyla onun yerine de utanmıştı. Halbuki kendisi de yapabilmek isterdi. Onun yaptıklarını daha önce hiç yapmamış olmak, kendi korktuklarını, örtüp sakladıklarını onun üzerinde böylesi bir kendiliğindenlikle ortalarda görmek Leyla’nın hem başını döndürüyor ve ona meftun kılıyordu. Hem de bizzat Deniz olma isteğiyle kavruluyordu. Ne noksan varsa kendinde, neyi eksikse, neyden mustaripse, marazı neresindeyse, hepsinin şifası da fazlası da onda vardı. Şimdiye dek hep kim olmak istediye, şahsiyetinde olmasını istediği ne varsa, hepsi birleşmiş, Deniz olup dünyaya gelmişti. Onun kontrolsüzlüğü ve zapt edilemezliği, olur olmadık durumlarda ortaya çıkan ilkelliği, belirince kolay yatışmayan öfkesi, dünyaya kendini bırakma mahareti ama en çok da, benliğinin tam ortasında asla ehlileştirmeden tuttuğu vahşiliği... İşte Deniz. Leyla’nın suretini kendine istediği aynası.

Koridor boyu ilerlerken, İsmet çaktırmadan Nilüfer’in mora benzeyen kokusunu içine çekmeye uğraşıyor bir yandan da oda isimlerini gösteriyordu. “Numara vermedik. Hepsi bitki isimleri.” Nilüfer elbette kör değildi ve bu lüzumsuz sohbetin bitmesini bekliyordu. Ama sözcüklerin daha fenası geldi. “Bizim numaramız da bu.” İsmet kendi berbat şakasına gülerken bile Nilüfer’de ilgi uyardırmayı asla başaramayacağını göremiyordu. Oğlan geride kalınca Nilüfer duraladı. “Hadi!” Elini uzatınca oğlan koşarak geldi ve

onun elini tuttu. İsmet pes etmiyordu. “Adın ne bakalım delikanlı.” Oğlan yine cevap vermedi. “Çekingen galiba biraz. Çocukken ben de öyleydim. Açılır sonra.” Nilüfer gözlerini kaçırarak siyah kısa saç tutamlarını kulağından geriye attı. İsmet bu görüntüye bitmişti. Soğukluğu ve kibriyle bile ona Feryal’i anımsattığını sezmeden, Nilüfer’i beğenmeye devam etti. Kadının gönlünü ancak oğluyla alabilecekmış gibi diretti. “Okula gitmiyor musun sen bakalım ha?” Oğlan susuyordu. Menekşe odanın önüne geldiklerinde, Nilüfer İsmet’in bu acınası çabasını ancak gerçeği söyleyerek bitirebileceğini anlamıştı. “O konuşmuyor” dedi.

Yataktan Deniz gibi kalkmaya çabaladı. Fırlar gibi. Ama şimdiye kadar arzusunun ortaya çıkmasına bile engel olmuş yavaşlığı, bu hareketini ancak güdükleştirdi. Deniz ona gülümsedi ve elini uzattı. Ayağa kalkınca ilk kez kocası dışında birinin yanında çıplak olduğunu düşünerek ellerini memelerine götürdü ve sonra acemice indirdi. Deniz biri değil ki. Biri yok. Deniz kendisi. Hiç tanışmadığı bir teslimiyet ve cesaretle pencerenin önünde çırlı-çıplak dikildi. Deniz, tül perdenin tamamını hoyratça açtı ve güneş mükemmel bir parıldayışla üzerlerine döküldü. Yerleştiği tepeden kibirle yamaçları seyreden otel gibi, onlar da yol yol uzanan patikaları, milim kıpırdamayarak ürküntü veren denizi, fundalıklarla örtülü yamaçları aynı burnu havadalıkla izlediler. Tek bir esintinin bile olmayışı, bu kıpırtısızlık, bu rüzgârsızlık Leyla’ya bir şeylerin, büyük bir şeylerin, çok büyük bir şeylerin kopacağı tedirginliğini verdi. Korkusu ona geride bıraktıklarını hatırlattı. Gözlerini kapattı ve yöresinde dolanmaya başladı. Evinin odalarında gezindi. Oğlu gitmişti. Yatağının üzerindeki pijamalarını, yerdeki panduflarını gördü, başucundaki kitabının arasında bir logo parçası... Odadan çıktı koridorda süzüldü, geçerken aynadaki kendine baktı. Mutfağa girdi. Kapatılması unutulmuş tost makinesinin yanan ışığı... Hemen çevirdi. Tezgâhta yarım bardak süt. Yarım fincan sütsüz şekersiz soğumuş kahve. İçindekileri lavaboya döküp bulaşık makinesine koydu. Geceden çalıştırılmamış. Hemen bastı. Mutfaktan çıktı. Salona geldi. Düzeltilmemiş kırlentler. Kocasının koltuğun altından ucu görünen terliği. Pencere önündeki menekşeleri. Hepsini birer birer suladı. Yavaşça süzölmeye devam etti. Odalar. Duvarlar. Onun örtük vahşiliğini, cesaretsizliğinden cılızlaşmış yabanlığını

çevreleyen odalar. Odalar ve odalar. Artık odaların içinde olmayan kendisini gördü. Kendi sessizliğini duydu, yokluğunu gördü. Geriye kalan boşluğunu gördü. Olmayışını gördü.

Bir ince kederle beraber kabaran bir sevincin varlığına ilk kez şahit oluyordu. Dünya durmuş, diye düşündü. Yeterdi zaten döndüğü. Hevesle bu sessiz dünyayı izleyen Deniz'e baktı. Kendini onun yanındaki bu oluşa bıraktı.

Nilüfer ve oğlan odaya girdiklerinde, oğlan hemen pencereye koşup merakla dışarıyı izlemeye başladı. Gördükleri ona tümüyle yabancıydı. Bambaşka topraklar. Bilmediği bir deniz. Nilüfer onu omzundan tutup kendine çevirdi, alnına düşmüş perçemlerini sevdi. Perçemlerin altında, alnında bir yara, Nilüfer'in şefkatli elleri altında açılıverdi. Öptü. Öptü. Elini tuttu. "Ben" dedi. "Çok iyi bir anne olacağım sana. Söz. Hiç korkma." Oğlan cevap vermeden yeniden pencereye döndü.

Funda

Doruk, Leyla'yı görebilmenin beklentisiyle uyandı. Kendisine hemen melankolik bir hava verip aşağı inmeli, yazarlığın verdiği karmaşık ruh halini Leyla'yla paylaşabilmeli, kendini ona göstermeliydi. Göstermeli. İnsanın diye düşünüyordu, böylesi amaçları olmalı. Tek başına uyanmanın, günü nasıl geçireceğinin belirsiz olmasının insan ruhunu fazlasıyla zorlayan tarafları vardı. Birden-bire Gülnur'la yaptıkları kahvaltıları hatırladı. Mutfakta kaynayan çay suyu. Masada ikinci çayları hangisinin koyacağının karşılıklı beklentisi. Canı sıkıldı. Nerden çıktı şimdi canım. Hemen aklından atmaya çalıştı. Yerli yersiz yokluyordu şu kadın insanı. Burada bile. Burada bile. Dışarıyı görmeden perdeyi açtı. Aşağılara görmeden baktı. Tıpkı bir yazar gibi, dedi. Bir yazar gibi uyandım.

Her zaman kendisiyle dolu yaşamaya alışmış kör Doruk'un, dışarıdaki ıssız toplanmayı fark edememiş olmasının nedeni, evli oldukları süre boyunca Gülnur'un ruhuna kör kalmasıyla aynıydı. Onda yaşamı bütünlüklü kucaklama becerisi eksikti. Pencereden çekildi. Gömleğinin kollarını kıvırdı ve aynada son kez kendine bakıp tam çıkıyordu ki, kapıdan döndü. Komodinin üzerinde duran ama bir türlü okuyamadığı kitabı eline aldı. İyi bir gösterge olurdu. Gülümsedi. Konuyu buradan açabilirim. Bir kadın için hazırlanan bir erkeğin gizli azmi ve neşesiyle dolu olarak odadan çıktı. Merdivenlerden sekerek inerken, sesi duymuş ama dinlememişti. Ancak tekrarda anlayabildi. Belediye hoparlörü acı acı bağıırıyordu. Bu geceki kasırğa nedeniyle, can ve mal kaybı olmaması adına kasabalıların kendilerine yardımcı olmasını beklediklerini... Duraladı. Neşesi, olayların gidişatını yorumlamasına yine engel olmuştu. Neden sonra bir iki basamak daha inebildi ve yine dinlemeye çalıştı. Dışarıda hiçbir şey bırakmayarak, içeriye girilmesini, sokakta kimsenin kalmamasını ve elektrik kesintilerinin yaşanabileceğini... Dinlerken, gözlerini tirabzandan, mermer basamakların sivri köşelerinden, duvardaki çiçek tablolarından geçirdi. Kasırğa mı?

Ahmet ufarak elektrik odasında, kablolar, jeneratör, paneller, parçalar önünde bir şeycikler bilemeden dikiliyordu. İsmet, Ahmet'in makineler dünyasına böylesi tedirgin acemiliğini göremeyecek kadar telaşlıydı ve Feryal'e karşı hissettiği suçluluk duygusunu çabucak bastırabilmenin derdindeydi. Salih'in telefonu çaldıkça İsmet'in acelesi öfkeye dönmeye başlamıştı. Durmadan oradan buradan aranan ve çağrılan elektrikçi Salih, belli ki bugün bütün kasabalılara lazımdı. İsmet adamı darladı. "Bizimkini bitir de öyle konuşursun milletle." Salih bu konuya cevap vermek yerine kasırgadan söz etti. İsmet sabırsızdı; "Çalışır di mi hemen?" Salih yan gözle baktı. "Bağlarsak..."

Ahmet, yine hiç aşına olmadığı bir dünyanın ortasında kalmış, kim olduğunun anlaşılmaması için yersiz çabalarda bulunuyordu. Yabancıydı. Yaşamın pratik manevralarından uzakta, yalnızca orada olması gerektiğinin bilinciyle. Duruyordu. Salih bağlantıyı kurdu. Ahmet'e döndü. Bir ürperme geçti Ahmet'in bedeninden. Bilmediği bir yerden geleceğini biliyordu. Biliyordu. Salih ona kofrayı açıp kapamasını söyledi. Kofra mı? Ahmet bakakaldı. İsmet arka kapının üzerinde olduğunu söyledi ve başıyla bir hadi çaktı. Ahmet yine bakıyordu. İşte İsmet o an, kasırgayı ve jeneratörü, kendi unutkanlığını ve Feryal'in sitemini unutuverdi. Bir şüphe İsmet'in küçülmüş gözlerinden çıkarak bu küçük odanın içerisinde dolandı, büyüdü ve büyüdü. İsmet, Ahmet'in ellerine baktı yeniden, işe aldıkları gün de dikkatini çeken, kibar ve düzgün eller... Ahmet ve Meryem'in yalan söyledikleri konusundaki o ele gelir ur, İsmet'e yeniden görünmüştü. Ahmet söylediği kişi değildi. O bir başkası. Bundan emindi. İkisini de odada bırakarak öfkeyle çıktı ve arka bahçeye doğru hızla yürümeye başladı. Ahmet, İsmet'in içindeki şüphenin kıyıcılığını bedeninde korkuyla hissederek peşi sıra yürüdü. Yaz bitmeden. Yaz bitmeden. Yaz bitmeden ortaya çıkmasalar. Tekneye atlayabilseler. Korkusunu bastırmaya çalışarak arka bahçeye telaşla geldiğinde, İsmet'i boyacı merdiveninin tepesinde bulmayı beklemiyordu. İsmet duvardaki bir kutunun başında onun hiç bilmediği düğmeleri kurcalıyordu. Endişeyle merdivene tutundu. Derken bodrum kat karanlığa gömüldü. Bahçe duvarındaki şimşir dallarından bile ikircikli bir şüphenin yürüdüğünü Ahmet kendi gözleriyle apaçık görebili-

yordu. Şimdi ne yapacaktı? Yaz, nasıl gelip de geçecekti şu Ahmet için. Ahmet için.

Doruk, resepsiyona indiğinde Leyla ve Deniz'i dünyadan kopmuş gibi bir hevesle televizyona bakarlarken bulmayı ummuyordu. Hani edebiyat konuşacaktık. Bunu düşünmeyi sonraya bırakarak karşı koltuğa oturmadan önce, yanan şömineye şöyle çalım bir odun atıp ateşi karıştırmanın uygun olacağını düşündü ve yaptı. Ateş harlandı ve Leyla'nın açık beyaz yüzünde harelere açarak gölgelendirdi. Ancak onu kimse görmüyordu. Yüzüne ateşler uğrayan Leyla bile. Doruk önemsemedi ve koltuğuna otururken, sohbet başlatmak isteyen adamların çaresiz çabasıyla ortaya konuştu; "Kasırga geliyormuş ha..." Leyla güzeller güzeli açık kumral başıyla ona doğru döndü ama cevap vermedi. Cevap yine insanlarla konuşmaktan zerre erinmeyen capcanlı ötekinden gelmişti. "Büyükçe bir fırtınadır işte. Ne olabilir ki yani..."

Deniz'in hayatı ve olanı böylesine küçümseyerek rahatça karşılaması, Leyla'ya, aşkının yegâne sebebi gibi göründü. Deniz rahatça bacak bacak üstüne atarken, Leyla içinden ona doğru yürüyen gizli patikanın taşlarını bir bir sayıyor, ezberliyordu.

İsmet Salih'i ön bahçede uğurlarken, akli Ahmet'le ne zaman, nasıl konuşacağındaydı. Gerçek nedir? Nedir? Gözü yerdeki Hayal Otel tabelasına takıldı. "Şunu da assa mıydık Salih Usta?" Salih Usta kemerli pantolonunu şöylece bir çekeledi. "Zaten düşecek akşama. Neyini asayım?" Bulutlar toplanmış, sert bir esinti ikisinin de üzerlerinden geçmişti. İsmet Salih'in elinde alet çantasıyla çevik adımlarla bahçeyi yarıp gidişini izlerken, akşama şu bahçe namına hiçbir şeyin kalmayacağını bilmek içini burdu. Ölüler diyarındaki-lerin kendilerinden çalışanlarla kurulmuş bütün haneleri yakıp yıkmaya, güçlerinin buralara kadar gelip öç almaya yetip yetmeyeceğini düşünüp ürperdi. Yeryüzünden erkenden men edilmişlerin nefesi bir kasırgayı üfleme, âlemi bir anda hallaç pamuğuna çevirmeye yeter miydi? Bunları düşünebildiğine şaşıtı ve kafasındakilerden uzaklaşabilmek için kendi kendine güldü. Rasyonalizme inanmak, insanı pek çok suçluluktan, alınmış ahların ateşinden neyse ki, koruyordu. Bir anlığına rahatlar gibi oldu. Tam içeri girecekti ki, duvar dibinde eğilmiş, küçücük kalmış Ahmet'i gördü. Bir şeyleri örtüp kapamanın telaşından olacak, sardunya saksılarını aceleyle

ekeleyerek içeri alıyordu. Kim bu insanlar? Kim? İliklerine kadar dolan bir korkunun etkisiyle, içeri girdi, cam kapının ardından Ahmet'in başkalığını uzun uzun izledi. Bir sigara yokladı yine elleri. Evet. Feryal'in hastalığıyla bırakmıştı. Feryal'in inadıyla şu insanları çatısının altına sokmuştu. Ömürlerini, Feryal'in ona kendi biricik varlığını dayatabilmek uğruna, bitmek bilmez inadıyla, dünya üzerinde yalnız kendisine karşı olduğunu iliklerine kadar hissettiği amansız kayıtsızlığıyla heba ettiğini yine düşünmeden edemedi. Sebepler ve sonuçlar... Bunların mantıklı açıklamasını yapamamak, seçimlerin yanlışlığı hakkında düşünememek ve bazı bedellerle edinilmiş tecrübelerin ağırlığını vaktince hesaplayamamak ne yazık ki bilimin işi değildi. Hayat hakkında bir açıklaması ve yaşamak için bir reçetesi yoktu. Kimsenin.

Konuklar, yoran bir bekleyişin birleştiriciliğiyle resepsiyonda oturmuş, neler olabileceği hakkında konuşuyordu. Aradaki yabancılıkları bile sileceği besbelli olan kasırganın haberini ve sonuçlarını televizyondan, başlayacak olmasının emarelerini ise kasabanın seslerinden alıyorlardı. Sabah alacasındaki sessizlik, yerini palmiyelerin giderek hızlanan hışırtısına, tepelerdeki dolay dolay fundalıkların kıpraşmasına bırakmıştı. Denizin ortalarından yavaş, çok yavaş bir toplanmayla kendilerine doğru yaklaşan alçak gri bulutların varlığı, herkese kendisini unutturmuş gibiydi. Bekleyiş, her birini birbirlerine doğru çekerek büzmuştü.

İsmet, resepsiyona geldiğinde Nilüfer'i orada gördüğü için bir anlığına sevindi. Hemen yanına oturdu. Sevgisizliğin bünyesinde bıraktığı kupkuru susuzluğun onu kadına çektiğinin farkında bile değildi. Nilüfer'in bacak bacak üzerine atarak, düşüneli başını avuç içine alıp oturmasının güzelliğini izlemeye başladı.

Ve Feryal geldi. Dertop olup birleşmiş ve kendisini çoktan dışarıda bırakmış bu topluluğa kibirle baktı.

Palmiyelerin yapraklarından, sığaların dallarına kadar her yan, hışırtılı bir öfkeyle sallanmaya başlamıştı. Uzaklarda kavaklar uzun uzun ve hınçla ötüyor, fundalıklar daha ne kadar sallanacaklarını bilemeden dövünüyordu. Öfkenin sırası tabiatındı.

Çınar

Yeryüzü bir yere çağrılıyordu. Sökülüp alınıyordu. Kasaba burarlardan götürülecek. Alınacak. Fırlatılacak. Ardına bir koca dağı almış da, yüzyıllardır şuracıkta, şu koy boyunca, sakince kıvrılıvermiş kasabanın üzerinden, ne yönden gelip ne yöne gittiği bile kestirilemeyen uğultulu, kudretli bir kamaşma her şeyi kopartarak hiddetle geçiyordu. Denizin ortasından dönerek gelen ve yüzeyde ne varsa içine alan bir karanlık. Sökülme. Korkudan kendi içine örtünen kasabanın tüm oluklarından son hız geçen bir öfke, bir tek insanı hareketsiz kılmış, korkulu bırakmış, onun dışındaki tüm canlıları, köşelere sinmiş kedileri, tavşanları, kirpileri, kuşları ve cansız olan, adına nesne denen her bir şeyi, hayata dair ne kadar katman varsa hepsini, söküp almak için, yerinden etmek için çalkalanıyordu. Su boyunca sıralanan kavaklar bile yerlere eğilmiş, suyla bir oluyordu. Yamaçlardaki fundalıklar, berilerdeki sığlalar kök saldıkları topraktan ha çıktı ha çıkacak. Uçacak. Deniz çalkalanıyor ve kasabanın tamamı sulara gömülüyordu. Kıyı bitmiş. Kumlar havalanmış. Sınırlar belirsiz. Palmiyeler artık çelimsiz. Kasabanın üzerini örten ne kadar çalı varsa, toprağından köklenen ne kadar ağaç, hepsi şaşkındı. Yerini şaşırmıştı. Büküldüler. Kırıldılar. Devrildiler. Bu gece herkesin yeri herkese haram, her şeyin yeri her şeye mundardı. Yer göğün olmak istiyordu. Gök yerin. Örtülüp kilidi takılmış ahşap panjurlar, pervazlar, merdiven tırabzanları, kiremitler bu gece uçmaya teşneydi. Biri... Biri kasabayı almaya gelmişti. Bir el çekip koparıyor. Gürültüsüyle. Öfkesiyle. Söküp alıyordu. Çamurun içindeki odun oyanlar, ev tekeleri, termitler ve yılanlar ölü yiyemeyecek kadar yüzeye çekilmiş, yerini kaybetmiş, dışarı uğramıştı. Kökler fırlamıştı. Ölüler yerinden oluyordu. Onlar bile. Mezarlıkta boylu boyunca yatanlar, topraktan dışarı çıkacak gibi çekilirken yerlerinden; canı yerinde duran, kanı dolay dolay akan, nefesi sürenler, korkudan yerine büzüşmüş ve bu sert hiddetin dinmesini çaresiz bekliyordu yerlerinde. İnsan nedir ki?

Otel birdenbire soğumuştı. Belediye şebeke gazını kapatmış olmalı diye konuştular. Alevi sönmüş ve külün içinde cılız korlarla yer yer beliren ateşi harlayacak cesaret de kimsede yoktu. Çünkü bacaların fırtınaya kapılıp gümbürtüyle gittiğini duyabiliyorlardı. Duman içeri dönmemeliydi. Hepsi canını taşımaya devam edebilmek için, kasırgayla zıtlaşmıyor, uysalca geçip gitmesini bekliyordu. Meryem'in indirdiği battaniyelerin altında herkes birbirine yanaşmış, ısınmaya çalışıyor, bir felaketi bir kaderi birlikte yaşamaya uğraşan insanlara mahsus bir birleşmeyle sadece oturuyordu. Kimsenin suçu kalmamış gibi, kimsenin bir sırrı yokmuş gibi, herkes birbirini sevmeye ve kollamaya hazırmış gibi, ola ki bu gece şuracıkta öleceklerse bunun bir arada olacağının garip ve boyun eğdiren teslimiyetiyle bekliyorlardı. Feryal ve Meryem'in yaptığı sandviçlere kimse dokunamamış, sehpanın üzerine hazırlanmış her şey öylece duruyordu. El fenerleri, yedek piller, su şişeleri, ilk yardım çantası ve şu soğuk otelin içinde sönmüş bir ateşin etrafında birleşerek yazgılarına boyun eğmiş kendileri, soğuk duvarların ardında oturmuş yıkımın seslerini dinliyorlardı. Eşya ve insan. Her şey. Bekliyordu. Televizyonun yayını da çok geçmeden kesilince dünyanın ta dışına sürülmüş olduklarını, dışarıda bırakıldıklarını iyice anlayıp kabul ettiler. Artık yalnızca kendileri, kaderleri ve bu gece vardı. Çıtırdayarak kopan ağaç dallarının düşerken çıkardığı heybetli sesler, bacaların devrilirken, kiremitlerin bir şeylere çarpa çarpa kırılırken duyurdukları sesler, cam şangırtıları. Yeryüzünün, geride başka hiçbir şey kalmamacasına hayatı sürükleyip, çekip alırken çıkardığı şu büyük gürültü. Artık yalnızca ses vardı. Ses. Yalnızca ses.

Feryal'den İsmet'e, İsmet'ten Feryal'e bir kıyamamazlıkla ve yılların vefasıyla, suç ortaklıkları da dahil olmak üzere birlikte geçirilmiş iyi ve kötü günlerin hatırına yürüyen ılık bir yol vardı şimdi. Uzun zamandan sonra ilk defa. Korkunun öfkeyi bile dindirme gücüne hayret ederek birbirlerine baktılar. İkisi de aynı şeyi düşündüklerini ezbere biliyor ve ikisi şimdi burada bu gece, karanlık deniz ortasındaki o kefaret gecesinde birleştiklerini görebiliyorlardı. Kopan son gürültüyle İsmet Feryal'in elini tuttu. Feryal, kapalı panjurların ardında gerçekleşen yıkımı hiç görmeden, yalnız sesini duyarak ondan korkmanın, ne kadar dehşet verdiğini, her zerresinde, saç

tellerinde bile duyup İsmet'e sokuldu. Uçuyor olabilirlerdi. Otel içindekilerle beraber temelinden kopmuş gökyüzüne ilerliyor bile olabilirdi. Belki de hep birlikte öldüler. Bunu yalnız seslerle anlamasının imkânının olmaması Feryal gibi birini bile savunmasız bırakmıştı. Sabah olduğunda kasabayı içindekilerle birlikte bambaşka bir kıyıda bulabilirlerdi. Bambaşka bir yerde uyanmak? Uyanamamak? Hepsi olabilirdi. Çünkü görmüyordu. İsmet'in elinin üzerine diğer elini koyup sıkı sıkı tuttu. Derin bir soluk aldı. Yaşıyoruz, henüz yaşıyor olmalıyız diye düşündü. Yaşayacağız. Bir ölünün ölmeden önce aklından son geçenin, geri kalanlarca bilinmesinin imkânsız oluşu bir yalandı. Çünkü Feryal hepsini artık bu gece biliyordu. Biliyordu. İhanet etmişlerdi. Ve ölmekte olan da işte bunu görmüş, sonra sulara gömülmüştü. Yaşayacağız diye diretti yeniden. Yaşayacağız. İhanet ettik ve kurtarmadık. Ama yaşayacağız. Sular otelin üzerinden şangırtıyla inerken, biz onu sulara ittik dedi, o ise şimdi bizi çekiyor. Ama biz ölmeyeceğiz. İsmet'e baktı. Onun gergin soluğunu duyunca rahatladı. Nefes alıyorlardı.

Oğlan Nilüfer'in kuytusuna saklanmış yeni annesinin kokusunu içine çekiyordu. Bir yerlerden, uzak bir yerlerden hatırladığı bir çiçek kokusu, Nilüfer'in anaç sinelerinden geliyordu. Oğlan bu sıcaklıkla uykuya her dalmak isteyişinde dışarıda yeni bir gümbürtü kopuyor ve yine acı bir fren sesi işitiyordu. Hangisi fren hangisi cam kırığı? Hangisi fırtınanın sesi, belki de ömrü billah hiç ayırt edemeyecekti. Zaman yeni bir gerçek, bambaşka bir hayat yaratarak, çocuğun ömrünü şimdiden hallaç pamuğuna çevirmişti. Kulaklarında anne ve babasının çılgınlıkları. Kulaklarının altında Nilüfer'in yıllar önce büyük bir çıtırtıyla kırılmış kalbinin gümbürdeyen sesi. Hangisini daha yakından duyuyor? Hangisini bundan sonra hep duyacak? Kiremitlerin bir kez daha sağa sola çarpıp düşmesiyle, Nilüfer'in göğsünden içeri girecekmiş kadar sokuldu. Ağlamayacak. Artık ağlamayı bıraktı. Bu koku diye çocukça, belli belirsiz seziyordu. Yakın bir koku, bildiği bir koku. Babasının üzerinde son kalan? Onlar yok. Onlar artık toprakta. Uzaklarda. Nilüfer oğlanın saçlarını okşayarak, dışarıdaki her şeyin parçalanarak temizlendiğini ve önlerinde yeni bir hayatın işte böylece açıldığını düşünüyor ve buradaki ilk gecelerindeki bu hiddeti için hayata teşekkür ediyordu. Ömrü boyunca sevmekten usanmadığı

bir adamın son hatırasının, göğsüne yatarak ona sığındığını bilmek, kendisini seveceğini görmek, işittiği bütün korkuları bastırıyor, ona ince bir neşe veriyordu. Çocuğun alnındaki yarasına, ellerinden akan şifayı hissederek bastırdı. Artık birliktelerdi. Yıkılsın dünya. İsterse şu kasırga onları bambaşka topraklara fırlatıp atsin. Oğlan artık onundu.

Deniz'in korkunca tırnaklarını yediğini bilmemek, Leyla'yı derinden şaşırttı. Öğrenecekti. Ezberleyecekti onu. Kayıtsız halinin altında, aslında fırtınadan korkan ama bunu göya ustalıklı gizlediğini zanneden bir garip ruhun yattığını işte şimdi bilecekti. Birazcık zamanları olsa. Ezberlemek için. Baştan başlamak için. Öğrendiğini hiç unutmamak ama bunu asla yüzüne vurmamak için birazcık zamanları olsa. Aşk zayıflığı bile çırlıçıplak gösteriyordu. Ama aşkın bitmek bilmez bir şefkatle âşığını, en çok da eksiginden sarmak arzusu olduğunu yeni yeni belliyordu. Anasının koynuna saklanan oğlanı izledi. Uzaklarda bıraktığı hayatına ve oğluna hasretle dolmakla, Deniz'in soluğunu dinleyip bir sevdaya teslim olmak arasında bir yerlerde, sakince oturmayı sürdürdü. Sabaha bitecekti. Bitecekti. Dünya üzerinde her şey birdenbire oluyordu. Kasırgalar birdenbire. Kesilmesi birdenbire. Aşk birdenbire. Kopuş birdenbire. Benliğinde uyuyan, her daim bastırılmış gizli yanının uyanması, o uyanışla varlığının can bulması, sonunda kendi varlığını, yasaklar içinde bile tanıyıp da sevmesi birdenbire. Deniz'in elleri birdenbire. Onun hınzır gülüşü birdenbire. Deniz... Acaba şimdi ne düşünüyordu? Her âşık gibi ne kadar sevdiğini bile değil de, ne kadar sevildiğini düşünüp kahrolmaktan, şu kasırga bile önemini, onun için çoktan kaybetmiş benziyordu. Ne kadar sevilirdi, ne kadar? Ya azsa? Kendi ellerine baktı. Tırnaklarını koparıp Deniz'e verse. Verirdi. Alsın onları da yesin. Hem Deniz'in bedenini hem de yerini yöresini yıllardır bulamamış kendininkini, sonunda keşfetmiş, ömrü boyunca kendi ruhunda sakladıklarını sonunda bulup da çıkarmış şu ellerini ondan mı esirgeyecek? Kim duracak ki artık önünde? Bir kere artık, kendisi kendi önünden çekildi. Verir. Şu hayat boyu çelimsiz kalmış da sonradan sonraya yolunu bulmuş, cesur ellerini ona verir. On parmağının onunu birden Deniz'e, vallahi verir. Yeter ki şu an hiç bitmese. Kopsun kasaba, yerinden çekilsin. Hayat boyu gizlediği suskun öfkesinin,

böylesi bir yol bulup da sonunda her şeyi geride bırakarak çağıldaması, öfkenin isyana, isyanın aşka dönüşmesi, demek kendinden sonra en çok kasabayı şöyle bir çekip alan, çeviren, kopartan, şu görünmez ama hiddetli ele yakışmıştı. Tatlı ama cesur bir boyun eğişle Deniz'e yaslanırken oğlana baktı. Her çocuk bir gün öyle veya böyle nasılsa büyüyecekti. Büyüyecekti. Deniz'in pütürlü yeşil çağla badem kokan nefesini koklayarak başına her geleni de, kendisinin yarattığı her yıkımı da, uzaklarda yaktığı ateşi de kabullenerek sabahı beklemeye başladı.

Doruk, yalnızca Leyla'da bir türlü uyandırmayı başaramadığı ilgiyi görmüş değildi. Onun gerçekte kim olduğunu da, aslında kimleri sevdiğini de, varlığının Deniz'e doğru şöyle baştan başa, şöyle bir açık yüreklilikle akışını da görmüş, iyiden iyiye şaşırmıştı. Bunu beklemiyordu. Yeniden Gülnur'u düşündü. Özlüyor muydu? Evliliğin kurallarını bir türlü öğrenememiş, o koca kimliğini hiç kabullenememiş bir adam olarak, şu karşı koltukta bekâr ve ona uzak bir Gülnur oturuyor olsa mesela, onu yine de, bir daha, baştan başlayarak sever miydi? Gülnur'un evcimenliğini, bir çocuk doğurabilmek uğruna onu olmadığı bir adam, hiç olamayacağı bir babalık için zorlamasını düşünerek hayıflandı. Gülnur... Artık o bir yabancıydı. Ve demek Leyla bir kadını seviyordu. Şu kasırganın altında ne aradığını, bu topraklarda ne yaptığını düşünerek koltukunda büzüldü. Herkesin bir sırrı vardı. Herkesin. Kendisi dahil. Romanının, bu konu hakkında olması gerektiğini düşündü. Yine de, hayat boyu öyle veya böyle, yaşamak konusunda da yazmak konusunda da kendini aslında hep güdük bulan biri olduğunu düşünmeyi sonraya bırakarak, iyi bir fikir bulduğunu zanneden zavallı bir yazar bozuntusu gibi, içten içe sevindi. İnsan, diyordu insan. İnsan hakkında yazmalıyım. Gerçekte buna hiçbir zaman vâkıf olamayacağını ve aslında hiç yazamayacağını da belki iliklerine dek hissedecek ve kendinin sınırlarını görecek ki, yeni bir korkunç çekilmeyle, gürültülü bir kopuşla, herkes birbirine korkuyla sokuldu ve bu düşündüklerini de, daha önce düşündükleri gibi yine çarçabuk unuttu.

Meryem acıkmıştı. Topraklarından sürülüp atıldıklarını, çekilip alındıklarını öğrendikleri gece de acıkmıştı. Meryem böyledir. Bedeni ancak yoklukta canlanır, yaşadığını hatırlar. Ama sandviçe

elini uzatan ilk kişi olamayacağını bildiğinden, yalnızca oturuyor ve battaniyenin altından Ahmet'in bacağına tutunuyordu. Ahmet onun elini buldu ve sıkı sıkı sardı. Meryem'in ona böyle tutunmasında kasırganın onu kendisinden söküp alacağı korkusunun olduğunu Meryem'den bile çok Ahmet biliyordu. Sehpayaya uzandı ve bir sandviç alıp Meryem'e uzattı. Meryem aldı ve nazikçe ısırdı. İşte bu bir sevdadır. Yoklukta tamlanan, eksikte birleşen, fırtınada canlanan. Her daim var olan ve çalınmış bir geleceğı söküp almak uğruna baştan başlanan. Bir daha. Ve bitmeyen.

Yağmur değildi bu, boşanan suların yeryüzünü boğması. Fırtına değildi, yer değıştiren bir kopuş. Sokak lambalarını çekip alan, çatıları uçuran, camları kırıp evleri tarumar eden, çınarları, koca çınarları bile deviren, yaşamak için insanın yaptığı ne varsa elinden alan, onu çıplak ve çaresiz bırakan, şu kasabaya ne yeni birini alan ne birini dışarı salan, herkesi olduğu yere mihlayan bir değış tokuş, yerle gök arasında sürüp gidiyordu.

Derken otel büyük bir karanlığa gömüldü. Ah! dediler. Ah!

Jeneratör devre dışı kalmıştı. Ahmet yerinde büzüldükçe büzüldü. Sıranın onda olduğunu biliyordu. Kendi işi. Peki kendi kim? Meryem onun bacağına daha kuvvetlice tutundu. Onu ya kasırğa alacaktı elinden ya da ortaya çıkacak gerçek. Kalabalık, gözlerini karanlığa henüz alıştıramamıştı ki, İsmet bastırdı. "Ahmet!" Ahmet kim? Kendisi. Şu kıyılara bir muktedirin eliyle fırlatılıp da gelmiş kendisi. Yerinden edilmiş kendisi. Uzaklarda, orman içlerinde, nice köklü çınarlar görkemle toprağı devrildi.

İsmet ve Feryal şimdiye dek hiç konuşulmamış bir gerçeğın alttan alta yanıp söndüğünü seziyordu. Meryem ve Ahmet başka birileri. Şu çatının altına aldıkları bu insanlar. Başka. Neden sonra, kendilerinin de gösterdikleri insanlar olmadıklarını hatırlayıp kısa bir süre sustular. Çaresi var mı? Hayatın yerinden etmesinin, bir kök bulamayışın çaresi var mı?

Zaman, Meryem ve Ahmet arasında uzadıkça uzadı. İsmet ve Feryal birbirlerine baktıklarında, karanlıkta birbirlerinin şüphe duyan gözlerini bulup yakaladılar. İsmet ayaklandı. "Gidelim" dedi. Bu Ahmet'i rahatlatmıştı. Eylem neydi? Düşünceden önce gelirdi. Bir parça. Meryem'in battaniyesinin altından sıyrılır gibi kalktı. İsmet'in gölgesinin peşi sıra yürümeye başladı.

Onlar giderken Meryem sandviçini yeniden sehpayaya koydu. Ahmet'le gitse miydi? Karanlık onu almasın. Almasın. Çatı yarılmasın. Bir kuvvetli nefes, bodrumda bile olsa Ahmet'i bulup da kat kat yukarılara çekmesin. Çekmesin. Az kalsın ağlayacaktı.

Karanlıklar içinde kör de olsalar, Feryal Meryem'in korkusunu ve acısını iliklerine kadar sezdi. Artık tamamen emindi. O başka biri.

Oysa şu karanlığın ve bu ölümcül gürültünün içinde zaten herkes başka biriydi. Leyla başka biri. Nilüfer başka. Doruk başka. Feryal bile başka. Şurada oturmuş da başına geleni sakince karşılayan, birlikte akıbetini bekleyen ve susan herkes. Başka birisi.

Limon

Güneş, dağların ardından sükûnetle doğdu ve kasabanın yıkımını boylu boyunca gösteriverdi. Açılma ve sıyrılma. Belirme. Gölge-ler, önce ıslak toprağa düştü. Beton parçalarına ve kumsalın yol yol derin yarıklığına... Sonra ötelerdeki kaldırım taşlarına düştü gölge, her bir taş tek tek ele alınır ve sayılır. Ve belki birilerine fırlatılır. Ama yapılmayacak. Yalnızca toplanacak. Sonra, yatan sokak lambalarının altından kayıp geçti, elektrik akımına kapılmış kargalar yanında, tüyleri diken. Şimdi her eşya ve her canlı bir zamanlar ne olduğunu unutarak işte böyle yatacak bu toprakta. Bekleyecek. Her şey yerini unuttu. Et yumuşaklığından oldu. Soğuk. Öfkenin söküp aldığı şezlonglar evlerin çatılarında uyuyor, çatılar kumların üzerinde. Kendini göstermeye hazırlanan sokaklar sessiz. Kırık ağaç dallarından, muazzam güzellikte bir yeni doğan kızılığı geçerken, deniz de suskun. Dün geceyle zerre alakası olmayan bir nezaketle hafif hafif gidip geliyor, varlığını hatırlamaya uğraşiyor. Kimiz? Unutuş ve pişmanlık. Arabalar devrik, kargalar yenik, hayat bitik. Adım atsan önüne çıkacak köpekler ve kediler orada burada ıslak, kanlı ve sert yatıyor. Hani ölmek gizlenirdi. Havalanıp dağılarak yere yığılmış, paramparça olmuş bir hayat, işte şimdi burada. Oyuklarda gölgeler gezindi. Aydınlık iyice geldi. Dağ, yamaçlarında beliren ölmelere ve yaşamanın inadına baktı. Hayattan olmuş şu kasaba, yeniden başlayacağı bir tatlı anın beklentisiyle hâlâ ince ince soluyordu. Kesik. Yeniden doğacaktı. Bir gün, toprak filizlenecek. Soylar sürecektir. Hayatta kalabilmiş yüklülerden oğlaklar ayaklanacak. Gizlenmiş ve yok oluştan kurtulmuş yumurtalar çatlayacak. Kan yürüyecek. Baştan başlanacak. Çatılar aktarılacak. Yuvalar yeniden kurulacak. Tamirat ve tadilat. Beton. Toprak sakinleyecek. Sonra yarılacak ve filizler patlayacak. Dişiler, açılmış nemli bedenlerinden bir kanlı oluş olduracak. Bir gün. Hayat, kesintisiz belki ama zaman zaman duralayan, bazen hırçınlıkla dövünen ama sonra yenilgisini gören bir geri çekil-

meyle, yeniden başlamayla sürüp gidecek. İşte şimdi kasaba, bu başlangıcın solumasını soluyordu. Kesik kesik.

Nilüfer kucağında oğlanla koridor boyu yürürken diyordu ki. Diyordu ki. Geçti. Hepsı geçti. Haksızlık geçti. Onun elinden alınanlar bitti. Buna olan öfkesi dindi. Oğlanın ince bedeni onun adımlarıyla kucağında sarsılırken hafif, diyordu ki, bu kucağımdaki benimdir. Artık. Oğlanı düşürmeden tutmaya çalışarak, tek elle kapıyı açmaya çalışmasında elbette aşına olmadığı bir iğretlilik vardı. Ama öğrenecekti. Kapıyı sonunda açtı. İçeri girdi. Oğlanı yatağa yatırdı. Ufak pabuçlarını çıkardı. Ayakkabıların zemine düşerken çıkardığı seste bile anneliği öğrenmeye çalışmasının telaşını duydu. Oğlanın çoraplarını sıyırdı ve parmak aralarına dolmuş pamukları severek ayıkladı, üzüm tanesi parmakları kokladı ve kokladı. Zamanı geçmiş bir peynir kokusunu alınca, birdenbire geliveren ağlamasını bastırmaya uğraştı. Oğlanın üzerini örttü ve onun sakin soluğunu uzun uzun izledi. Birileri ona bir hayat vermiş. Sonra buralarda bırakarak çekilmiş. Şu yavrunun, yaşamak istemeyeceği, yaşamayı kaldıramayacağı şeyleri görmüş olmasında çok çok çok acınası bir yan vardı. Kendisinininki gibi. Artık ağlıyordu. Oğlanın boynundan tüten kokusunda, yeni mayalanmış ev yoğurdunun ekşiliğini buldu. Uzun uzun içine çekti. Sevdiği adamın bir gün gelip de seninle evlenemem ama aramızdakiler hep sürsün isterim demesinde, üzerinden ne kadar yıl geçmiş olursa olsun büyük, çok büyük bir haksızlık vardı. Üstelik söyleyen, çoktan kara topraklara girmişse de... Geçmiyordu. Nilüfer kendi bacaklarını acıyla ayırmış olabiliirdi. O kadın değil. Bizzat kendisi. Yapabiliirdi. Şu oğlanın kara saçlı başını kendi bacakları arasında ıslak ve kanlı görebiliirdi. Can vermeye devam edebiliirdi. Terli bir oluş, o acı içindeyken de, sürüp gidebiliirdi.

Olmamıştı. Kasıklarından böylesi bir acı hiç geçmedi. Bunlar hep tasavvur. Kalktı. Önce perdeyi açtı sonra pencereyi sonra ahşap panjuru. Ve şu oğlanla kendisi üzerinde bir yıkım bırakarak ilerlemiş acımasız hayatı, bahçede de görerek ürperdi. Hiçbir şey yerinde değildi. Her şey yerini şaşırmıştı.

İsmet kendine gelir gibi uyandığında Feryal'in başını omzunda bulup sevindi. Ne uzun senelerdir bu başı, burada, yerinde görmeyi istiyordu. Kımıldamamak için kanının akmasına bile engel

olabilecek bir kudreti, kendinde hissederek bekledi. Derin soluklar. Almayacaktı. Feryal'i rahatsız edecek hiçbir şey, onu yoracak, onun başını şu omuzdan kaldıracak hiçbir şey olmasın diye burada böyle, sonsuza dek beklerdi. Feryal öksürdü. Öksürmesinde bile bir incelik görmek İsmet'i yine şaşırtmıştı. Hâlâ. Acaba neyi kaybettik diye düşündü. Yıkım ne kadardır? Gece boyu duyduğu gürültünün, pencereler açılmadıkça, bahçeye çıkılmadıkça onda ancak bir tahayyül olacağını bilerek oturmasını sürdürdü. Bacakları şişmiş, kolu uyuşmuştu. Bedenini duymamaya çalıştı. Böylece Feryal, altdudağı aşağı düşmüş ve yorgun, tabiatın kibri kendisinininkinden üstün, uyumaya devam edebildi. Herkes çekilmişti. Birbirinin içine düşen kadınlar –bu İsmet'e garip gelmişti– yazar ve Nilüfer Hanım'la oğlu. Hepsi sabaha, sonunda erebildiklerini görünce, birer birer odalarına gitmişti. Karanlıkta, dışarıda bir canavar vardı. Adımlarını birlikte dinlemişlerdi. Ve yumruklarını. Sonra gün ağarmış olmalıydı ve o çekip gitmişti. Yerini daha büyük ürküntü veren yoğun bir sessizliğe bırakarak. Bunu anlayanlar birbirlerine iyi sabahlar dedi. Geçmiş olsunlar söylendi. Ve dağılma. Demek, birlik ve beraberlik ancak koşullar onları birbirine kilitleyene kadardı. Feryal'in soluğunu dinledi ve birlikte geçen on sekiz yılı düşündü. Bu bir ömürdü.

Nilüfer balkona çıktığında, nereye bakacağına şaşırarak kalakaldı. Geldiklerinde ne kadar güzel diye düşünüp içinde bir yerlerde yaşama sevinci bularak sevdiği limon fidanının yerinde yeller esiyordu. Şimşirlerin sardığı duvarlar artık çıplaktı. Lavanta öbeklerinden doğan çukuru görüp ürperdi. Uzun uzun bakındıysa da şimdi nerede olduklarını göremedi. Elimde diyordu Nilüfer, bir taze lavanta buketi olur. Sen benim kokumu lavantaya benzetiyorsun ya. O gece de hep koklarsın. Bir komparsita çalar ve biz dans ederken herkes bizi izler. Herkesin onlar için hiç sıralanmayacağını ve elinde bir lavanta buketinin hiç olmayacağını göremeyecek kadar hayata kör ve ziyadesiyle genç olduğu yılları hatırlayıp deren bir kederle doldu. En çok kendi deneyimsizliğine, gelecekte safça beklentisine ve aşkın, muhakeme gücünü elinden almasına kızdığını kendine itiraf edene dek, yıkımın bıraktıklarını izlemeyi sürdürdü.

Feryal birdenbire uyandı. İsmet artık kendisine ihtiyaç hissedilmeyen adamlara mahsus bir üzüntüyle doluvermişti ve elbette bunu

Feryal'den gizlemeyi yine başardı. Senelere yayılan alışkanlıklar. Feryal İsmet'e gözlerini dikip sordu; "Bitti mi?" İsmet başını salladı. Feryal tutulmuş boynunu ovalarken İsmet diyordu ki; her şey geçti. Feryal ayaklandı. İsmet peşi sıra yürürken tutulmuş bacaklarını açmaya uğraşıyordu ve içinden diyordu ki Kaktüs odayı kapatacağım, değiştireceğim adını, Feryal'in istemediği bir şey olmasın şu tepede. Feryal dış kapıyı açtı. Dün gecenin karanlığıyla alakası olmayan bir aydınlık, gözlerini kör ettiğinde bile hâlâ yerlerinde olup olmadıklarını düşünüyordu. Ayaklar hangi toprağa basıyor? Bu toprağa. Etrafına bakındığında içi, büyük bir yılgınlıkla doldu. Kendileri vardı ama bahçeleri yoktu. Hayat tarumar. İsmet geldi ve onun omuzlarının ardından, bahçelerine baktı. Ne bir limon ne bir begonvil. Hayatın getirdiği yeni bir yıkım, elleriyle yarattıkları her şeyi, yine kendilerinden söküp almıştı.

Feryal yavaş adımlarla basamağı indi, çamurun içinde gezinmeye başladı. Kendisinden alınanlara uzun uzun baktı. Çaresizlik. Tabiatın karşısında yapılacak hiçbir şey olmadığını kavramak, hayatı her daim kontrol edebileceğine inanan Feryal gibi birine ağır gelmişti. Üzüntüden bile çok, bunun şaşkınlığını duyuyordu. Evin önündeki limon fidanının topraktaki köklerini gördüğünde hayretle irkildi. Koparılma. Hani kendi elleriyle dikmişti. Hani can suyunu vermişti. Hani limon çiçekleri açacaktı. Hani yaşam, mis kokan bir iyimserlikle kendilerine doğru yürüyecekti. Ağlamamak için dudaklarını ısırarak bahçeye iyice bir bakındı ve fidanı bahçe kapısının önünde yatarken buldu. Kırılma. Çamurlara bata çıka hızla oraya doğru giderken İsmet arkasından adını sesleniyor ama o duymuyordu. Eselekli bir kamaşma. Derken birdenbire durdu. Ayaklarının dibinde. Bir güvercin yatıyordu. Sert. Ve hayatla başa çıkamamış. Yenik. Arkasındaki dağdan, karanlık oyuklardan kendilerine doğru ışıklı bir rüzgâr gelip geçti. Ürperdi. İsmet'in elini omzunda hissettiğinde, ağlamamak için gergin tuttuğu bedeni çoktan savunmasını yitirmişti. İsmet onun neye baktığını görünce, önce gayriihtiyarı, bir adım geri çekildi. Ölümün ruhu ikisinin de üzerinden işte şimdi boylu boyunca geçmişti. Feryal'i kendine doğru çekti ve sımsıkı sarıldı. Karısının ince bedeni onun kolları altında titrerken, Feryal aldığı bu sevecen sıcaklıkla, artık hıçkırmıyordu. "Düzelteceğiz" diye mırıldandı İsmet. "Hepsine baştan

başlarız. Daha önce nasıl yaptysak.” Feryal artık inanmadığını sezerek ağlamaya devam etti.

Oğlan terli başıyla uyuyor ve gözbebekleri, kapalı gözkapaklarının altında fır fır dönüyordu. Ne görüyor? Yine aynısını. Uzayıp giden karanlık bir tünel ve annesinin frekansı kayan radyoyu kurcalaması. Onun arkada limonlu gazozunu içmesi. Sonra bir kamyon. Bir fren. Ve alabora. Duman. Şimdi başı, arabanın kırık ön camında. Gazoz artık yok. Ve sağ ve sol yanında annesi ve babasının kanlı sessizlikleri. Birdenbire uyandı. Nilüfer oğlanın yanına kıvrılmış, uykusuz geçen gecelerinin bütün uykularını derin derin uyuyordu. Oğlan annesine hiç benzemeyen bu kadını yanında görünce, önce yine bir şaşırdı. Elini alnına götürdü. Artık arabada olmadığını ve cam kırıklarının artık başını acıtmadığını anlayınca, “Sahi” diye düşündü. “Annem ölmüştü.” Bunun basit bir gerçeklik gibi zihninden gelip geçivermesinin acıklı sahiciliğini düşünemeyecek kadar çocuk olması, onu tüm yıkımlardan korudu. Şimdilik. Kadınlı erkeği bilmemek, vazgeçilmiş seçeneklerin pişmanlığından habersiz olmak, uzaklardaki bir aşkın kıyıcılığını yürekte hiç hissetmemiş olmak onun çocukluğunu bir yorgan gibi örttü. Korudu.

Yataktan sıyrıldı. Cam kenarına doğru pitil pitil yürüdü, perdenin önüne geçip bahçeyi izlemeye başladı. Çiçekler hep kopmuş. Ağaçlar yok. Gördüklerinden hiç korkmadı. Aşağıda o kadın, o adama sarılmış ağlıyordu. O akşam, “Anne” diye bağırırmıştı. “Baba” demişti. Ama hiç ses gelmemişti. Koşan ve bağırان insanlar. Ambulans. Kıpırdayamamak. Annesinin göğsüne saplanmış demir parçası. Babasının başı, kırık camdan dışarı uğramış. Balkon camından yansıyan görüntüsünde başını babasınıninki gibi eğmeye çalışsa da yine o denli kıvrımayı başaramadı. Annesinin eline uzanmaya çalışmıştı. “Gazozum” demişti. “Anne gazozum döküldü mü?” Annesi açık gözlerle onu hiç görmeden, dudaklarının kenarından süzölen kanla bakmış. Bakmış. Bakmış. Ama hiç konuşmamıştı.

Odadan çıkmadan Nilüfer’in uyuyuşuna yaklaşarak onu uzun uzun seyretti. Siyah saçları vardı. Annesinin daha açığı, yani kahverengi mi? Nilüfer’in kısa saçları vardı. Annesinin uzun. Nilüfer’in göğsünde bir çiçek kokusu vardı. Annesininkinde ekmek. Nilüfer’in ince uzun parmakları vardı. Annesininkiler kısa ve kalındı. Nilüfer sakindi. Annesi hep yüksek sesle konuşur, babasına ve

ona çoklukla bağırır ve eğer keyfi yerindeyse kocaman kocaman gülerdi. Nilüfer'in neden hiç gülmediğini düşündü. Ne demişti? "Artık senin annen benim." Başını sallamıştı. Bu ne demek? "Artık benim annem sensin." Hayatın yeni seçenekler verebileceği ilk ne zaman öğrenilir? "Seni anneannen ve babaannen almak isteyecek. Ama onlar annen değil. Annen benim." Bir sessizlik olmuştu. Sonra Nilüfer devam etmişti. "Bir çocuğa en iyi kim bakar?" Cevabı Nilüfer vermişti; "Anneler..." Böylece onun uzattığı kemikli eli tutmuş ve peşinden yürümüştü. Otobüslere bindiler. Otobüslerden indiler. Artık annesi oydu. Nilüfer'i daha önce hiç görmediğini ama onun çiçek kokusunu babasının beyaz gömleğinde hep duyduğunu bile, yolculuk boyu hiç hatırlayamamıştı. Ama belki de şu kokuya gizli aşinalığından peşi sıra gitmiştir. Çiçek gibi bir şey. Ama bunlar büyüyünce birleştirilecek parçalar. Hepsine vakit var.

Ölü gibi uyuyan Nilüfer'in ince uzun parmaklarını öptü, öptü. "O da bana limonlu gazoz alır ki..." İşte yeni hayat. Odadan çıktı. Kapıyı yavaşça kapadı ve uzun koridor boyunca yürümeye başladı. Sessizliği duyunca gerisingeri dönmek, Nilüfer'in koynuna başını koymak istedi. Çiçek kokusunu koklamak. Babasının gömleğindeki gibi. Ama dönmedi. Yürümeye devam etti. Odalar ve odalar. Kapılar. Duvarlara asılmış resimler. Çerçeve içine alınmış çiçekler. Ağaçlar. Bir limon ağacının önüne gelince durdu. Bacakları uyuşana dek, limonun yapraklarını içinden saydı. Belirmiş sarı meyvelere uzun uzun baktı.

Feryal İsmet'ten sıyrılır gibi uzaklaştı. Yaşlarını eline, burnunu koluna sildi. Ayaklarının dibindeki ölü güvercini artık ait olduğu yerde bırakarak çamurların içine gire çıkı bahçe kapısına kadar yürüdü. İsmet de arkasından. "Feryal" diyordu. "Feryal gel. Hepsini yeniden yapacağız. Yeniden başlayacağız." Feryal ayak bileklerine kadar çıkmış toprağa baktı ve ona inanmadı. Eğildi ve limon fidanını yerden kaldırdı. "Bunu" dedi. "Ben ekmiştim."

Oğlanın zihni bir çerçeveye hapsedilmiş fidana bakmaktan, çıplak ayaklarıysa orada öylece dikilmekten uyuşmuştu. Bir süre hareket edemeden bekledi. Koridorların sessiz uzanışında, ölmekten kurtulmuş şu çocuğun, o gün ölemediği için pişman ola ola yaşayacağı uzun hayatının ekşi yankısı vardı.

Okalıptüs

Korunaklılık. Çepeçevre bir sarınma, kendi içine dönmüş Hayal Otel'in resepsiyonundan koridorlarına doğru yürüyordu. Duvarlar ardında gerçekleşen bir kapanma, katlar arasında yükselerek genişledi. Merdivenleri sardı. Dün gece hiç olmamış, hayatın içinde bir yerlerde hiç tecrübe edilmeden geçilmiş, görülmemiş ve duyulmamış, tek bir anıyla bile hissedilmemiş gibi, otel dün geceyi unuttu ve kendi içine örtüldü. Meryem battaniyeleri kaldırmış, tabakları yıkamıştı. Bekleyişi ve korkuyu bulaşık tezgâhına kapamıştı. Herkes uykularında. Derin. Meryem de diğerleri gibi köşesine çekilince, desenli karolardaki nemli paspas izleri geriye tek kalan oldu. Ve büyüdü. Şöminenin külü toplanmış. Koltuklar düzgün. Sehpa tozsuz. Yerden yükselen bir beyaz sabun kokusuyla her şey sessiz bekliyordu. Dışarıda, yol yol uzanan olanca balçığı yeniden bereketli toprağa çevirmek için yanan bir güneş vardı. Eşyanın üzerine pencereden düşen bir güneş. Güneşi emen bir otel. Boş ve dolu odaların köşeleri, içindeki soluklar ve kapalılığı kapatan duvarlar ve dışarıyı açan pencereler, karanlığın ardından ışığı içine emen ve orada tutan bir sessizlik ve temizlik şimdi yeni bir gün oldu. Böylece dün ertesine dönmemiş, bir sonrakine geçmişti. Artık her şey uzaktaydı. Tehlike ve suç. İntikam ve hırs. Yıkım. Yabancılık. İhanet. Hepsi dışarıda kalmıştı. Burada şimdi her şey kendi içinde, doğru. Kendine gerçek. Birbirine yakındı. Dün geceden sonra otel, içindekilere evdi.

Kapı birdenbire açıldı. Temiz karoların üzerinde çamurlu ayak izleri birdenbire belirdi ve uzadı. Anı uzattı. Ayaklar. Yabancı. Kendi kendine kalmış eşyanın üzerinde bir kir bırakarak ilerledi. Üzerinde boya izleri olan el, resepsiyon zilini çalarak sessizliği birdenbire bozdu. Cevap gelmeyince zile bir kere daha sertçe vurdu.

Feryal koridorda belirip ressam bozuntusunu karşısında görünce ürperdi. Hiçbir şey söylemeden bir süre birbirlerine baktılar. Feryal onu burada istemedi. Ama nasıl göndereceğini bulmaya

alışıyor, uygun bir karşılık arıyordu. Ressam geçen sabahki beklemedik şehvetin anısıyla Feryal'a yaklaşınca, Feryal'in tedirginliği arttı. Ressam dünyanın en aptalca girişiyle sohbeti başlatmak istedi. "Ne geceydi ama." Feryal cevap vermedi. Ressam lafına devam ederken bir adım daha yaklaştı. "ok korktun mu?" Feryal bir kerecik yatmakla sizin sizin ortadan kalkabileceğine inanmanın ancak erkeklere mahsus olabileceğini düşünüyordu şimdi. İki beden. Yalnızca bu. Sonra silkindi. Yanlış yerdeyim diye düşündü. Düşüncelerini toparlaması lazımdı. Onu buradan göndermesi lazımdı. Sınırını korumak. Sınırını korumak için bastırdı. "Siz..." dedi. "Ne istemiştiniz?" Ressam ne istediğini belli edercesine güldü ve yzszlkle bir adım daha yaklaştı. "Beni" dedi. "İsmet Bey ağırdı." Sinsi gülüşüyle ısrara devam edişinde, bu hızlı reddedilmeyle belirlediği besbelli olan hıncı vardı. "Eşin." Feryal'in sa diplerinde başlayan bir gerilim uyluklarında bitti. Ressam, uyandırdığı tedirginliğin gücüyle dudaklarını büzerek devam etti. "Bilmem ki... Niye?" Feryal yutkundu. Ressam bozuntusunun boyalı ellerine baktı. İyi resim yapmayı beceremeyen ama memelerinde ustalıkla gezinen eller. Boynunu arzuyla sıkan eller. Kuyruk sokumundaki bir gizli geçidi aceleyle aranan eller. Kendine yabancı bir karanlığı aralayan ve ona dolan... Düşünceleri yine yanlış yerde geziniyordu. Hayır. Hayır. O bir yabancı. O bir yabancı. Resepsiyonu dolduran bu adam değil, buradaki beyaz sabun kokusu. Beyaz sabun kokusu. Ustalıkla birleştirilmiş yer karolarının bir araya gelince yarattığı ahenge baktı. Biz, diye düşündü buradayız. Biz. Biziz. Ama adam bunu da bozdu. "Tekrar geleceksin diye çok bekledim."

İsmet birdenbire geldi. şu tedirgin havaya birdenbire doldu. Birdenbire "Hoş geldiniz" dedi. Yrekteki korkuyu birdenbire büyüttü. Feryal, onun ne kadardır orada olup da neyi görüp neyi sezdiğini anlamak için, yer karolarından gözlerini sıyrarak arkasını dönüp yüzüne bakmakla, olduğu yerde beklemeye devam etmek arasında bir yerlerde kararsız ve korkak, öylece kalakaldı. İsmet fevriydi. Feryal'in arkasını dönmesine gerek kalmadan hızlıca aralarına girdi. Elini uzattı ve ressamın boyalı eliyle tokalaştı. Eller. Ressam "Hoş bulduk" derken bile, Feryal'e kaçamak baktı. Anlaşıldı mı? İsmet anladı mı? İsmet "Buyurun lütfen" deyip ressama yol gösterdi. Ressam gitmeden önce son bir kez Feryal'e arzuyla baktı ve yürü-

dü. İsmet arkasından. Ve İsmet de giderken Feryal'e son bir bakış attı. Nasıl bir bakış bu? İsmet nasıl baktı? İhanetinin farkındayım diyen biri gibi mi? Buna gülen biri gibi mi? Feryal, ikisinin uzun koridor boyunca uzaklaşmalarını izlerken, yanında tutunabileceği bir şeyler arandı. Aslında iki adamı da burada istemediğini, teninin nefes alışıyla bile anladı.

Menekşe odanın kapısının sertçe açılması, uzun koridordaki sessizliği bozdu. Leyla Deniz'i uyandırmış olabileceğinin telaşıyla içeriye bakarken, kapıyı tüy gibi örttü. Gidişlerim diyordu, sert. Koridor boyunca yürürken vitray camın ardından içeriye giren kırmızı sarılı harelere çoktan dalmış, kapalı telefonundan ona ulaşamayan kocasını düşünmeyi yine sonraya bırakmıştı. Alt kata indiğinde koridorun sonunda duvara yaslanmış çocuğu gördü. Kıvrılmış. Yanına yaklaştıkça anladı. Uyumuş. Elini omzuna koydu. Çocuk gözlerini korkuyla açtı. "Annen nerde?" diye sordu. Çocuk cevap vermedi. Leyla elini uzatıp çocuğu kaldırmak istese de çocuk inat ediyordu. Böylece o da onun yanına oturdu. Çocukla kendi arasında pişmanlıkla ret, inkârla kabullenme, kayıpla kabul arasında gidip gelen şu ince titreşimi sezerek onun kıpraşan ayak parmaklarını seyretti. Onun da küçük parmağı, oğlununki gibi içe büküktü.

Feryal, ne kadardır oturduğunu bilemeden oturmaya devam ediyordu. Derken, ressam ve İsmet geldiler. İsmet Feryal'e hazırlanmasını söyledi. Bir sürprizi vardı. Ressam çıkarken yine Feryal'e baktı ve bu kez mesafeli bir selam verdi. Feryal yenilgisini kimselere göstermeyen biri gibi, başı dik gönderdi onu. "Güle güle." İsmet ve Feryal yalnız kaldıklarında güneş bahçedeki çamuru hâlâ kurutmanın telaşındaydı. Yeniden başlamanın. Yeniden başlamanın. Bir filize durmanın. Balçığı rahime çevirmenin. İsmet yineledi. "Hadi" dedi. "Çıkalım." Feryal "Nereye?" diye sorduğunda İsmet yalvarır gibi baktı ve ekledi. "Ne olur, kırma beni." Kısa ama büyükçe bir sessizlik oldu aralarında. "Sorma." Feryal kalkıp odasına doğru çıkarken yalnız şunu düşünüyordu. Ben Feryal'im. Ben Feryal'im. Feryal'im. Aklımın ve bedenimin kontrolüyle kendim. Bunların benim elimde olmasıyla kendim.

Arabanın bagajındaki fidanlarla kasabaya doğru ilerlerken güneş denizin üzerinde yavaş yavaş batıyordu. Feryal İsmet'e dün gecedan beri hissettiği yakınlığı ve sabah bir de bunun üzerine

ekleniveren korkusunu, İsmet'in HER ŞEYE YENİDEN BAŞLAMA telaşı yüzünden yine kaybetmiş, her zaman hissettiği öfkeyle, toprak yolda sarsılıyordu. Başını cama yaslayıp devrilmiş ağaçlara, kırılmış bacalara baktı. Yeni duyguları sevmiyorum diye düşündü. Bilmediğim şeyleri sevmiyorum. Neyse ki İsmet'te olayları yorumlama becerisi eksikti. O hep aynıydı. Hâlâ çamur olan toprağa ekilecek şu fidanların tutmayacağını bir türlü göremeyecek kadar, belki aşkın ama niteliksiz bir yaşama sevinciyle dolu olması, Feryal'i yıllardır aşına olduğu hiddetle yeniden doldurmaya çoktan yetmişti. İsmet, ressamı niçin çağırdığını bir türlü söylemiyor, durmadan ona bir sürprizi olduğundan bahsediyordu. Bu hali, Feryal için, baştan başa gülünçtü. Feryal kendisiyse bile ne yazık ki İsmet de her zaman yalnızca kendisiydi. İkisi de hep aynıydı. Aynı kalmışlardı. Değişmeyerek ve birbirlerine yaklaşmayı hep reddederek tükenmişlerdi. Feryal aralarında büyüyen bilindik bir öfkenin, yıllarla birlikte birbirine eklenen türlü türlü mutsuzlukların, sürdürmekten bir türlü cayamadıkları zavallılıklarının ve kendilerinden itinayla esirgedikleri rahatlığın ve huzurun böylesi yokluğunun bile, bir kadın ve erkeği birbirlerine yapıştırıp birbirlerinden vazgeçilemez kıldığını göremeyecek kadar kendisiyle doluydu. Yine. Her zaman.

Kasabalıların çoğu İsmet gibi değildi. Toprak işlerini toprağın müsaadesine bırakıyor ve önce betonu, eşyayı yani kırık bacalarını, kopmuş balkon tahtalarını, pervazlarını yeniletiyordu. Kırık bacayla bu akşam ateşi yakamayacak olmaları gerçeğinin yanında şu limon ve mandalina fideleri. Neydi? Dönüp İsmet'e baktı. Onun, bütün bunların üstüne bir de acemice yolu karıştırdığını anlayınca, başını sakın kalmaya çabalayan bir hınçla geriye yasladı. Tarlaların içindeki derin yarıklara, öbek öbek belirmiş su birikintilerine dalmıştı. Ve çok geçmeden, arabaları çamura saplandı. Yenilgi her zaman yenilgi ve beceriksizlik hep beceriksizlikti. Her zaman!

Nilüfer uyandığında havanın çoktan kararmış olduğunu görüp şaşırdı. Oğlan! Oğlu! Yoktu! Aceleyle kalkıp odadan çıktı. Koridorlardan yel gibi geçerken, yavrusunu arayan bir annenin telaşının içine gerçekten yerleşip yerleşmediğini düşünüyordu. Bu duygu sahiden onun muydu? Yoksa kendine yalnız başkalarında görüp özendiği yeni bir duyguyu mu giydiriyordu? Hızla merdivenlerden

indi. Resepsiyonda kimse yoktu. Buldular mı onları? Aileler ikisini de şu kasabada buldu. Buldu ve oğlanı elinden aldılar. Kesin aldılar. Belki polis de gelmiştir. Yolun sonu. Bitti. Kaçtıkları yol bitti. Koridorları geçti. Soluk soluğa yemek salonuna vardığında o kadın ve oğlunu bir masada birbirlerine eğilmişken buldu. Kadın oğlana yemek yediriyordu. Bir ince nefes aldı. Şu nefesi.... Yalnız kendi bilir. Demek bulunmamışlar. Oğlu elinden alınmamış. Çökecek bir yerler arandıysa da yeniden güçle doldu. Çünkü başka bir kadını oğluyla ilgilenirken görmek onu incitmeye yetmişti. “Oğlum” diye seslendi. İçindeki acının bir anneninkiyle aynı olduğuna artık emindi. Emindi.

Araba çamurda patinaj yapıyor, eşyanın diline vâkıf olmayan İsmet, inatla gaza basmayı sürdürüyordu. Güneş denizin üzerinden kıızıllıkla çekildi ve çok geçmeden gün battı. İsmet tekrar gaza bastı. Irmak başı boyunca okalıptüsler hışırıyor, tepelerinde kargalar bağırıyordu. Sokak lambaları da hâlâ tamir olmadığından, gece geride yalnız sesi bırakarak dünyanın üzerini örttü. Feryal ağaçları bile göremeyecek kadar karanlıkla doluydu. Bagajdaki fidelerin de korkuyla birbirlerine sokulduğu bu anda, İsmet arabadan indi, ayaklarını çamurdan çıkarmaya zorlayarak etrafına bakındı. Bir taş bulması lazımdı. Tekerin altına koyarsa, çıkarlar zaten buradan. Çok zor olamazdı. Olmazdı değil mi? Feryal panik halde çırpınan İsmet’in üzerine düşen araba farında, onun zavallılığını izlemeye devam ederken, şahsiyetlerindeki şu büyük uyumsuzluğu düşünüyordu. Öfkeden titreyen ellerini bacaklarının arasına alıp sakladı.

Nilüfer oğlanın yanına koşar adım geldi ve bundan böyle hiçbir şeyini ve hiç kimsesini başka birilerine kaptırmamaya yeminli olan birinin hıncıyla başlarında dikildi. Leyla kibarca kalktı. “Birkaç kez kapıyı tıklattım. Ama çok yorgun olduğunuzu anlayınca...” Nilüfer nasıl bu kadar derin uyuyabildiğine şaşıtı. Anneler uyumaz. Leyla devam etti. “Sizi uyandırmak istemedik, zor bir geceydi hepimiz için.” Nilüfer baktı ama gülümsemedi. Teşekkür etmekle yetindi ve oğlanı elinden tutarak kaldırdı. Leyla henüz yemeğini bitirmeden kadının oğlunu çekip almasına şaşırmıştı ama bir şey diyemedi. Uzun uzun arkalarından baktı. Evdeki oğlunu düşündü. İçinden kıyıma benzer bir şey geçse bile, bu ne olursa olsun onu Deniz’in yanından ayırmaya, bir bilet alıp gerisingeri eve döndürmeye yetmi-

yordu. Bunu görmek onu hem şaşırtıyor, hem üzüyor hem de mutlu ediyordu. Demek kendisi işte bütün bunların hepsiydi. Hepsi.

Feryal arabadan indi. Şimdi dev okalıptüsleri örtüp onun uzun dallarının hisirtisini daha çok duyuran şu karanlığın içinde, yalnızca kendi yan yana çaresizliklerinin belirgin olduğunu hissedip ürktü. Nerede olduklarını anlamak istercesine etrafına bakınca su sesini duyup şaşırdı. İsmet kaynakta olduklarını söyledi. Su Feryal'i korkutur. Su Feryal'i korkutur. Su kendisini korkutur. Artık. Karanlık sulara batıp çıkan en sonunda görünmez olan el yeniden belirdi. Korkutur. Arabaya binmekle, çamurlar ve balçık öbekleri içinden yürüyerek otele dönmek arasında bir yerlerde kalakaldı. İsmet kaputu açmış bakınıyordu. “Hararet yapmış” dedi. Feryal duymadan dinliyordu. Hayatları hararet yapmış. İsmet döndü ve bagajdan boş bir bidon aldı. Su almaya gideceğini söylediğinde Feryal geçmişiyle geleceği arasında parıldayan yazgısının varlığını duyarak titredi. İsmet kendisini öldürecek. Buna emindi. Çay başında boğacaktı onu. Böyle bir son biçecekti. Bitirecekti. Bedeni bu korkuya cevap vermekte gecikmedi. Tansiyonu yükseliyor, şakaklarında gümleyen kanını duyuyordu. Aniden bastıran çişini tutmaya çalışarak İsmet'in yüzüne bönce baktı. İsmet “ne” der gibi başını iki yana salladı. Hep bunu yapar. Hep bunu yapar. Birini ortadan kaldırmak ve yola devam etmek istediğinde her şey yalnız bir suya bakar. Ne olsa daha önce de yapmıştı. Ortaklarıyla çıktıkları balık avı. Gece. Karadeniz. Birdenbire patlayan deniz. Düşen yağmur. Çay başının güröldeyen ve derin bir birikintiye yayılan suyunu duydukça çişini tutması daha da zorlaşmıştı. İsmet duyulmadığını anlayınca tekrar sordu. “Gelecek misin, diyorum. İstersen arabada bekle.” Arabada beklemek. Tekeri çamurda kalmış bir arabada beklemek. Ve yürümek. İsmet Feryal'in korkusunu hiç anlayamadan yaklaşmış sordu. “İyi misin canım?” Canım. Bütün suçluluklarında canım der. Ne zaman bir şeyi gizlemek istese canım der. Bir karga tepelerinden bağıra bağıra geçti. Öldürecek. Sonu sezilmiş ama yine de giderilmek için adeta ölünen bir merak, kötümser insan ruhunu nasıl yürütürse kaderine, işte İsmet'in peşi sıra öyle yürüdü. Ayaklar çamur. Suyun güröldeyen sesi iyice yaklaştı. Bata çıka kaynağa vardılar. Öldürecek. Dağlardan akıp yer altına saklanan, sonra bulduğu çatlaktan binlerce yıldır güldür güldür akıp giden

su. İşte burada. Büyükçe bir göl. İşte çay başı. Derin. İçinde balıklar. İçinde envaiçeşit otlar. İşte hayat. Ve birazdan gelecek olan ölüm. Önlerinde açıldı. Feryal gizli inatların, o inatla bitirilmemiş huzursuzlukların, o mutsuzlukla daha çok birbirine örtülmenin, katlanmanın, onsuz ve mutsuz olmadan yapamamanın sonunun, derin, soğuk ve siyah bir su birikintisinde nihayete ereceğini sezerek rahatladı. Bitecekti. Bitecekti. Gençlikte alınmış ve yanlışlığı çok geçmeden anlaşılmış ve yine de bu acı kavrayışla sürdürülmüş bir kararın bağlayıcılığını, kısıcılığını, bir suda bitirmek. Demek böyle. Bu da işte tam İsmet'e mahsustu. Sessiz, kibar ve beceriksiz. İsmet Feryal'in kolundan tuttu. Feryal gözlerini yumdu. Kurtulacaktı.

Çay başını saran okalıptüs dalları uzun uzun sallandı. Su, karanlıklar içinde çağıldamaya devam etti. Hep nasıl olduysa.

Papatya

Güneş ısıtarak uyandı ve uyandırdı. Erikleri dallarda belirtti. Begonvilleri kımıldattı. Meryem kucağında temiz çarşaflarla koridor boyu yürürken yalnız şunu düşünüyordu, biz buradayız. Şimdi. Her aşinalıktan kolayca geçilebileceğinin bir şekilde görüldüğü ve her yeni alışkanlığın kolayca kazanılabileceğinin anlaşıldığı bir hayatta zor olan ne olabilirdi ki? İnsan sürer. İnsan yola devam eder. Saçlarında vitrayların kırmızılığı yeşilliği oynadı. Durdu, dönüp baktı. Katlı çarşafları ışığa tuttu. Yeşillendi kumaş. Ellerini cama gösterdi. Kırmızılık. Ondan söküp alınanların öfkesinden bile yorgun düşebileceğini görerek bundan yine de bir biçimde sıyrılmak ve geleceğe yürümek, buna inanmak, belirsiz olana kendini bırakmak ve olasılıkların sonsuzluğu içinde bir yer aramak. Devinim. Hayat, böyle bir şey olmalıydı. İçine sebepsiz ama tatlı bir sevinç girivermişti. Işıklarla oynayarak seke seke yürüdü. Begonvil odanın kapısını açtı ve yüzüne vuran güneş ışığıyla iyiden iyiye ümitle doldu. Balkona çıktı. Denize doğru bir inen, çatallanan patikaların, birbirine karışmasına, dağılmasına, kimisinin bir yerde kesilmesine ama bir öbeğin ardından yeniden başlamasına ve sonunda öyle veya böyle her bir yolun denize varabilmesine bakakaldı. Demek bin bir türlü yol ve bin bir çeşit sapak vardı. Hep vardı. Yürüyebilirlerdi. Devam edebilirlerdi.

Güneş, yazın kavuracağının ipucuyla tepede yanıyor, hayatta kalmayı becermiş dallara, kimselere görünmeden meyve çiçekleri konduruyordu. Demek sonra, her bir meyveyi olduracak ve her birini sakince çatlatacaktı. Birazcık zaman. Sulu şeftaliler daldan toplanacaktı, erikler ağızlarda kütürdeyecekti, kayısılar şekerden yarılacaktı. Bedenler denizin içinde suyla dolacak dolacak ve suyun tuzu saçlarda neşe, tende bir yangın bırakacaktı. Renkler değişecekti. Sardunyalar kızaracak, zambaklar patlayacaktı. Tatlı ve sulu olan her şey insanın etrafını saracaktı. Ve tüm bu nefaset susuz ağızlardan kayacaktı. Yeşil yeşil belirmiş her bir yaprak rüzgârla, suyla, güneşle

bir olacaktı. Sonra bulduğu her karış toprakta pıtrak gibi belirecek gelincikler ve papatyalar. Her yanı saracaktı. Sarılara, kırmızılara...

Ovada uzanan, yeniden dikilmeleri için canhıraş çabalanan bağlara baktı. Gözünün alabildiğine üzüm bağları. Ve insan. Çalışan ve çalışmak için minicik kalmış ırgatlar. Hayatın aldığı ve yorduğu bir dolu insan. Biz. Hepimiz. Her birinin emeğinden, o emeğin daldından üzümler belirecek, üzümlerin yaprağına pirinçler sarılacak, suyu kederli yüreklere neşe, neşeli olanlara gevezelik, gevezelere suskunluk verecekti. Kim neye muhtaçsa. Orada. Olmaktaydı. Hayat. Hazırlanmaktaydı. Kurulmaktaydı. Hayat bir çaba.

Yeniden örülmüş bacaların ıslak çimentolarına, kiremitlerine, yeniden sere serpe yayılmış balkonlara, açılan ve gösterilen, güneşe sunulan her bir eşyaya baktı. Oyuncak gibi. Masa ve sandalyeler oyuncak gibi. Saksılara dikiliveren çiçekler ilkokulda yapılıveren resimlerin aynısı. Neşe kasabanın köşelerinden ince ince sızıyordu. Ovanın ötelerindeki ineklere baktı. Uzaklarda ufarak. Yaşamak için yemeğe devam ediyorlardı. Otlar ağızlarındaydı. Yoncadan, çimenden gelen güç ve içlerine alıverdikleri tohumla büyüyecek, büyüyecek. Şişeceklerdi. Çok geçmeden buzağılar ayaklanacaktı. Dünyaya kanlı kanlı gelme, her rahimde kendini tekrarlayacaktı. Kedide. İnekte. Ve insanda. Sütler memelere dolacaktı. Çatlayacaktı. Demek ki hayat, sonsuz bir tekrarla ama en çok da bitmek ve tükenmekten, yok olmaktan aldığı güçle sürüyordu. Birdenbire bastırıveren ağlamasının şu yaşama sevincinden olduğunu anlayınca artık kendini bıraktı ve bu kez geçmişin acısından değil geleceğin neşesinden, sarsıla sarsıla ağladı. Otel onu kendi içine sardı ve ısıtarak kolladı.

Neden sonra içeri girdi ve çarşafı humma geçirircesine dolduğu işte bu inançla serdi. Yaz gelecekti. Ve sonra geçecekti. Çarşafın kenarlarını yatağın arasına sıkıştırırken diyordu ki. Diyordu ki. Ahmet'le yaz sonunda karşı kıyıdaız. Ahmet'le. Deniz'in kim olduğunu bile çoktan unutmuştu. İnsanın hamurunda neyse ki ertesi güne geçmek vardı. Kalıbı, kabuğu, yeri, yöreyi değiştirmek vardı. Haksızlıkta bile. Çarşafı kın gibi yerine yerleştirdi. Pikeyi bir güzel örttü. Yatak başındaki begonvil dallarına bakakaldı. Pembeli morlu dallar iki yeşil dalın ucunda büyüyor, büyüyordu. Oralarda. Uzaklarda. Karşı kıyılarda. Çocukları bile olacaktı.

Ahmet, üstü güneşle kurumuş, altı can vermekle meşgul toprağa çapayı bir hızla vurdu. Gördüğüne şaşırınca, bir daha vurdu. Nemli toprak gözlerinin önünde açıldıkça diyordu ki. Diyordu ki. Yaz gelecek. Ve sonra geçecek. Zor sınavı verdiler ve anlaşılmadılar. Kendini unuttur gibi, çapayı toprağa vurmasında, tekrar vurmasında, toprağın kabarak açılmasında, aşına olunmayan bir yaşama bilgisinin içine gelip yerleşivermesi vardı. Kendini yalnız bu oluşa bırakarak, düşünmeden yaparak, toprakla bir ve tam kalarak yaşamın içinde kendiliğindenliğin izini bulabilirdi. Sezgi. Yalnızca sezgi. Dünyanın dönmesi gibi, mevsimin geçip gitmesi gibi, kasırganın koparttıklarını bağrına yeniden alıp yeşerten şu can dolu toprak gibi, hiç yılmayan, hep baştan başlayan yaşamın insana durmadan ümit vermesi gibi, kendisi olmaklığı elinden alınmış ve kaçmak ve başkası olmak zorunda bırakılmış şu varlığında bile aynı baştan başlamanın, bir dönüşümün canlanmasının, bir daha başka dalda yeşermenin olabileceğini görüp sevindi. Oradan buradan fışkıran yabani otları elleriyle temizledi. Hangisinin toprakta kalması, hangilerinin sökülüp alınması gerektiğini kitaplara bakmadan anlamıştı. Bunu bu kez görebilmişti. Başkasına dönüşmeyi sevdi. Başını kaldırdı ve otelin çeperinde ayağa kalkmakla uğraşan bahçeyi uzun uzun izledi. Kasırğa olsa ne yazar. Toprağa ne yazar. Güneş tepede yanıyor, erken bahar yazın sıcaklığını şimdiden gösteriyordu. İsmet ve Feryal'in getirip duvar dibine bıraktıkları şimşir öbeklerine doğru yürüdü. Hepsini bir bir ekecekti. Bilmeyi sezerek ekecekti. Her bir kökün çukura tutunmasını görerek, görmeden bile bilerek avuçlarıyla toprağı kapatacaktı. Gömecekti. Güneş ıslak sırtını iyice yaktı. Elinin tersini terli alnından geçirmesinde bile mükemmel bir yeniden oluş vardı. Yaşayan bir terleme, capcanlı bedeni boyunca yürüdü. Bir baştan başlayış.

Leyla balkonda güneşin altında kaykılarak oturmuş, gözleri kapalı, şakaklarında mevsimin ilk teri, düşünüyordu. Özlüyor muydu? Özlemesi lazımdı. Pişman olması lazımdı. Filmler böyle diyordu. Onu merak eden, belki de şimdiye çoktan meraktan ölmüş kocasını araması hatta ona dönmesi, evine koşması lazımdı. Kendini ve hislerini yokladı. Hiçbir hissin gelip içini bulmamasına şaşırıyordu. Gereklik ve mecburiyet. Nedir? Duygular, diye düşünüyordu, öğreniliyor. Öğrenilenler öğrenildiği şekliyle yaşıyor. Hepsi bir

temsil. Boynunda hissettiği ellerin verdiği mutlak teslimiyetle işte diye düşündü, gerçek olan bu. Yıllar içinde örttüğünü, öğrendiği gibi yaşadığını, yaşadığı gibi öleceği bilgisini çoktan geride bırakmıştı. Deniz'in ılık elleri ona hayatın neşesini ve kederini, bedninde zerre zerre tomurcuklanan bir çiçeklenmenin taze sevincini yeniden verdi. Kıştan çıkılmıştı. Soğuk toprak ılınmıştı. Kendini gelmekte olan sınımsız bahara bıraktı. İşte şimdi. Buradaydı. Yeni kendisiyle.

Doruk en üst kattaki balkonundan gördükleriyle şaşkın, Leyla'nın seilmeye kendini bırakışını izliyordu. Önünde bilgisayarı yine açtı ve yine görmeden bakıyordu. Çünkü sezgilerinde bir tıkanıklık, hayat içinde görüp beğendiklerinde, olmak isteme şeklinde bir bayağılık, almak istediklerinin yönünde hep bir yanlışlık vardı. Gülnur'la kalmayı başarabilirdi. O gece karısı düşüp başını sehpa vurmamış olabilirdi. Düştüse bile ona yardım edebilirdi. Yoluna sık bir vedanın saygısıyla devam edebilirdi. Bitirişin erdeminden bile uzak olduğunu hissetti. Yazar olamayacağını anlamayı başarabilirdi. Hayata ve kendine yönelik kavrayışın eksikliği, tamamlanmasına, büyümesine hep engel olmuştu. Şimdi bile. Önündeki sayfaya baktı. “Dağlardan gelen yeni bir esintiyle dolduk.” Esinti filan yoktu. Kendine yönelik kızgınlıktan mı yoksa en üst kat balkonunda onu yakan güneşin varlığından mı anlayamadığı bir terin, alnına dolduğunu hissetti. Birdenbire bilgisayarı kapattı. Ellerini göğsünde kavuşturdu ve Leyla'nın sevincine, tamamlanan olmuşluğuna bakmamayı bir inat haline getirerek hınçla oturdu. Şimdi kim olacaktı?

Feryal mutfak penceresinden bahçeye, Ahmet'in şimdiye kadar kendisini yanıltmış olan varlığına bakıyordu. Onun, bu kez acemilikten eser olmayan bir yenilikle dolup taşmasında ve toprakla bir olmasında, dün gece hissettiği korkusunun ve çoktan bozulmuş aidiyetinin esamisi yoktu. O olmuştu. Peki ya kendisi? Öldürüleceğine inanacak kadar bedenini kaplayan korkusunun kaynağı neydi? İsmet'in iyimser sesi düşüncelerini bölünce arkasını döndü. İsmet hep üzerinde olan hırkasını çıkarmış, kendini gelen bahara bırakmıştı. “Hadi gel” dedi. “Sana sürprizimi göstereceğim.” Feryal ona doğru baktı ve dün gece onun ardı sıra nasıl yürüdüyse yine öyle yürüdü. Boyası bitmiş bir de üstüne kurumuş duvarlar

boyunca ilerlediler. Çok geçmeden Kaktüs odanın önündeydiler. Ama adı değişmişti. Papatya mı? İsmet koridorun sonundaki bu odanın kapısını açtı. Yüzü kuzeye dönük, yağmura korunaksız, nem almaya açık. Ve papatya mı? İçeri girdiklerinde yatak başında bir papayta tarlası uzanıyordu. Demek ressamı bunun için çağırmıştı.

İsmet, karısının bitmek bilmeyen esekli halinin bir papatyayla son bulacağına yine inanmış, onun dün geceki korkusuyla, rüyalarına bile giren Kaktüs odanın önünde sulara gömülen kendi varlığı arasında bitmek bilmez bir yürüyüş, bir etkilenme görmüştü. Kırarsa geçerdi. Feryal'le inatlaşmayı bırakırsa biterdi. Emindi. Feryal içeri girdi. Papatyalarda ellerini gezdirdi. İsmet'e bir yabancı gibi bakmasında, bir papatyanın sürgün vermesine benzer bir yabanlığın olduğunu göremeden ona yaklaştı. Etine batırmayacaktı Feryal'in. Artık herhangi bir şeyi, bir inadı, bir pes etmeyi, bir uzaklığı, bir olamamayı onun etine batırmayacak, hiçbir şey göstermeyecek, onu kızdırmayacak, nefret duymayacaktı. Baştan başlayacaktı. Yeniden sevmek için, sevmeye baştan başlamak için, baştan başlamaya inanmak için bir papatya yeterdi. Feryal'in koridorlar boyu yalnız yalnız yürümesinin, kendisinde bıraktığı çaresizliğe, herkese dalgın dalgın bakınan varlığının ona verdiği yorgunluğa, geceleri uykularından uyanıp illa ki bahçeye inen üşümüş işte şu kadını oralardan buralardan toplayışına bir papatya yeterdi. İnanç yeterdi. Sonra "Bu akşam" dedi. "Hep birlikte, bütün otel bir yemek yiyeceğiz, bahçede." Feryal cevap vermeyince devam etti "Mangalı yakacağım. Şöyle güzel bir yemek yiyelim hep birlikte." Bundan güzel yarına inanç mı olurdu? Duyulmuş muydu? İnancı hissedilmiş miydi? Feryal baktı. Baktı. Ve baktı. Sonra odadan çıkıp gitti. İsmet duvara baktığında duvara nakşedilmiş şu cansız papatya tarlasının bir esintiyle hareketlendiğini görecektik kadar kendi ümidiyle doluydu. Karısının peşi sıra gitmeyi reddederek, güzel ve tatlı bir hayal ve o hayalin öyle veya böyle ama bozarak ama yıkarak ama yaparak ve birleştirerek getireceği o müphem güneşli geleceğe inanarak ve kendi yaptığından başı dönerek duvarı izlemeyi sürdürdü. Gülümsüyordu. Karısına ne olduğunu, onun ne olup da oradan çıkamadığını kendi yaşam sevgisi yüzünden yine görememişti.

Günün tatlı batışında onun kadar tatlı bir esenlik vardı. Birbirine eklenen uzun masalar boyunca herkes sıralanmıştı ve İsmet

neşe içinde ateşi harlıyordu. Gülüyordu. Güneş dağların ardından batıyor ve uzaklarda, ekilmemiş türlü türlü tarlalarda, kasırgadan çıkmış her karış toprakta papatyalar pathıyordu, sessiz. İsmet işte bu bahçenin, bahçede harladığı ateşin adamıydı. Ne bedeller ödendi. Boş ver bunları unut.

Gelecekte bir tatlılık, gelecek olan baharda bedeni bile ısıtan bir ılıkılık ve onun verdiği ve vermekle kalmayıp sarıp sarmaladığı bir güven vardı. İnsan nedir? Aradığı nedir? Ahmet'in elinden, onun topladığı odunları, kimsin bilmiyorum ama umurumda değil bilmediklerim, diyerek sevinçle almasında bile işte bu güven vardı. Umursamaz. Amaaan! Neyse! Meryem'in analitik elleriyle kurduğu düzgün sofrasına bakıyordu. Doruk'un yazamadıklarını bilip görmezden gelerek ama sadece ve sadece yaşamak isteyerek ateşi harlıyor. Harlıyordu. Gülüyordu. Mutlu adamlar nasıl şakalar yaparsa işte öyle şakalar yapıyordu. Masanın etrafında birleştirdikleri, işte senin masanın etrafında şu senin sevincinle birleştik biz der gibi onun şakalarına gülüyordu. İsmet şu gülmelere, şurada onun yerinde bir araya gelmiş insanlara bakıyordu. Onlar için yemek yapıyordu demek. Biri için yemek yapmak. Buraya varılmıştı demek. Bu insanlara baktığında saklı geçmişler gördüğünü biliyordu. Ama ateş nasılsa yanıyordu.

Salih Usta onlara, bir merdivenin tepesinden bakarak gülüyor ve duvara matkabı basıyordu. Vidanın duvara girmesinde, asılacak çivinin bir adı taşınmasında, buranın adıyla yaşamasında, şu otelin şu tepede dikilmesinde, dikilerek yaşamasında bir isim, bir biçim ve bir şekil almasında işte şu gelen baharın ve yanan ateşin bir anlamı vardı. İsmet yarınlara baktı. Oluyordu. Olacaktı. Ahmet kasırga sebebiyle içeriye taşıdığı Hayal Otel'i sırtlamış Salih Usta'ya doğru getiriyordu. İsmet ve Feryal bir isim olmuş yürüyen yarınlara baktılar ve baktılar. Yarınlara, Ahmet ve Salih'in nidalarında şuna dönüşmüştü. Hop! Bir daha! Ver! Hop! Sağdan tut. Hop! Solu yükselt! Ahmet güldükçe Meryem gülüyordu. İsmet baktıkça Feryal bakıyordu. Bir şeyler yerine yerleşiyordu. Demek böyle.

Leyla gülüyordu. Utanmadan, utanmamayı öğrenmenin sevinçle Deniz'in kas dolu, hayat dolu, yaşam dolu bacağına tutunuyordu. Görülecekler mi? Görülsünler. Aşk nedir? Nedir? İşte bir unutulma. Unutma. Ve inanma. Yeniden başlama. Yenilgiyi bile

göze alma. Salatasından bir çatal alıp Deniz'e baktı. Deniz'in ona, bilincinde olmayarak eğilen, sokulan, dolan varlığında, onun o vahşi kokusunda geleceğin ve kendi olmanın gizli sevincini bulup rahatladı. Ev. Evler kara. Evler düzen. Evler intizam. Deniz, düzeni bozmaya teşne bir kakhaha atarak onu yine geçmişinden ayırdı ve bacağına ona iterek içinde bir şeyleri titretti. Böyle yaparak diyordu ki, diyordu ki, biz birbirimiz için ne olduğumuzun anlaşılmasıdır.

Nilüfer, İsmet'in pişirdiği ilk köfteyi şuradaki kimselerin değil, hiç kimseciklerin değil onun oğlunun tabağına koymasıyla anladı ki bedeller ödeyerek aldığı oğlan kendisinden çalınan bir geçmişin yarınıydı. Kısa saçlı başını güvenle uzattı. Ustayla Ahmet'in bir tabela uğruna ne cebelleşmeler, o tabelanın sağıyla soluyla uğraşarak tam eksiksiz ve doğru asılması için ne komiklikler, ne zorluklar yaşadığını görerek diyordu ki. Diyordu ki. İsim vermek. Öyle kolay mı? Değildi. Oğlan köfteli ağzını onun menekşe kokan göğsüne uzattı. Uzattı. Ve konuştu. Sesi çıktı. Dedi ki "Anne". Şimdi Nilüfer... Ölse tamamdı. Gözlerini başlarından neşeyle geçen ve bir yuva arayan kırlangıçlara dikti. Artık yaşayacak gücü, işte bu kelime bulmuştu.

Feryal... Hayatta kokuların ve gülüşlerin, aşkın ve nefretin, bitirmenin ve başlamanın, kasırganın söktüğünü hayattan yeniden almanın, bir ölüşün ertesinde yeniden doğmanın olduğunu sessizce gören şu topluluk içindeki Feryal. Şu akşam alacasındaki bahçesinde, nazarını asıp da onun kırıldığını gören, sardunya ekip de ölümlemlerini bile seyreylemiş işte şu Feryal, sandalyesinden sessizce kalktı. Onun, gülüp, sevip, sonunda vazgeçtiğini anlayan, olduğunu, olamadığını görüp yola bir biçimde devam edecek gücü kendinde öyle veya böyle bulan herkesin arasında, gizlediği bir şey vardı.

Kefaret.

Şu otelin şuraya dikilmesinin, birinin ölüşünü izlemekle sağlandığını bilen, bunu İsmet yanında oldukça hiç ama hiç unutamayacağını anlayan, şu koca oteli elde etmenin verdiği suçluluk, o suçluluğun verdiği vicdan azabından azade olmadan yarına yürüemeyeceğini anlayan Feryal, gülüşleri, kakhahaları ardında bırakarak içeri girdi. Kayboldu.

Sonunda olmuştu. Sağaydı solaydı aşağıydı yukarıydı derken *Hayal Otel* sonunda yerindeydi. Salih ve Ahmet başarmıştı. Meryem

gölüyordu. Alkışlıyordu. Bütün masa tabelaya bakarak gülüyordu. Kadehler *Hayal Otel*'e kalkıyordu. Ve onun vereceklerine. Onunla anlaşılacaklara... İsmet sonunda ulaştığı bir başarıyı karısıyla paylaşmak isteyen her adamın yaptığı gibi sandalyeler arasında Feryal'i arandı. Yoktu. Onu üst kattaki odalarında, pencerede, onlara uzak, çok uzak bir duruşla aşağılara, kendilerine kibirle bakarken gördü. Hep yaptığı gibi. Hep olduğu gibi. Ama! Hani olmuştu. Bir otel yükselmişti hani.

Artık içi dolu.

Feryal *Hayal Otel*'in yerine sonunda yerleştiğini ona sevinen kalabalığı pencereden görünce, anlayıp rahatladı. Yatağın üzerine attığı boş valize baktı. Dolabına doğru yürüdü.

Her şeyin içinin dolması lazımdı.

Akyaka-İstanbul, 2018-2019

Alexis Gritchenko

İstanbul'da İki Yıl - 1919-1921 —

Bir Ressamın Günlüğü

Haz. Kemalettin Köroğlu - Erkan Konyar

Urartu: Doğu'da Değişim

İnan Çetin

Vadi

Tony Judt

Kusurlu Geçmiş — Fransız Entelektüelleri 1944-1956

Ian McEwan

Sahilde

Kefaret

Amsterdam'da Düello

James Wood

İyi Bir Hayat

George Eliot

Middlemarch — Taşra Hayatı Üzerine Bir İnceleme

Ezra Pound

Kantolar

Tahir Alangu

Türkiye Folkloru El Kitabı

Eugène Ionesco

Beyaz ve Siyah

Javier Marías

Tüm Ruhlar

Berta Isla

Cem Behar

Orada bir musiki var uzakta...

XVI. Yüzyıl İstanbul'unda Osmanlı/Türk Musiki

Geleneğinin Oluşumu

Manuel Benguigui

Alman Koleksiyoncu

Edip Cansever

Umutсуzlar Parkı

Kirli Ağustos

Doğan Hızlan

Hatırlamak — Günlük Yaşamdan Dipnotlar

Mehmet Rifat

Sait Faik'i Yorumlayanlar: Eleştirinin Eleştirisi

Derya Bengi

80'li Yıllarda Türkiye: Sazlı Cazlı Sözlük —

"Yaprak döker bir yanımız"

70'li Yıllarda Türkiye: Sazlı Cazlı Sözlük —

"Görecek günler var daha"

50'li Yıllarda Türkiye: Sazlı Cazlı Sözlük —

"Şimdiki zaman beledir"

Haz. BAHANUR GARAN GÖKŞEN - Murat Yalçın

Bir Yalnız — 100. Doğum Yılında İlhan Berk

İlhan Berk

Bir Limandan Üç Resim

Galileo Denizi

Şiirin Çizdiği

Max Frisch

Mavi Sakal

Montauk

Sándor Márai

İşin Aşlı, Judit ve Sonrası

Ahmet Ümit

Bir Ses Böler Geceyi

Kukla

Çıplak Ayaklıydı Gece

Beyoğlu'nun En Güzel Abisi

Şeytan Ayrıntıda Gizlidir

Ninatta'nın Bileziği

Kar Kokusu

Aşkımız Eski Bir Roman

Orhan Pamuk

Babalar, Analar ve Oğullar — Cevdet Bey ve Oğulları -

Sessiz Ev - Kırmızı Saçlı Kadın

Şeylerin Masumiyeti

Balkon / Fotoğraflar ve Yazılar

Haz. Erkan Irmak

Benim Adım Kırmızı Üzerine Yazılar

A.N. Wilson

Tolstoy

Behçet Necatigil

Konuş ki Göreyim Seni

Vaktin Zulmüne Karşı — Düzyazılar 3

Dost Meclislerinde Kasideler

Camille Laurens

On Dört Yaşındaki Küçük Dansçı

Yıldıray Erdener

Kars'ta Çobanoğlu Kahvehanesi'nde Âşık

Karşılaşmaları — Âşıklık Geleneğinin Şamanizm ve
Sufizmle Olan Tarihsel Bağları

Franz Kafka

Şato

Ceza Sömürgesi

Amin Maalouf

Uygarlıkların Batışı

Hal Herzog

Sevdiklerimiz, Tiksindiklerimiz, Yediklerimiz —

Hayvanlar Hakkında Tutarlı Düşünmek Neden Bu
Kadar Zordur?

Nâzım Hikmet

Benerci Kendini Niçin Öldürdü?

Kemal Tahir'e Mahpushaneden Mektuplar

Metin And

Dionisos ve Anadolu Köylüsü

Kısa Türk Tiyatrosu Tarihi

Osmanlı Tasvir Sanatları: 2 — Çarşı Ressamları

Doğan Tekeli

Çebiş Evi'nden Hisar Tepe'ye

Doğan Yarıcı

Hodan

Abdülhalik Renda

Günlükler 1920-1950

Hatırat

Elif Sofya

Hayhuy

William Faulkner

Emily'ye Bir Gül — Seçme Öyküler

Elmore Leonard

Bücürü Ayarla

Rom Kokteyli

Emily Ruskovich

Idaho

Uğur Kökten

Unutmayı Bir Öğrenebilsem

Ömer F. Oyal

Gemide Yer Yok

Önceki Çağın Akşamüstü

Paul Signac

Eugène Delacroix'dan Yeni-İzlenimciliğe

Philippe Soupault

Görünmeyen Yönleriyle

Derviş Zaim

Ares Harikalar Diyarında

Rüyet

Ahmet Emin Yalman

Naziliğin İçyüzü

Marianna Yerasimos

Evlîyâ Çelebi Seyahatnamesi'nde Yemek Kültürü

İstanbullu Rum Bir Ailenin Mutfak Serüveni

Ali Teoman

Yazı, Yazgı, Yazmak

Yüksel Pazarkaya

St Louis Günleri

Waller R. Newell

Tiranlar — Gücün, Adaletsizliğin ve Terörün Tarihi

Nursel Duruel

Geyikler, Annem ve Almanya

Yazılı Kaya

